

Luchmajor

Número 72 - Octubre 87

de pinte en ample

PRENSA
COMUNICACIÓ

Preu: 90 pts.

FIRES 87

SUPER DERESA

Amplia exposició en tots els rams:

Arròs 1 kg.....	85	ptes.
Sucs 1 l.....	99	ptes.
Cafè Rico 250 grs.....	138	ptes.
Tonyina pack 3.....	160	ptes.
Cervesa Carlsberg pot.....	53	ptes.
Pintura Incolux 30 kgs.....	2.565	ptes.
Lleixiuet 5 lits.....	155	ptes.
Ambientador spray 250 grs.....	198	ptes.
Mocadors Tissue pack 6.....	59	ptes.

**TROBAREU TOT ALLO QUE
DESITJAU EN PARAMENTS DE
CUINA, JOGUINES I PERFUMERIA**

APROFITAU LES FIRES!

Revista mensual,
Depòsit Legal PM 350-1981.
Any VI

EDITA:
Obra Cultural Balear de
Lluçmajor.

INFORMACIO I
PUBLICITAT:
Carrer Esperança, 2
(Lluçmajor)

DIRIGEIX:
Catalina Font.

COL.LABOREN:
Joana Artigues
Francisca Barceló
Ignasi Barceló
Miquel Barceló
Jordi Bayona
Miquel Bezares
Francisca C. Cabot
Francisca Capellà
Miquel Cardell
Joan Clar
Joan Contestí.
Bartomeu Font
Joana Font
Càndida Gamundí
Antoni Garau
Catalina Garau
Maties Garcias.
Miquel Janer
Coloma Julià
Antoni Llompart
Miquel Mascaró
Maties Mut
Miquel Mut
Guillem Oliver
Jaume Oliver
Margalida Palou
Sebastià Rubí
Miquel Sbert
Tomeu Sbert
Catalina Serra
Joan Socias
Gabriel Thomàs
Arnau Tomàs
Jaume M. Tomàs
Pere F. Torrents
Francesc Verdura.

SECCIO ESPORTIVA:
Coordinador:
Joan Quintana

Col.laboren:
Joan B. Garau
Jaume Manresa

FOTOGRAFIES:
M. Clar
Fermín
C. Julià
Mut Fotos
Antoni Monserrat
Antoni Oliver

IMPRIMEIX:
Edicions Manacor S.A.
Ronda del Port, 60

El pensament de la
Revista s'expressa només a
través de l'Editorial.

FIRES: tradició i evolució

Amb la fi de setembre arriba, puntual, el temps de Fires, la festa popular potser de més volada entre totes les del calendari festiu de Lluçmajor.

El període que abraça des de Sant Miquel a Sant Lluç conté unes dates de vitalitat remarcable al nostre poble: mostres de produccions industrials, agrícoles i ramaderes, els comerços de la vila multipliquen les seves ofertes, manifestacions culturals diverses promogudes per les institucions locals que van des d'exposicions de pintura o de ceràmica fins a conferències, passant per concerts o ball de bot... I tot això en el context d'un ambient de festa. És aquest, el sentit lúdic de les Fires, un dels components que des dels orígens acompanya l'esdeveniment popular: són impensables unes fires considerades només des del seu vessant comercial (que hi ha d'esser, evidentment).

Es en l'encertada combinació dels distints matisos que configuren les Fires: promoció de la nostra economia, moment apte per a la dinamització cultural (que no hauria d'esser efímer), esperit de festa favorable per al conreu d'unes relacions humanes amistoses i disteses entre tots els llucmajorers i visitants, on, tal volta, es trobi la clau de l'èxit d'aquests dies. El perill, però, és ben evident: la tradició pot esdevenir fàcilment rutina i, la rutina és l'ensopiment i la destrucció. Els responsables de l'organització de les Fires han de considerar-ho seriosament: mantenir viva la tradició, però amb les portes obertes a l'evolució i al progrés.

Una evolució i un progrés necessaris que, ben segur, passen per l'increment i la diversificació de les diferents ofertes comercials, culturals i festives, però que, ben segur també, passen per la decidida voluntat de donar el protagonisme a qui és amo i senyor de tota manifestació popular: el propi poble. Unes Fires arrelades en la tradició més pregona i amb la mirada posada en l'esdevenidor, amb el poble llucmajorer com a principal protagonista són l'única garantia d'un futur que cada cop volem més nostre.

Casa de la vila

Comissió de Govern del 2-8-87.

Obres en el Col·legi Públic de S'Arenal.- Acord de promoure obres de manteniment en l'edifici del Col·legi Públic "Sant Bartomeu" de S'Arenal, que consistiran en el canvi de persianes, substituir l'actual instal·lació elèctrica, de 125 v. per 220 v., i, adaptar el gimnàs per aula escolar, amb un cost de pts. 1.029.000.

Autorització de despeses.- S'autoritza les següents:

Compra de 2 motors-serres, per 20.000 pts., cada una, més alternadora, per un total de 125.000 pts.

Donació de 30.000 pts. a cada una de les agrupacions folklòriques locals que actuaren a les festes patronals de Santa Càndida.

Padró fiscal: Aprovació del padró fiscal unificat, corresponent a l'any 1987, sobre solars, publicitat, desaguada de canalons, entrada de vehicles etc.; per un total de 76.202.671 pts.

Contratació temporal d'educadores.- Amb l'oposició del regidor Sr. Rabasco, per la forma de puntuació efectuada, s'acordà la contratació temporal de tres educadores per la Guarderia Infantil Municipal, com són: Coloma Noguera Vidal, Magdalena Coloma Puig Oliver i Maria Taberner Salvà, amb les prestacions pròpies del contracte laboral, fins l'acabament del curs escolar 1987-88.

Contratació temporal d'un peó per S'Arenal.- Per no haver-se'n presentat d'altre, s'acordà la contractació de Jesús Heredia Fernández, com a treballador a la brigada municipal, amb contracte temporal, amb les prestacions pròpies de peó, en el plaç de 6 mesos.

Residència de la Tercera Edat.- S'acordà l'admissió en la Residència a Paula Anglada Jorba i Antoni Sánchez Campos.

Infraccions urbanístiques.- Es tancaren 4 expedients per infraccions urbanístiques.

Comissió de Govern del 7-9-87.

Escorxador Municipal.- El Batle va explicar la necessitat de realitzar, en tota urgència, una sèrie d'obres a l'Escorxador Municipal, per acabar d'adaptar-lo a la legislació vigent i obtenir de la Conselleria de Sanitat i Seguretat Social el número de registre sanitari com escorxador frigorífic, condició indispensable per al seu funcionament com a tal. L'estudi tècnic i l'avaluació econòmica de cada una d'aquesta sèrie d'obres, ha estat realitzat per l'enginyer Industrial municipal, i el seu import suma 4.265.000 pts.

S'acordà per unanimitat, la contractació d'aquestes obres de modificació a l'empresa "Construccions Mas-Salvà".

Mercat de S'Arenal.- A proposta del regidor Sr. Rodríguez, i referent al mercat de S'Arenal, s'acordaren les següents modificacions:

Canviar el model de cartolina, llicència i fitxa per fer-lo més complet. Les llicències es renovaran anualment, prèvia comprovació que els interessats reuneixen els requisits exigits. El pagament de la tasa es farà per semestres anticipats. Al titular del lloc se li exigirà acreditació de la procedència dels gèneres, per evitar la venda procedent de rebatoris i controlar preus i marques comercials, encara que amb el "pagès" es farà una excepció.

Urbanisme.- Es fan gestions, a través d'EMAYA, per impulsar una part de les aigües brutes de S'Arenal a Sant Jordi.

El Tinent de Batle Sr. Garcias Oliver va exposar tres possibilitats de realitzar la recollida de fems a S'Estanyol i Cala Pi: l'actual, però el contratista les duria a Son Reus; recollida per EMAYA; a una col·locació de contenidors que aquesta empresa passaria a recollir periòdicament.

Quan al servei efectuat a S'Estanyol i Cala Pi en juliol i agost més de caràcter intensiu que als altres mesos de l'any, l'alcaldia decretarà que es pagui el doble al contratista.

El mateix regidor, Sr. Garcias, digué que el Centre Sanitari actualment en construcció resultarà insuficient, i s'acordà, emperò, continuar l'obra i una vegada acabada, ja es prendrà sobre la seva aplicació.

El Tinent de Batle, Sr. Aguiló, donà compte de les gestions fetes amb directius de la Telefònica per a la instal·lació de telèfons a S'Estanyol i de la necessitat d'actualitzar els cens d'exaccions municipals.

PLE DEL 30-9-87.

Allò que podríem resaltar en l'aspecte polèmic d'aquest ple, és la fuga del Sr. Rabasco, President de la Comissió d'Interior, que presentà un escrit amb més de 80 firmes de taxistes sol·licitant l'anulació d'un article de Règim Interior del Reglament dels Taxistes, per quant, de les 90 llicències existents diuen hi ha 50 ràdio-taxis que treballen amb una freqüència distinta a la resta, perjudicant els altres, el que promou enfrontaments i discussions entre ells. Però considerà la majoria que l'assumpte no era d'urgència, i quan va insistir el Sr. Rabasco i el Batle no el deixà, originà la fuga de l'esmentat regidor de la sala de sessions.

Contradicció de la normalització lingüística.- També donà que parlar el tema de la convocatòria per proveir dues places de tècnic i auxiliar d'administració general, i sobre les bases per a aquesta oposició, ja que, en aquestes bases figura un apartat en el que es diu que és obligatori el coneixement de l'idioma català, però digué el Sr. Rabasco que presentà la convocatòria, que aquest article s'ha de suprimir, per quant és anticonstitucional i discriminatori tal com s'ha demostrat en plets presentats i guanyats per recurrents castellano-parlants perjudicats. Al final, s'aprovaren aquestes bases amb la supressió d'aquest article, amb la protesta o vot en contra dels regidors Maties Garcias (PSM), Miquel Clar (UM) i de Miquel Cardell per part del públic.

ALTRES ASSUMPTES.

-Aprovació per unanimitat de l'amortització o supressió de la plaça de Director Coordinador de la Guarderia Infantil Municipal, per considerar-la innecessària.

-Conformitat a la sol·licitud d'instal·lació de telèfons a S'Estanyol per connexió a la Central de Sa Ràpita, per estalviar temps i despeses.

-Es va deixar damunt la taula l'aprovació del projecte d'urbanització de Regana per no presentar els urbanitzadors l'oferta promesa de la quantitat que pensen pagar per poder enllaçar a la xarxa de clavegueres de la Depuradora de la costa. El regidor Maties Garcias va fer constar la seva oposició a aquesta urbanització al·legant que ja n'hi ha massa.

EL BATLE DE LLUCMAJOR RETIRA TOTES LES COMPETÈNCIES A J. RABASCO.

Al moment de tancar l'edició el batle, Joan Monserrat acaba de firmar un decret per tal de cessar i retirar totes les competències al seu primer tinent batle, Joaquim Rabasco. L'únic regidor del CDS era també el batle pedani de S'Arenal, president de la comissió municipal d'interior i també era el responsable de la Policia Municipal. A partir d'ara el representant del CDS serà un "regidor ras" i el seu sou es reduirà, de 75.000 pts. mensuals a 16.000, la mateixa nòmina dels regidors de l'oposició conservadora, que no volgueren les competències oferides pel batle.

Algunes de les competències d'en J. Rabasco ja tenen els nous responsables, així la pedania de S'Arenal serà ocupada pel regidor socialista, M. Rodríguez Valencia, en Tomàs Garcias serà el primer tinent batle i el mateix batle Joan Monserrat es farà càrrec momentàniament de la Policia Municipal.

Queden sobre la taula d'altres aspectes de la gestió municipal que exercia el cessat regidor, i seran objecte d'una nova negociació entre els grups polítics que participen en la gestió del Consistori llucmajorer, el PSM, UM i PDP.

L'enfrontament d'en J. Rabasco amb el batle a la darrera sessió plenària fou el detonant d'una situació perllongada els 3 mesos de

vida del Consistori i que havia motivat un cert malestar a l'equip de govern.

El tema que va desembocar en aquesta situació conflictiva fou quan el regidor del CDS va proposar de tractar en el capítol de temes d'urgència, una petició, subscripta per 80 taxistes, en la qual se sol·licitava la modificació d'un dels articles del reglament municipal d'autotaxis. En concret l'apartat que fa referència a la possible dotació dels vehicles de ràdio, radiotelèfon, calefacció etc, i que s'establís una sola freqüència per a tots els vehicles, designada, de forma oficial, per l'Ajuntament.

Però al no prosperar, després de la corresponent votació, la declaració d'urgència, el regidor del CDS va seguir defensant la seva postura i el batle el va cridar a l'ordre, llavors en J. Rabasco va demanar autorització per anar-se'n i malgrat la negativa de la Presidència, va abandonar la Sala, acompanyat d'un grup de taxistes i militants del CDS assistents a la sessió plenària.

F.V.

RESERVA MARITIMA A CAP ENDERROCAT.

Abans de final d'any es construirà una escullera submergida a la zona compresa entre Cap Blanc i Cap Enderrocat. Aquesta zona, que inclourà Enderrocat i Ragana, es balisarà i serà declarada de reserva marítima.

El pressupost és de set milions de pessetes, i participaran al projecte l'Ajuntament de Llucmajor, la Marina Espanyola i la Marina dels Estats Units. Aquesta darrera col·laborarà amb helicòpters que intervendran a la col·locació dels blocs que formaran el baix d'esculls.

Seràn un total de 48 blocs, dividits en quatre zones de dotze en una superfície de 225 per 121 metres. Aquestes peces, que fan 1'76 d'alt per 2'500 d'ample, fan impossible els sistemes de pesca d'arrosegada, i permetran regenerar l'ecosistema, ja que els seus forats

permeten la cria de la fauna sense agressions externes.

Aquesta zona, serà possiblement balisada i hi quedaran prohibides totes les labors que s'hi practicaven fins ara, com la pesca o l'extracció d'arena que el MOPU feia al Cap Blanc per a regenerar platges.

TELEFONICA PER FIBRA OPTICA.

Aquests dies, Ciutat, Llucmajor i Campos quedaran units telefònicament per un fil de fibra òptica. Es la primera volta que aquest mitjà de transmissió s'utilitza a les Balears, i també és el primer cable terrestre en servei per a conferències telefòniques a tot el territori de l'Estat.

El fil farà un total de 41 km. de llargària, de fibra de vidre, i el seu gruix serà similar al d'un cabell. Els raigs de llum que hi discorren, podem dur modulades les bandes de circuits telefònics, telemàtics i imatges de televisió.

SA PERXA S.A.

**CARNISSERIA
FABRICA D'EMBOTITS**

**SOBRASSADA, CAMAIOT,
BUTIFARRA, BUTIFARRONS,
SALSITXA FRESCA,
PINXOS, etc.**

Avda. Carlos V s/n - LLUCMAJOR
Avda. Mediterráneo, 28 - S'ESTANYOL
Tel. 66 20 64

SA FILOA

C/ MELIÀ, 3 LLUCMAJOR

EL GRUP KUWAITI KIO COMPRA SON VERI.

La companyia financera Kuwait Investment Office (KIO) ha comprat la finca Son Veri per 2.100 milions de pessetes. Els plans de KIO per a les 60 hectàrees de Son Veri són de construir-hi una urbanització turística de luxe, amb zona hotelera, apartaments i residències unifamiliars.

Segons el contracte, que es va firmar a finals de Setembre per mitjà de la firma holandesa Koowimes Overand, els venedors, Promociones FECSA, es comprometen a acabar les obres, que ja estan començades i que suposaran una inversió global de 700 milions de pessetes, és a dir, un terç del cost de la transacció.

El nou propietari de Son Veri, el grup KIO, procedeix d'un dels fons d'inversió creat fa 25 anys pel Ministeri de Finances de Kuwait per a donar sortida a les inversions estatals i privades del país. Actualment posseïx, també part de Mercedes Benz, dels Bancs Central i d'Anglaterra, d'ERI i de la paperera Torres Hostench.

CONCESSIO DE BEQUES PREFAMA.

El passat dia 24 de setembre es reuní la Comissió avaluadora de les sol·licituds presentades a la convocatòria de beques PREFAMA per al curs 1987-88. Després de considerar totes les circumstàncies acadèmiques i econòmiques que concorrien en cada un dels candidats, s'atorgaren les següents beques, en la quantitat que s'expressa i per als estudis que s'indiquen:

- 1.- FONTANET PUIGSERVER, Andreu. Batxillerat Tècnic Industrial. Lluçmajor. 80.000 pts.
- 2.- GONZALEZ BALLESTER, Antònia. Batxillerat Administratiu. Lluçmajor. 80.000 pts.
- 3.- GARI SASTRE, Margalida. Turisme. Escola de Turisme de la Universitat de les Illes Balears. 150.000 pts.
- 4.- TOLEDO ALLES, Federico. Turisme. Escola de Turisme de la Universitat de les Illes Balears. 150.000 pts.
- 5.- BENITEZ GARCIA, Mª José. Història. Tarragona. 200.000 pts.
- 6.- GARAU VADELL, Joan. Econòmiques. Barcelona. 348.000 pts.

Fou possible la concessió de sis beques en lloc de tres, com preveia la convocatòria, per l'adequació dels pressuposts a les necessitats objectives i per

l'augment global previst inicialment, per PREFAMA, S.A. que arriba, amb la concessió de les sis beques, a un milió vuit mil pessetes. La Comissió estigué integrada pels següents membres:

- 1.- Ilm. Sr. Andreu Crespi, Director Provincial del MEC (representat pel Sr. Bartomeu Rotger, Inspector en Cap d'Educació).
- 2.- Ilm. Sr. Lluís Pinya, Gerent de la Universitat.
- 3.- Ilm. Sr. Joan Monserrat, Batle de Lluçmajor.
- 4.- Ilm. Sr. Andreu Sunyer, Director de l'Institut de Batxillerat "Mª Antònia Salvà", de Lluçmajor.
- 5.- Sra. Catalina Ginard, Catedràtica de l'esmentat Institut de Batxillerat.
- 6.- Ilm. Sr. Antoni Mateu, Director de l'Institut de Formació Professional "Pere de Son Gall" de Lluçmajor.
- 7.- Sr. Damià Mas, Professor de l'esmentat Institut de Formació Professional.
- 8.- Sr. Baltasar Ramon, Conseller Delegat de PREFAMA, S.A.
- 9.- Sr. Joan Miquel, Secretari del Consell d'Administració de PREFAMA, S.A.
- 10.- Sr. Jaume Oliver, Assessor Cultural de PREFAMA, S.A.

Tots ells valoraren molt positivament la convocatòria de les beques i els altres projectes culturals i socials que té prevists PREFAMA, S.A., projectes que seran canalitzats per una Fundació

ALA I NA PEIX FRIT.

Ara ha estat Son Veri, abans va ésser Capocorb que va passar a mans de capital àrab. Al segon la urbanització no és un fet, hi ha molta lluita encara per endavant, però és una amenaça. En qualsevol cas, aquests dos, són només un exemple dels nombrosos trossos de Mallorca que són en mans forasteres.

Llavors, tot el dia amb la boca plena dels avantatges econòmics del turisme i, a l'hora de comptar, el poc que ens deixen les empreses multinacionals, s'ho emporta el govern d'Espanya i ja no torna.

Com no canvia el fet que som els Mallorquins qui hem de viure a un lloc cada vegada més degradat i inevitable, i que és Mallorca qui es veu reduïda a una mordaça de ciment que creix i devora la vida i la bellesa.

Els duros són per a als fills d'Alà, que llavors estiuegen a Marbella o Hawai, nosaltres hi feim el negoci de Na Peix Frit, i encara en presumeixen, ells i els seus.

que té intenció de crear pròximament l'esmentada empresa.

Els becaris reberen ja, durant un acte que se celebrà dia 8 d'octubre a la Sala de Juntes de l'empresa a Lluçmajor, la meitat de l'impost de la beca (rebran l'altre meitat durant el segon trimestre). A l'acte hi foren presents els membres del Consell d'Administració de PREFAMA, S.A., els becaris acompanyats de familiars i amics, i informadors dels mitjans de comunicació. El President de PREFAMA S.A. Sr. Pau Tomàs, dirigí unes paraules als assistents, emotives i encoratjadores.

Cal remarcar una peculiaritat d'aquesta convocatòria. Endemés del seu caràcter individualitzat - cada peticionari ha de presentar un pressupost concret - els becaris, una vegada acabats els seus estudis, es comprometen a realitzar algun treball relacionat amb la seva especialitat, de forma gratuïta i durant un any, dins el terme de Lluçmajor. D'aquesta forma, s'enriquirà la xarxa de serveis socials i culturals i es promourà una major participació en la vida col·lectiva llucmajorera.

Es la primera vegada que una empresa llucmajorera concreta la seva voluntat de projecció socio-cultural amb aquestes iniciatives, mereixedores d'un sincer reconeixement general. L'anunci de la creació d'una Fundació Cultural, que no sols es limitaria a actuacions

a Lluçmajor, sinó que arribaria a tots els llocs on PREFAMA S.A. té oficines, tendes o magatzems, ha despertat molta expectació i ha creat moltes il·lusions que, esperam, seran ben satisfetes.

Enhorabona sincera als nous becaris i a PREFAMA S.A. per la seva actuació que deixa ben alta aquesta empresa llucmajorera i la fa pionera en la dinamització socio-cultural des d'una activitat econòmica, línia cada vegada més estesa i valorada en els països del Mercat Comú i en el conjunt de les empreses més obertes, modernes i compromeses amb la societat.

LA GRIP. QUI HA DE VACUNAR-SE?

La grip és una malaltia infecciosa produïda per un virus. Afecta generalment al tracte respiratori i dona malestar general. Pot considerar-se una malaltia autolimitada i benigna però a vegades pot complicar-se i ésser greu. Es presenta en forma d'epidèmies que durant l'hivern afecten a la població.

Es una malaltia coneguda des de l'antigüetat, n'Hipòcrates ja la va citar. Sabem que periòdicament s'han anat succeïnt epidèmies i brots de manco extensió. Cal recordar les epidèmies i brots de manco extensió. Cal recordar les epidèmies de 1889 i de

1918 (Any d'es grip) que produïren una mortalitat sense precedents, 20 milions de persones la darrera.

SIMPTOMES.-

Clinicament es caracteritza per febre, caldfreds, mal de cap, dolors musculars, cansament, debilitat, tossina i mal de coll. Es una malaltia molt contagiosa.

El virus sol entrar per les vies respiratòries i l'afecció dura de dos a cinc dies.

PREVENCIÓ.- La vacunació és la mesura fonamental per a la prevenció del grip, ara bé

dita vacunació no cal que s'administri a tota la població sinó sols a persones de risc elevat: majors de 65 anys, malalts cardiovasculars, bronquítics crònics, diabètics, personal sanitari i dones embarassades que quedin compreses dintre d'un grup dels abans escrits.

La vacunació s'ha de realitzar cada any durant els mesos d'octubre-novembre i s'han d'administrar dues dosis amb un període de temps que oscil·li entre un i dos mesos.

B. Aulet.

HA MORT EL PARE MUNAR.

Dijous passat, dia 10 de setembre, a les deu i mitja del matí, moria a Sant Honorat, bressol de la Congregació dels Missioners dels Sagrats Cors, el P. Gaspar Munar Oliver. Va néixer a Pina, el 13 de febrer del 1899 i va morir a Sant Honorat com era el seu desig. Ha consagrat tota la seva llarga vida al servei de la Congregació, de l'església de Mallorca i de la cultura mallorquina, amb una constant activitat. Primerament es va dedicar a la formació dels joves religiosos i al govern del seu Institut, com a Superior General, durant 24 anys (1930-1963), aconseguint un notable desenvolupament, puix es va estendre per Amèrica i augmentà molt el nombre

dels Congregants. Per espai de 34 anys (1939-1963), fou professor de Teologia Moral i de Pastoral al Seminari Diocesà; i des del 1966 al 1972 exercí el càrrec de Vicari Episcopal per a les religioses, fundant l'Institut de Mater Amabilis per a la seva formació.

Es va entregar intensament al ministeri de la penitència i a la predicació de la Paraula de Déu en exercicis, missions, catequesi d'adults i Missa radiada durant 25 anys.

Fou, des de jove, un admirador de la cultura mallorquina, que donà a conèixer a través d'uns 300 articles a la revista "Lluc", publicant uns 25 opuscles i cinc llibres sobre la història religiosa i civil de les Balears, particularment referent al Santuari de Lluc i a la Mariologia mallorquina.

I ens ha deixat, com una prova del seu amor a la nostra cultura, la Biblioteca Balear de La Real, que durant uns trenta anys ha anat formant amb constància i diligència, i ha ordenat fins el passat mes de juny. Amb aquest treball ha conseguit recollir uns deu mil volums, manuscrits i incunables sobre la història de les Balears.

Descansi en pau, el benllogut Pare Munar.

PUBLICATS ELS PREGONS DE S'ESTANYOL.

Al número d'aquesta revista, corresponent al mes de juliol de 1986, s'esperava, donat l'interès cultural que comporta, que el projecte d'editar aquests pregons arribàs a bon terme. I hi ha arribat.

El Consistori llucmajorer, en sessió plenària de 4-III-87, la Comissió Municipal de Govern acordà la publicació conjunta dels Pregons amb motiu de les Festes de Sant Pere, de S'Estanyol, que s'havien realitzat els anys 1984-85 i 86.

El primer d'aquests pregons és obra de Dn. Mateu Monserrat i Pastor, actual regidor (AP) de l'Ajuntament i es titula "S'ESTANYOL DE MIGJORN I EL SEU CLUB NAUTIC". Festes Socials en homenatge als socis fundadors del Club.

En aquest pregó es comença fent una senzilla i detallada història de S'Estanyol així com també del seu Club Nàutic, amb tot un seguit de dates i d'autoritats. Acaba en una crida com les d'altre temps, convidant la gent a la Festa, exhortant patrons i patrones, camperols, estiuiejants, directius del Club i Consistori.

El segon d'aquests Pregons es va llegir el 1985 i l'autor és Dn. Jaume Oliver i Jaume, Professor de Pedagogia de l'Escola Universitària de Professorat d'EGB. Es titula "La simbologia EDUCATIVA DE LA VIDA MARINERA". Festes Socials del C.N. S'Estanyol en homenatge a Patrons i Patrones de S'Estanyol. En primer lloc fa una relació molt detallada de Patrons i Patrones estanyolers, i descriu la vida popular marinera (refranys relacionats amb la mar) i fa una descripció dels símbols més interessants: Mar, barca, estils, sirena, peixos, patró, tempestes i port.

Segons el mateix autor, aquest Pregó "pretén ser un homenatge sincer, sentit i ben meregut als patrons i patrones que han convertit la seva professió en una forma de vida arriscada, exigent i gens regalada". Acaba amb una crida a la festa i uns mots d'acomiadament.

El darrer dels pregons (1986) és obra de Dn. Miquel Sbert i Garau, Professor de Llengua i Literatura Catalanes a l'Institut Mª Antònia Salvà de Llucmajor i porta per títol "LA MAR I EL CANÇONER". Festes Socials del C.N. en homenatge als qui contribuïren al desenvolupament de S'Estanyol.

El Pregó fa referència al Cançoner i és farcit de cançons relacionades amb el tema mariner: La mar i el cançoner, l'amor i la mar, la mar com a metàfora i també com a comparació, mudança i transformació. Fa una crida a la participació a la festa i també unes paraules de comiat.

La introducció d'aquesta publicació és a cura de tots tres autors en la característica comuna que no és sinó la d'apropar la gent a la realitat de S'Estanyol de Migjorn i desvetllar en els lectors un sentiment d'amor i de respecte envers aquest lloc.

Es també interessant perquè és la primera vegada que es publica alguna cosa específica sobre S'Estanyol i segons els mateixos autors "vol ser un missatge de la consideració natural del nostre entorn com el més alt dels nostres valors patrimonials".

Catalina Font.

LLUCMAJOR

El Club d'Esplai

10 anys fent camí...

Fa ja un parell d'anys varen visitar el poble de Lluçmajor un grup de persones que revolucionaren el poble amb les seves cançons, els seus jocs, danses, històries i entusiasme.

Vengueren amb el propòsit de comunicar-nos un aire nou, un nou estil de vida, una manera molt particular d'aprofitar el temps lliure i de viure. Eren monitors de l'esplai. El poble els acollí amablement. Foren moltes les famílies que deixaren romandre els monitors durant un parell de dies a ca seva.

Passats aquests dies, se'n tornaren però ens deixaren una gran penyora, una llavor que va anar creixent per donar com a fruit un grup de gent que es volia comprometre a educar en el temps lliure i disfrutar el màxim possible amb els nins de tot el poble.

Ben aviat es feren activitats de tota mena: música, excursions, festivals, campaments, colònies entre altres.

Al llarg de tots aquests anys el club ha anat fent:

concursos de nades (Porto Cristo, Sa Vileta); colònies i campaments a Mallorca (Lluc, Ca'n Tàpera, Alcúdia, S'Estanyol, Ses Covetes), a Menorca (Biniparratx, Es Canaló), a Eivissa (Cala Pada), als Pirineus (La Selva) Viatges

(Menorca, Castella-La Manxa); participació a la mostra de la cançó infantil, participació a les matines, a Sa Rúa, a la festa dels Reis, ...etc...

Amb totes aquestes activitats el club d'esplai pretenia i pretén:

1.-Entenem l'educació com una ajuda al creixement de la persona:

1.1.-Perquè vagi assumint el protagonisme en el seu procés de creixement.

1.2.-Que arribi a ser capaç d'opcions lliures.

2.-L'educació en un camí d'alliberament per una actitud oberta crítica i compromesa.

2.1.-Que el descobriment del seu propi ésser es manifesti en expressió i creativitat.

2.2.-Que aprengui a usar la seva capacitat d'anàlisi crítica.

2.3.-Que creixi el seu coneixement, interès, amor i participació en el seu barri, poble, comunitat i país.

2.4.-Que s'arrelin al país del qual formen part com a base per a un compromís social més ampli.

2.5.-Que es desperti un autèntic amor per la cultura.

2.6.-Que es promoció el seu coneixement, amor i respecte a la vida i a la naturalesa.

Optam per una

pedagogia alliberadora, que intenta facilitar l'adquisició d'uns valors que permetin compartir la vida amb els altres.

La nostra visió de l'home i de la societat ens duu a optar per una educació que alliberi, no que adapti o domestiqui.

Ens proposam aprofitar la manera natural d'actuar dels infants i adolescents.

En aquesta educació serà necessari dedicar atenció a la part humana on pren sentit la fe cristiana: el món dels valors viscuts que integrin la personalitat de l'infant i del jove.

En aquesta línia adquireixen importància els

poble a apuntar-se al CLUB D'ESPLAI. Enguany té la possibilitat d'oferir-vos més activitats que conjuntament amb les dels altres anys es realitzaran els divendres horabaixa i els dissabtes al matí.

Els grups de nins i nines de 6 a 9 anys realitzaran durant l'any activitats com: excursions, tallers, jocs, danses, visites a llocs del nostre municipi, cançons, festivals, colònies i campaments, entre altres.

Els nins de 10 a 16 anys podran triar les activitats que més els agradin i apuntar-se a totes les que vulguin mentre facin comptes d'assistir-hi. Són les

valors interiors i gratuïts, els valors d'alegria i de festa, els valors de solidaritat i de servei. Per això és fonamental l'experiència humana que creim possible en el marc del temps lliure.

Apostam per la potenciació de la cultura dels països i nacionalitats, així com la utilització de les llengües que els són propies.

Sabem que els objectius són molts i molt difícils de dur a terme, però l'única forma de saber si ho aconseguirem és intentar-ho.

.....

Ara convidam a tots els nins i les nines del nostre

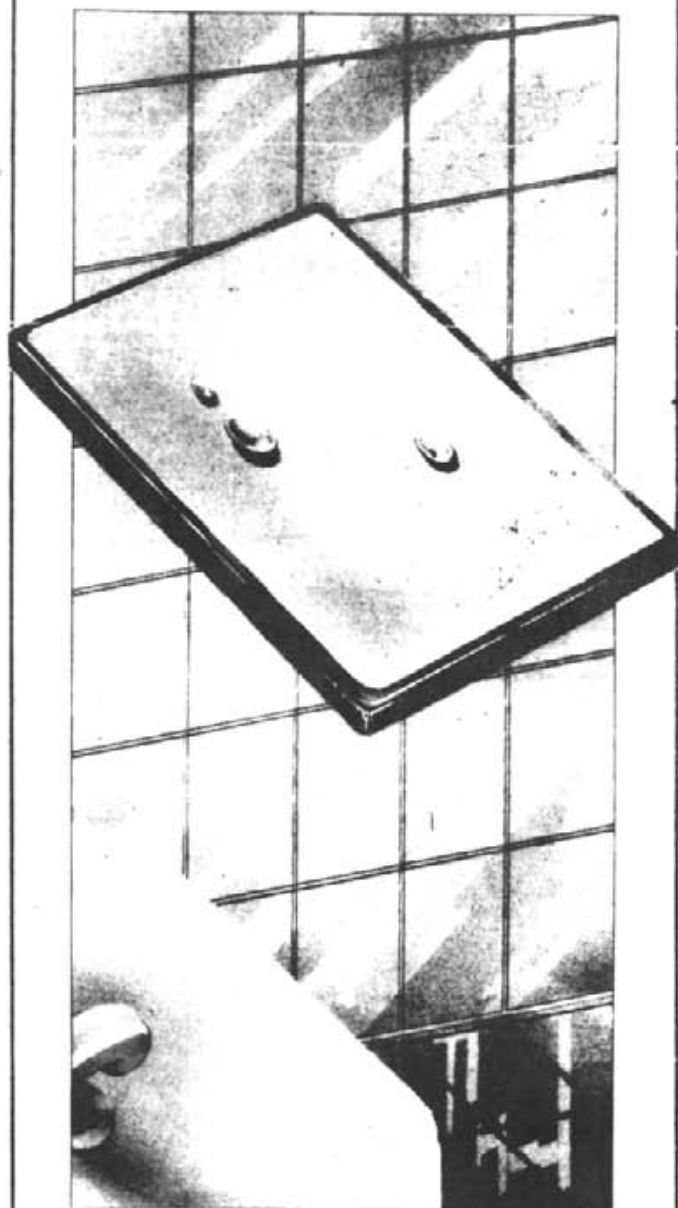
següents: Futbol-sala, escacs, dames, parxís, tennis-taula, excursions (a peu, en autobús o bicicleta), teatre, ball entre altres. A més del que hem anomenat hi ha una sèrie d'activitats que es fan conjuntament: Rua, festa de Reis, Diada, Mostra de cançó, Acampades, campaments, viatges, Festivals, colònies, projeccions de vídeo i moltes més.

L'Esplai obrirà les seves portes per aquestes activitats després de Les Fires.

Quedau tots convidats. Fins prest.

ELS MONITORS

*Armonia y Calidad
a su "Servicio."*

Lisa y llanamente.

PREFAMA

Materiales de Construcción

Exposición en Palma:
C/ Archidocque Luis Salvador, 84
T. 25 16 31 - 29 29 97

Almacén:
Gran Vía Asima, Manzana 17, Solar 14
Polígono Son Castello, (La Victoria)
T. 29 40 04

Llucmajor:
C/ Pedro Roig, 29
T. 66 01 50 - 66 01 54

Arenal:
Carretera Militar, 522
T. 26 22 38

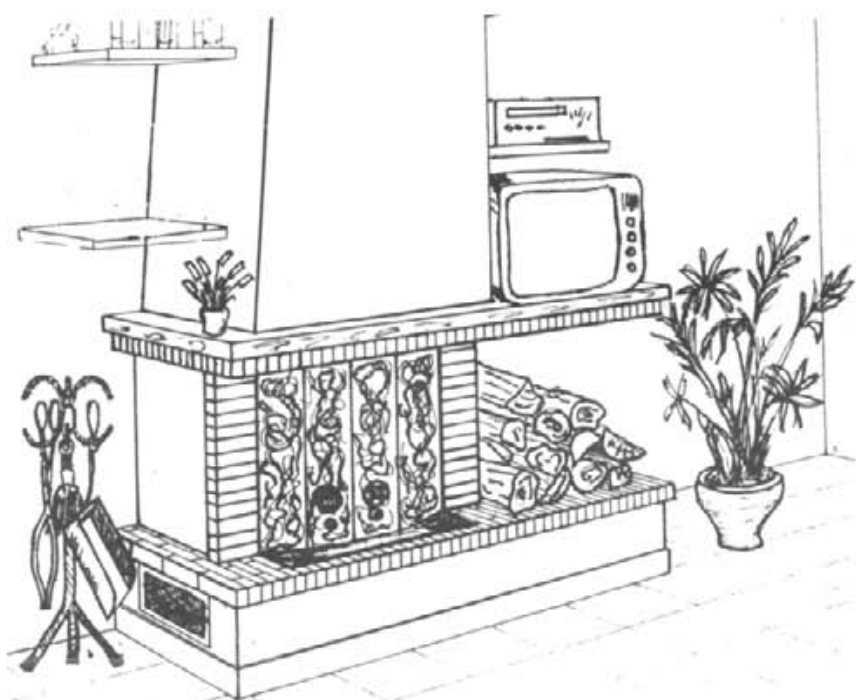
Cala d'Or:
Aving. Benavides 17
Tel. 65 77 32

DOLÇ I SALAT

Especialitzats en:

- Productes de règim
- Fruits secs
- Congelats
- Gelats
- Primeres marques de salses
- Llepolies per a bateigs i aniversaris
- LLEGUMS CUITS I POLLASTRES A L'AST
(fets del dia)
- Gran varietat d'olives i envinagrats
- Bacallà i arengades de bóta

Plaça Espanya, 8 tel. 66 24 06 (Llucmajor)

ARA HI SOU A
TEMPS, QUAN
FACI FRED NO

Can Tanez

JOTUL
chimeneas y estufas

Llucmajor

S'Arenal

La depuradora de S'Arenal ha tornat petita

Tomeu Sbert.

No és notícia dir que la depuradora llucmajorera de S'Arenal ha quedat sobradament petita per a poder depurar tot l'immens cabal d'aigües brutes que durant la temporada forta d'estiu envien tuberia amunt, des de les bombes impulsors del carrer Miramar. Aquesta temporada, donat que no hi ha indicis de construir-se una depuradora més capaç i suficient, i, que se sabia que qualque cosa nefasta es podia produir, fou gent de l'hosteleria que minuciosament féu realitzar anàlisis de les aigües de lamar, des del Club Nàutic S'Arenal a Ciutat Jardí, repetides vegades i en diferents llocs. I saltà la llebre. La part llucmajorera de S'Arenal és el lloc de tots els llargs quatre kilòmetres de platja més contaminat. I això suposa un perill gros per al turisme de cara a la propera temporada. Urgeix una solució, si volem salvar la indústria hotelera, pràcticament l'única indústria important de la zona.

Per tal motiu, entre altres coses, una comissió d'hotelers va anar al despatx del batle llucmajorer, Joan Monserrat, exposant el problema. Màxima atenció reberen del batle. I, dies després començaren les gestions per a resoldre aquest mateix hivern el problema. Donat que l'empresa municipal d'aigües "SOGESUR S.A." mantén la postura de no tirar aigua bruta sense depurar a la mar, segons paraules del delegat balear Miquel Sánchez, ja veurem com les autoritats corresponents resolen el problema. Dirigir les aigües residuals de S'Arenal, o part d'elles, a la depuradora ciutadana de Sant Jordi pot ésser solució. Això, sense descartar la possible solució de construir a més llarg plaça una adequada i suficient

depuradora a la part costera que pugui depurar a més de les aigües pestilentes arenaleres, les de les diferents urbanitzacions existents o futures.

El que és cert i urgent és que així no es pot continuar més temps. El caos viscut l'any setenta quan les aigües brutes corrien pel carrer damunt l'asfalt i la manca d'aigües potables era palpable, no hauria de tornar mai.

AQUACITY.- No és notícia dir que l'Aquacity o ciutat d'aigües torna a funcionar. Ja ho han dit tot els mitjans informatius. Va estar tancat durant una setmana, per decret d'alcaldia i donat que no tenien tots els permisos corresponents per tenir obert al públic. Resultà, emperò, que, una vegada rebut el pronunciament de la Comissió Provincial de Sanejament, l'Ajuntament de Llucmajor major deixà tornar a obrir, condicionada l'obertura a solucionar un parell de coses que encara no estaven en ordre.

De totes les maneres, aquestes instal·lacions aquàtiques, tanquen al públic (ara voluntàriament) aquest mes. L'estiu qui veurem què passa. Ja tendran tots els permisos. O no?

MAXIMA.- Màxima qualificació ha donat la revista de caràcter nacional "Ciudadano" a la platja de Palma, Ca'n Pastilla i S'Arenal, en el seu número 154, resultant que la nostra zona està inclosa dins les platges espanyoles millors, entre altres coses per lo ben cuidada i servicis impecables. L'únic en contra que es diu és que falten parasols. La "sombrellada" del batle Ramon Aguiló passarà a la història com a impopular, ja que centenars de parasols foren retirats de la platja amb sorpresa, mitjançant gestió del màxim responsable civil

ciudadà, ara fa dos anys.

"LA COPINYA".- Des d'ara la "Copinya" és la nova insígnia de l'Associació d'Hotelers de la Platja de Palma, Ca'n Pastilla i S'Arenal i que serà atorgada a aquelles persones i personalitats que la junta coordinadora i associats consideri amb mèrits suficients per rebre tal distinció. "La Copinya" serà el més alt premi concedit per l'esmentada associació, per a la gent que cerqui el major bé de la zona.

"La Copinya" és signe de la mar, és natura neta, és un símbol que ens agrada donat el món turístic que ens envolta.

REGENERAR.- Es parla de regenerar l'arena de la platja. Es a dir, degut als corrents marins i als mils i mils de turistes que venen, la platja en els mesos i hores de més calor, queda petita per a disfrutar-la amb tota comoditat. Això serà, doncs, afegir arena. Apart, també de l'anunciada peatonització de la primera línia, peatonització que ben prest veurem, segons se'ns ha informat.

Es diu que possiblement el deteriorament de la platja podria estar relacionat amb les passades construccions de molls esportius o altres coses dins la mar, sense consultar degudament a professionals, biòlegs especialistes que estudien els corrents marins.

NOTICIES BREUS.

-Fou beneïda la nova escala que comunica l'església vella amb la nova. A més de la nova escala i restauració, així mateix de l'església vella s'ha fet una nova instal·lació de llum, com també s'ha restaurat qualque cosa en la llumenària de l'església nova. Hi va haver exposició de pintura a càrrec dels pintors Jesús Aguiló i el seu

mestre Arroyo.

-Les obres de la carretera S'Arenal Llucmajor o viceversa continua a intens ritme. De continuar igual, les esmentades obres estaran acabades aquesta propera primavera. De sorgir impediments greus o molèsties climatològiques, la cosa pot canviar. Recordem, sinó, les obres de la carretera Llucmajor-Campos.

-El "Club equitació Veracruz" celebrà una festa. Devers trenta cavalls, muntats amb cavallistes vestits de curt deleitaren molta de gent que acudí al "Rancho Veracruz" a veure la demostració anunciada. Foren unes hores en què l'art, la perícia, l'habilitat, la doma i monta lluren a altura envejable. El coordinador de la festa, Miquel Salvà Monserrat i el col·laborador Damià Sastre Bauçà, Joan Comas (Copino) o Jaume Real entre altres, reberen repetides enhorabones.

-Manolo González Pando, ex-regidor llucmajorer. Es l'actual president de la Federació Balear de Motonàutica. Fa unes setmanes es disputà un campionat d'aquest esport, al Port d'Alcúdia. González Pando tengué disgusts organitzatius. Pareix ésser que dimitirà del càrrec.

-I ja que parlem de González Pando, hotelier de Bellavista (Cala Blava) direm que aquella urbanització vol que d'una vegada es posi a l'altura que pertoca. Un ample grup de veïnats s'han dirigit a l'Ajuntament de Llucmajor per intentar que s'estudiïn els seus problemes i tractar, a més, d'arreglar-los. Qüestions de clavegueram, aigües netes i brutes, llum pública, i suposam que qualque cosa més.

NUEVOS SUPERCINCO

EN VIVO

*Alegría en movimiento.
para tu forma de vivir. Potencia sin
ruido en alta fiabilidad. Versiones para todos
los gustos y marcha hasta por un Turbo. Así son los
nuevos Renault Supercinco.
Supermarchosol.*

Ven a verlos en directo a:

La vida marcha
en Supercinco.

Bartolomé Jaume Nadal

Ronda Migjorn, s/n - Tels. 66 01 40 - 66 00 41 - Lluçmajor
Exposició a S'Arenal: C. Sant Cristòfol, 5 - Tel. 26 00 01

Un tema científic per al pregó d'enguany

"Climent Ramis va tractar el tema "Llucmajor dins l'entorn meteorològic de la Mediterrània occidental"

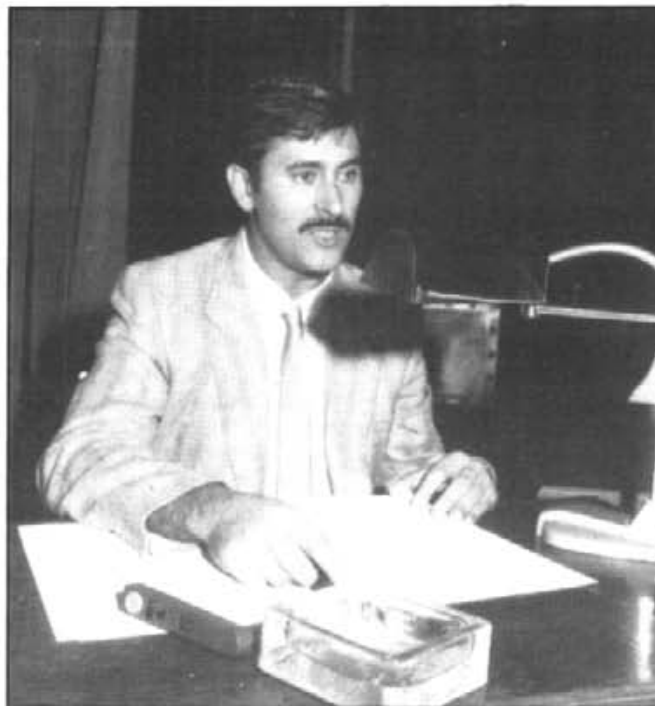
Dia 28 de setembre, dissabte de Sant Miquel, Climent Ramis i Noguera va inaugurar amb el seu pregó les fires d'enguany. La presentació del pregoner va ser feta pel senyor Mateu Monserrat i Pastor, a través de la qual vàrem poder conèixer un poc més la trajectòria d'aquest jove Llucmajorer.

Climent Ramis i Noguera va néixer a Llucmajor el mes de gener de l'any 1.949; va estudiar al col·legi de Sant Bonaventura i després el PREU al col·legi Lluís Vives de Palma, per passar més tard a fer la carrera de Física a Barcelona. Mentre estudiava quart va treure les oposicions d'ajudant de Meteorologia i va estar destinat quatre anys a l'estació de Ràdio Sondes de Son Bonet. Va acabar al mateix temps la carrera i al 75 va treure les oposicions de meteoròleg. L'any següent va venir destinat a l'aeroport de Palma, on ha treballat fins al novembre de l'any passat, ara és predictor del Centre Meteorològic de Palma.

Durant una sèrie d'anys ha combinat la feina de meteoròleg amb la tasca docent, primer a l'Institut Ramon Llull i després a la facultat de Ciències, on hi va fer molta feina per ajudar a aixecar-la. L'any 86 amb la llei d'incompatibilitats va haver de deixar la facultat.

Cal remarcar també que ha fet moltes publicacions i conferències, l'any 81 va llegir la tesi doctoral a Palma.

El pregó de les fires de l'any 1.987 ha estat el primer que ha tractat un tema específicament científic: "Llucmajor dins l'entorn meteorològic de la Mediterrània occidental". Aquest pregó està dividit en sis parts ben diferenciades:

la primera és un Capítol d'agraïments, la segona part és una Introducció on primer fa referència a les fires i després als coneixements que tothom té del temps que fa a Llucmajor.

A la tercera part explica les característiques de la meteorologia mediterrània i com aquestes influeixen a Llucmajor. Destaca els esdeveniments meteorològics de més transcendència i que la gent recorda com: -la nevada de l'any 1.956

-La ventada del 22 de desembre del 58

-la calabruixada de dia 17 d'agost del 52

-la torrentada de l'Arenal de l'octubre del 74

La quarta part parla de les dades de l'Institut Meteorològic que el centre de Palma té de Llucmajor. Tenim cinc estacions pluviomètriques: Llucmajor,

Cap Blanc, Cas Busso, Pérola i el Mas Déu. El pregoner va donar les gràcies a les persones que d'una forma desinteressada fan aquesta tasca cada dia.

Amb les dades de les estacions es pot comprovar que Llucmajor és una de les zones on plou menys de Mallorca. També fa referència a les dades termomètriques que hi ha. En aquests moments només tenim una estació que mesuri termometria, a Can Miquel Font, i es pot comprovar que a l'estiu tenim el mateix nivell tèrmic que tota la part plana de

Mallorca, i respecte a les temperatures fredes Llucmajor està situat dins la part freda però no tant com altres pobles de l'interior.

A la cinquena part tracta el balanç hídric amb les dades del poble de Llucmajor, no de tot el terme.

Amb aquest balanç es veu que hi ha un dèficit molt gros de pluja perquè l'evaporació que es produeix, és molt superior a la pluja que rebem, només del setembre al març l'evaporació és inferior a la pluja. El dèficit d'aigua al mes de juliol arriba a l'ordre de 139 mm i no es pot explicar com la flora pot subsistir durant l'estiu.

El comiat és la darrera part on el pregoner va desitjar bones festes a tothom.

L'exposició del pregoner va ser aproximadament de 50 minuts. Podem dir que és admirable l'esforç que ha fet en Climent Ramis per poder elaborar el pregó amb un mes i mig de temps, perquè ha hagut d'anar als arxius, als diaris, a parlar amb gent testimoni dels fets per poder fixar les dates exactes etc.

En Climent Ramis agraeix a l'Ajuntament que pensàs amb ell per fer el pregó i "si aquest ha agradat al poble per mi ha estat una gran satisfacció".

F. Capellà
M. Palou

La Palmera

es fasser

Historiador Terrasa. 37
Teléfono 66 04 69
LLUCHMAYOR - Mallorca

Un aire nou per a les fires d'enguany

Amb la renovació del Consistori teníem l'esperança que a les fires se'ls donàs un àmbit més extens del que tenen normalment, és a dir, una major difusió de certs aspectes apart del ja conegut comercial, com podria ser per exemple l'aspecte cultural.

Per confirmar aquest fet vàrem anar a parlar amb el nou regidor de cultura, Macià Garcies.

Com a regidor de cultura coordina les fires en general, i manté una col.laboració molt directa amb els regidors que tracten aspectes concrets de les fires com podria ésser la Fira i Mostra o els Esports.

-Quina semblança d'actes hi ha entre les fires d'enguany i els anys passats?

-S'ha mantengut una línia de continuïtat en temes que ens han semblat interessants com podria ser la Setmana de Gastronomia organitzada per l'Obra Cultural Balear, els actes infantils organitzats pel Club d'Esplai, la Fira i Mostra, la marxa ciclista i tot allò que la gent i els grups han suggerit o organitzat, però per una altra banda s'ha intentat modificar el programa dels anys anteriors.

-Podria dir-nos, idò, quines són les modificacions més significatives?

-S'ha intentat donar una orientació nova al Pregó ampliant els temes al camp de les ciències, en concret la Meteorologia.

Per donar la importància que toca a la pagesia s'ha duit l'exposició del "10 anys

d'Unió de Pagesos" i s'ha organitzat la taula rodona sobre les races autòctones.

Dins l'ambient de la gent jove, s'ha organitzat un recital de pop-rock i de blues al passeig Jaume III amb els grups "Centaur" i "Harmònica Coixa".

En matèria musical, també es duran a terme jornades musicals amb els Sonadors de Llucmajor, la Banda de Música i la Camerata instrumental de la Universitat de les Illes Balears, que farà un concert de música de cambra.

-Com s'ha tractat el tema artístic per part de l'Ajuntament?

-Sempre s'acullen amb agraïment les iniciatives de particulars de realitzar exposicions, que enguany en concret són 15, entre

pintura i ceràmica.

D'altra banda, s'ha eliminat el certamen de Pintura i Aquarel·les fins que no es trobi una solució vàlida i amb possibilitats d'arrelament. En opinió meua, els certàmens de pintura -sobretot els de determinada categoria- són un fet anacrònic.

Enguany al seu lloc s'ha organitzat l'exposició "Pintors de Mallorca. Pinacoteca del Consell Insular", a la qual es recullen 26 quadres de pintors de la categoria de Guillem Mesquida, J. Ramis, Dionís Bennàssar, J. Mercant, Tarrassó, Ricardo Anckerman, Francesc Maura i Muntaner, T. Cittodini... situats dins un espai històric inclòs entre el s. XVIII i el s. XX.

Serà exposada allà on

COMESTIBLES - CONGELATS

CLAR

AQUEST ESTABLIMENT VOS DESITJA BONES FIRES

C/ Bisbe Taixaquet, 62 - Tel. 66 03 93 - LLUCMAJOR

antigament hi havia les Galeries Colón (damunt el Cafè Colón).

Aquesta exposició vol tenir un caràcter didàctic i divulgatiu per acostar al poble i als estudiants en concret un patrimoni cultural que estava abans tancat dins les parets de les sales institucionals i al que ara tindrà accés, el públic.

Un altre aspecte, però també dins l'àmbit cultural és l'organització d'una sèrie de conferències i taules rodones com pot ser la "Viabilitat de les races autòctones de bestiar", un debat sobre pacifisme, la funció dels Consells de Joventut... També hi haurà actuacions de teatre, dels aficionats locals del col·legi Sant Bonaventura i de grups de teresetes.

Tot aquest conjunt d'actes, per potenciar, es clar, el caràcter cultural de les fires.

-Quins són els objectius prevists amb aquestes modificacions?

-Fomentar el nivell cultural

del poble donat una orientació participativa i mallorquinista a la gent.

S'hauria de destacar, per finalitzar, l'ajut i suport de l'Ajuntament a la Fira Alternativa, organitzada i desenvolupada pel GOB de Llucmajor amb la intenció, però, que tenguí una projecció a tota Mallorca.

Amb aquest fira es concentraran una sèrie de grups i persones que realitzen unes activitats molt interessants i no previstes dins la fira convencional, com pot ésser l'artesanía, la utilització de productes que normalment la societat de consum ja dona per dolents, la factibilitat de l'agricultura biològica (que no utilitza productes contaminants).

L'Ajuntament en aquest sentit, dona ajut a la Fira Alternativa i, a més, la integra dins la Fira pròpiament dita.

Com es pot observar, tot un programa molt ambiciós que la Revista desitja que arribi a bon fi.

Sebastià Rubí.

S'AMFORA

VOS DESITJA

BONES FIRES!

C/. Font, 8 LLUCMAJOR

Miquel Clar, Regidor encarregat d'esports a la Comissió de Fires/87

A la programació de Fires i ha més d'un 25 per cent d'actes esportius

-Quin és el vostre càrrec dins aquesta Comissió de Fires/87?

-Es un càrrec molt simple. Estic encarregat de tots els actes esportius i relacionats amb la joventut que s'han programat per a aquestes Fires.

Quant al tema de la joventut, he de dir que la meua il·lusió seria poder crear el Consell de Joventut per tal que els joves de Llucmajor puguin opinar i donar idees en col·laboració amb l'Ajuntament. La meua idea seria convocar totes les entitats formades per joves (Bloc d'Estudiants, Club d'Esplai, Revistes) i fer un treball conjunt.

-Quines novetats més importants hi ha, respecte de les Fires/86?

-Diumenge, dia 4 hi hagué una demostració de Tir de Fona. Es una modalitat esportiva molt interessant; varen venir una trentena de tiradors d'un club de Lloseta i varen fer tir a distància (15 mts., 30 mts.) A nivell local, vàrem fer una tirada de deu, però el que passa és que nosaltres no en sabem, i ens falta practicar. Això va ser més que res una demostració, un espectacle.

-Quin pressupost tenir

per a dur a terme aquests tornejos i actes esportius?

-El pressupost és de devers 300.000 pts. sense comptar els trofeus (que també pugen una suma semblant). No és un pressupost massa elevat

tenint en compte els doblers de l'Ajuntament, encara que ja sabem que n'hi ha pocs, i més, si es té en compte un canvi de legislatura, això és ben normal. Amb aquest pressupost hem organitzat campionats de tennis,

basket, futbol, carreres de cavalls... Les carreres de cavalls també es poden considerar com una novetat, es faran el dia del Firó ja que s'hagueren d'ajornar (estaven previstes per al dia de Sant Miquel) a causa de la pesta equina, però ara sembla que la veda ja està llevada. Se celebraran a Son Torra però esperem que l'organització sigui millor que la de passades edicions. De totes maneres, aquestes carreres han suposat la despesa més grossa, quant a l'esportiu, d'aquestes Fires.

S'HAN DE FER INVERSIONS EN EL POLIESPORTIU

-Quina incidència té l'esport al programa de Fires?

-Repasant els programes, si es fan una cinquantena d'actes, més del 25 per cent són de caire esportiu, la conclusió que s'en pot treure és que l'esport té molta importància per aquestes dates. Per posar un exemple, Sa Marxa a Ses Piquetes d'Es Pèlag, celebrada, dissabte dia tres, tengué un nombre de participants molt superior al de l'any passat: enguany

Destilerias Reunidas
S.A.

**FABRICA DE LICORES Y ALMACEN DE LICORES,
WHISKY, VINOS Y CHAMPAÑAS**

**C/. S. Francisco, s/n - Tel. 66 01 78 - LLUCMAJOR (Mallorca)
EDIFICIO DERESA**

varen ser 975 enfront de les 700 que hi anaren a les passades Fires. Les proves d'Atletisme que es disputaran el dia d'es Firó, sembla que també seran prou interessants ja que l'esport escolar de cada dia té més adeptes i els col·legis s'ho han agafat molt seriosament.

-Ens podríeu explicar una mica quines necessitats té actualment el Poliesportiu?

-El Poliesportiu té molta demanda, sobretot els horabaixes, que és quan la gent pot anar més lliurement a practicar el seu esport. Al Poliesportiu s'hi han de fer una sèrie d'inversions, entre elles la possibilitat de dividir la pista en tres per tal que puguin entrenar més equips a la vegada. Això ho hem vist a d'altres llocs i sembla que funciona. Una segona inversió necessària seria fer una galeria de tir pneumàtic perquè a Lluçmajor hi ha molts aficionats a aquest esport i no el poden practicar així com cal. Aquestes dues primeres inversions ja estan pensades per al pressupost del 88.

Pensem també amb el problema de la il·luminació del camp de futbol: l'actual és antiga i rovellada i té molts perills. Amb una pilotada es pot rompre una farola o es poden enramar a causa del rovell i la humitat. S'haurien d'instal·lar quatre torres que costarien uns 8 milions de pessetes. Per a tal fi ja s'ha demanat ajuda econòmica a la Conselleria d'Esports i està discutit encara que no hi ha, de moment, res concretat.

Finalment, la pista de tennis actualment ens queda petita perquè també ara hi ha molta afició i es podria ampliar la que hi ha i en quedarien dues.

Crec que amb aquestes noves inversions tendríem un camp d'Esports millor i més digne per Lluçmajor.

-I a S'Arenal?

-No ens hem d'oblidar de S'Arenal, on sí tenen vertadera necessitat d'un camp en condicions. Hem de pensar que la població arenalera és més jove que la de Lluçmajor i tenen aquestes necessitats. Actualment ja s'està fent un camp de futbol, situat davora la Carretera Militar, sortint de S'Arenal i anant cap en El Cap Blanc; són uns terrenys de 25.000 metres i ara s'ha acabat la primera fase que consisteix a tancar i anivellar la superfície.

La segona fase l'hem de contractar aquesta mateixa setmana i s'han de construir els vestuaris. També s'ha de realitzar l'assumpte de la il·luminació i com que hi ha terreny suficient, s'han de fer pistes (de petanca i de tennis). Les pistes de tennis a S'Arenal també són imprescindibles perquè els que volen practicar-lo han d'anar a pistes privades i no volem que es faci així.

ES NECESSARIA LA INICIATIVA PERSONAL

-Té ganes l'Ajuntament de Lluçmajor de potenciar l'esport base?

-Vol potenciar-lo, tant l'esport escolar com el de base, però no pot oblidar

clubs com el C.D. Espanya o el S'Arenal que militen a categoria Preferent ni tampoc l'equip de Bàsquet, el qual té tants o més aficionats que el futbol.

-Sembla que en tots aquests esports, els nins tenen més possibilitats de practicar-los que les nines...

Sí. Supòs que les nines es deuen sentir un poc marginades. De moment sols tenen l'oportunitat de participar en el Bàsquet, però hem pensat també muntar una escola de Gimnàstica Rítmica i la cosa quedaria més igualada. De fet, aquesta escola ja va funcionar, l'any passat a nivell d'Associacions de Pares d'Alumnes però ens interessaria que la cosa fos municipal i estam pendent dels resultats d'unes converses que hem mantingut amb presidents d'Apas, escoles i monitors.

-Com queda l'esport minoritari respecte a l'esport més generalitzat o de masses?

-Si hi ha aficionats que s'interessen per a un tipus determinat d'esport, el que s'ha de fer és crear un club, amb una voluntat d'associació i l'Ajuntament està disposat a donar l'ajut possible.

Això depèn dels interessos de la gent, s'hauria de crear una Comissió Esportiva amb un representant de cada entitat relacionada amb el tema per fer coses noves. La il·lusió que jo tenc per a aquests quatre anys és poder comptar amb la col·laboració de tots els esportistes i dels joves del terme de Lluçmajor.

Catalina Font

Ajuntament de Lluçmajor

COMISSIÓ D'EDUCACIÓ I CULTURA

Obra Cultural Balear

CURSOS DE LLENGUA CATALANA PER A ADULTS

A Lluçmajor:

- Elemental
- Mitjà
- Superior

A S'Arenal

- Mitjà per a castellanoparlants (terme de Lluçmajor)
- Elemental per a castellanoparlants i mitjà per a catalanoparlants (terme de Palma)

INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS A L'AJUNTAMENT FINS DIA 26 D'OCTUBRE

SA TEULERA

PLANTES D'INTERIOR I EXTERIOR
CENTRES - RAMS DE NUVIA
PLANTES - CORONES

Carrer Campos, 80 - Tel. 66 01 76

**PEUGEOT
TALBOT**

**TALLERES
MARINA**

**AGENTE
OFICIAL**

**VOS ESPERAM AL PASSEIG
JAUME III, AL LLOC DE CADA
ANY, AMB ELS DARRERS
MODELS DE
"FORÇA DINAMICA"**

Joan Ramon Clar
Mestre de taller
Carrer Marina, 104
Tel. 66 05 21
LLUCMAJOR

PEUGEOT 309

**309 Diesel, un cotxe
que farà història**

En Joan Caldès ens parla de "Sa Mostra"

En Joan Caldès és l'encarregat de totes les exposicions de caràcter mercantil de les Fires, de la maquinària, del bestiar i també de la VIII Mostra. Es regidor, pel PSOE, de l'Ajuntament des de 1979 i des de sempre ha format part de la Comissió de Cultura, per tant un dels iniciadors de Sa Mostra, a l'organització de la qual va participar els tres primers anys, en temps de l'UCD, ja que els quatre anys darrers, amb AP el PSOE no tenia competències a l'Ajuntament.

-Com va néixer la idea de "Sa Mostra"?

-Va néixer per les Fires de l'any 1980, va ser idea del regidor d'UCD Antoni Puig, aleshores regidor de Cultura i de mi mateix, l'únic socialista de la comissió. La idea ens va sorgir quan visitarem una Mostra a Campos per la Mare de Déu d'Agost. Vèrem com els campaners exposaren tots els seus productes i ens va parèixer molt interessant; per això mateix reunirem una comissió mixta, consultarem al batle Miquel Clar la possibilitat de fer una Mostra a Lluçmajor i així tirarem endavant.

-Quina era la finalitat?

-La de donar a conèixer a la gent del poble i als visitants tot allò que feim i som capaços de fer els llucmajorers.

-Com ha estat la trajectòria d'aquests anys?

-Ha estat regular. En principi va tenir una bona acollida, però darrerament ha sofert una decadència, ja sigui pel tancament d'indústries o per manca d'esperit d'artesans. No tots tenen ganes d'exposar la seva feina.

-Vols dir que costa l'organització de la Mostra?

-Sí, això suposa molta feina. Convoques una reunió i en vénen deu, has d'anar un per un a "sucar sa taronja" per convèncer-los.

Enguany tot ha estat un poc precipitat, amb el canvi d'Ajuntament els expositors no sabien qui seria l'organitzador... Però no ho podem deixar decaure, perquè sinó l'any que vé no

se faria bé la IX Mostra.

-Quanta gent hi participarà?

-Enguany una trentena, abans n'hi havia una cinquantena.

-Per què al Col·legi Públic?

-El fer la Mostra a les Escoles va significar allargar la Fira per tota aquella zona.

-S'han introduït canvis?

-Enguany donam una nova opció: la de vendre els productes exposats. D'ara en endavant vendrà palo i herbes, en M. Albertí de "Sa Teulera" també vendrà ceràmiques... Jo crec que s'ha donat la primera passa i esper que l'any que vé n'hi haurà més de venedors... N'hi ha que voldrien vendre en el Passeig Jaume III, allà on s'exposen els cotxes, però

això és impossible, tant pel sol com per la pluja, i fabricar "stands" seria un desbarat, rompria l'estètica del passeig.

-Quines despeses suposa la Mostra a l'Ajuntament?

-No són moltes les despeses perquè bona part de la feina la realitzen els propis alumnes de l'escola, ells desallotgen les aules i després són els propis participants els qui exposen els seus productes.

L'Ajuntament convida els expositors a un dinar i dona una remuneració als al.lots de vuitè, per al seu viatge d'estudis, ja que els al.lots donen una informació de la Mostra als visitants.

I s'acosten les Fires i en Joan més enfeinat que mai se'n va a una de tantes reunions per discutir com se farà el concurs de ramaderia.

Coloma Julià.

capritx

moda íntima

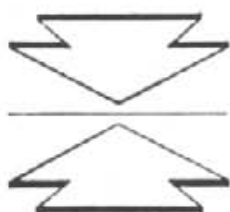
C./ DE SA FONT, 17 - LLUCMAJOR -
TEL. 66 22 40

FABRICA DE SOBRASSADA SEBASTIA TABERNER MATAS

*MARQUES: MI VIDA
ELS MOLINS
SUCESSOR DE TRIAS*

C/ Bisbe Jáume, 5 - Telèfono: 66 04 46

**CENTRE
DE
RECONeixEMENT
ME DIC -PSICOLOGIC**

ANTONI ISERN OLIVER

LLUCMAJOR

carrer Antoni Garcias 1-a

**certificats
mèdics per a
permís de
conduir i
llicència d'armes**

Horari

dilluns i dijous de 16:30 a 21 h.

Cristaleria Lluçmajor

Envidrat d'obres - Miralls - Vidres de Color - Decorats -
Vidres en general

Ronda Migjorn, 105 - Telèf. 66 14 93 - LLUCMAJOR (Mallorca)

*Sabates
Can Gramet*

**VENDA DE MOSTRES
PARELLS SOLTS**

C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74
LLUCMAJOR

TALLERS LLUCMAJOR

SERVEI OFICIAL

REPARACIONS EN GENERAL
PLANXISTERIA I PINTURA

Ronda de Ponent, s/n
Tel. 66 12 67

LLUCMAJOR

**REPORTATGES I DOCUMENTALS
VIDEO PROFESSIONAL**

TOMEU COLL ORVAI
C/ Sant Antoni, 39
Lluçmajor

El caràcter econòmic de les Fires d'ara

S'ha dit sovint que les fires d'ara ja no tenen aquell valor comercial d'un temps i que per això havien entrat en una crisi gairebé irreversible. La solució apuntada davant un estat de coses com aquest ha consistit, els darrers anys, a dotar-les de contingut socio-cultural o a dirigir-ne el component econòmic amb la mostra de la producció local.

Ben mirat, les fires, malgrat les transformacions i adaptacions a l'època, no han perdut tant el component econòmic com la rotunda afirmació inicial podria fer pensar. És cert que la "darrera fira" i el "firó" ja no són els dies de comprar i vendre allò que s'ha de menester durant tot l'any. Ja no són, com en temps dels nostres padris, l'ocasió per excel·lència de proveir-se de queviures, eines i endreços suficients, una vegada recollides les produccions agrícoles de l'estiu (el gra, les ametles i garroves, el raïm...) i quan la nova sembra ja és a punt de començar. Tanmateix, ara, la transacció comercial, la circulació de la mercaderia i, en definitiva, el negoci i els diners continuen sent protagonistes destacats de les nostres fires.

Aquesta vitalitat més gran o més petita de les fires d'ara no se centra tan sols en la pervivència d'elements pagesos o artesanals propis de la societat d'altre temps; tampoc en el simple manteniment de la tradició emotiva de la fermança. Tot això hi és, però no basta i hi ha qualque cosa més. Els bons resultats de venda del comerç local en aquest dia en què molts de mallorquins fan turisme interior o el creixent nombre de parades i expositors externs sembla que així ho confirmen.

La paradoxa d'aquest fet l'hem d'anar a cercar en la convivència, durant les fires, d'elements propis d'una societat de crisi amb d'altres més tost característics d'una societat postindustrial amb molta disposició de emps de

lleure i capacitat de consum.

L'entramat econòmic-comercial de les fires, humanament i materialment, el formen, per una part, la irrupció d'elements de vida marginal, la venda de productes de segona mà, la proliferació de jocs de fortuna i atzar o la venda ambulat de menjars ràpids. Per l'altra, els components del lleure i de l'ociositat d'ara: maquinària per a l'agricultura

de cap de setmana, eines de bricolatge, productes amb toc artesanal per a la segona residència, creixent oferta automobilística, popularització de l'ordinador...

Tant uns elements com els altres han nat i han arribat de forma improvisada. A poc a poc s'han instal·lat al costat de la fira més tradicional i ja hi han pres cos. L'únic que els ha calgut fa estat el suport

organitzatiu de l'Ajuntament i la bona acollida dels compradors. Tot aquest món plural i divers i la vitalitat del comerç local són la millor garantia per la pervivència de les fires com a marc d'interrelació econòmica. El qual, per altra banda, pens que no ha de ser l'únic i exclusiu caràcter que per molts d'anys els ha de donar vida.

Macià Garcias

CARNISSERIA - XARCUTERIA

ZANOQUERA - GARCIAS

EL SUPER MERCAT DE LA CARN

CADA SETMANA TENIM LES DARRERES NOVETATS D'ALTA XARCUTERIA

- PRIMERES MARQUES DE "PATES"**
- POLLASTRES DE CAMP**
- TOTS ELS DIES TENIM ENTRECOT DE VEDELLA**
- POLLASTRES FARCITS PER ENCARREC**
- PORCELLETES, INDIOTS, ANNERES i POLLASTRES FARCITS PER A BATEIGS I PRIMERES COMUNIONS**

PER A NOSALTRES VOSTE ES PRIMER

BONES FIRES!

Plaça Espanya 62 - Tel. 66 13 02 - LLUCMAJOR

TALLERS

CAÑELLAS - ROTGER

SERVEI =

FIAT

=

FIAT Uno

Un éxito automovilístico indiscutible en un coche francamente asonante. El Uno es una sabia conjunción de vanguardia tecnológica que proporciona unas prestaciones óptimas con una gran comodidad y una habitabilidad interior única. Estudiado para proporcionar un placer de conducir sorprendente, con una línea cautivadora, representa, de hecho, una gama entera de coches, tan inteligentemente articuladas que se puede decir que hay un Uno para todos.

FIAT Regata

El Regata representa el concepto de la estética en movimiento. Su amplio y cómodo interior, con una luminosidad y visibilidad sorprendentes le hacen el vehículo ideal para disfrutar en largos viajes con toda la familia. Todo en el Regata está estudiado bajo el signo del confort y la capacidad, con unas inmejorables prestaciones y unos consumos reducidos.

FIAT Croma

El Croma es el vértice de la gama Fiat; nace bajo el signo de una tecnología innovadora con un abanico de motorizaciones y equipamientos insuperables en su categoría. Tracción delantera y motor transversal, suspensión independiente a las cuatro ruedas, carrocería de cola alta con amplio portón posterior, son algunos elementos que destacan. Pero lo que hay que saber del Croma es lo que se siente al conducir, la sensación de un bienestar y confort insospechables.

Shog	c.c. 903-CV 45-5.800 i.p.m. - 5 Velocidades Velocidad máx. más de 145 km/h. - 5 ptaes. 3 puertas - Frenos ant. de disco-Post. tambor
Fire 45	c.c. 999-CV 45-5.800 i.p.m. - 4,5 Velocidades 5 ptaes. - Velocidad máx. más de 135 km/h. 3,5 puertas - Frenos ant. de disco-Post. tambor
90-5	c.c. 1.116-CV 50-5.700 i.p.m. - 5 Velocidades 5 ptaes. - Velocidad máx. más de 155 km/h. 3 puertas - Frenos ant. de disco-Post. tambor
70 SL y 54	c.c. 1.301-CV 65-5.600 i.p.m. - 5 Velocidades 5 ptaes. - Velocidad máx. más de 165 km/h. 3,5 puertas - Frenos ant. de disco-Post. tambor
Turbo i.e.	c.c. 1.301-CV 105-5.750 i.p.m. - 5 Velocidades 5 ptaes. - Velocidad máx. más de 200 km/h. 3 puertas - Frenos de disco-Turbo inyección electrónica
Diesel Super	c.c. 1.997-CV 60-4.500 i.p.m. - 5 Velocidades 5 ptaes. - Velocidad máx. más de 155 km/h. 3 puertas - Frenos ant. de disco-Post. de tambor

70 Comfort y 706	c.c. 1.301-CV 65-5.600 i.p.m. - 5 Velocidades 5 ptaes. - Velocidad máx. más de 155 km/h. 4 puertas
85 automático	c.c. 1.489-CV 82-5.600 i.p.m. - 5 ptaes. 5 ptaes. - Velocidad máx. más de 160 km/h. 4 puertas
100 i.e. S.	Inyección electrónica c.c. 1.585-CV 100-5.000 i.p.m. - 5 Velocidades 5 ptaes. - Velocidad máx. más de 180 km/h. 4 puertas - Frenos ant. de disco-Post. tambor
Diesel Super	c.c. 1.929-CV 65-3-4.800 i.p.m. - 5 Velocidades 5 ptaes. - Velocidad máx. más de 155 km/h. 4 puertas - Frenos ant. de disco-Post. tambor
Diesel Turbo S	c.c. 1.929-CV 80-4.200 i.p.m. - 5 ptaes. 5 ptaes. - Velocidad máx. más de 170 km/h. 4 puertas - Frenos ant. de disco-Post. tambor
100 i.e. week end	c.c. 1.585 - Inyección electrónica CV 100-5.000 i.p.m. - 5 Velocidades 5 ptaes. - Velocidad máx. más de 180 km/h. 3 puertas - Frenos ant. de disco-Post. tambor
Diesel Super week end	c.c. 1.929-CV 65-3-4.800 i.p.m. - 5 Velocidades 5 ptaes. - 5 ptaes. - Frenos ant. de disco-Post. tambor Velocidad máx. 155 km/h.

C.H.T. 2000	c.c. 1.995-CV 80-5.500 i.p.m. - 5 Velocidades 5 ptaes. - Velocidad máx. 180 km/h. 5 ptaes. - 4 frenos de disco, los delanteros ventilados. Consumo 5,1 L a 90 km/h. (C.E.E.)
14. 2000	c.c. 1.997-CV 120-5.250 i.p.m. - 5 Velocidades 5 ptaes. - Velocidad máx. 180 km/h. 5 ptaes. - 4 frenos de disco, los delanteros ventilados. Consumo 5,2 L a 90 km/h. (C.E.E.)
14. 2000 Turbo	c.c. 1.997-CV 155-5.250 i.p.m. - 5 Velocidades 5 ptaes. - Velocidad máx. 210 km/h. 5 ptaes. - 4 frenos de disco, los delanteros ventilados. Consumo 6,3 L a 90 km/h. (C.E.E.)
Turbo diesel	c.c. 2.445-CV 100-4.100 i.p.m. - 5 Velocidades 5 ptaes. - Velocidad máx. 180 km/h. 3 ptaes. - 4 frenos de disco, los delanteros ventilados. Consumo 5,2 L a 90 km/h. (C.E.E.)

LANCIA Y-10

Lancia hace presente el diseño del futuro con el Lancia Y-10.

Un coche ágil en ciudad y potente en carretera que cambiará la actual concepción del automóvil de prestigio.

Y-10 Fire	999 c.c.	45 CV	145 Km/h.
Y-10 Turbo	1.049 c.c.	85 CV	180 Km/h.

LANCIA PRISMA

En el Lancia Prisma, una línea sobria y elegante se combina con un confort interior excepcional, que se distingue y distingue.

Es el equilibrio entre habitabilidad y prestaciones, entre tecnología y personalidad.

Con estilo

Prisma Symbol	1.585 c.c.	108 CV	185 Km/h.
Prisma Turbo Diesel	1.929 c.c.	80 CV	170 Km/h.

LANCIA DELTA

La tecnología Lancia potenciada al máximo da como resultado el Lancia Delta. Tracción a las cuatro ruedas, turbo-inyección, overboost, encendido con microprocesador.

En el Lancia Delta todo está estudiado para potenciar el placer de conducir.

Delta 1.300	1.301 c.c.	78 CV	165 Km/h.
Delta 1.600 i.e.	1.585 c.c.	108 CV	185 Km/h.
Delta HF Turbo i.e.	1.585 c.c.	140 CV	203 Km/h.
Delta HF 4 W. D.	1.995 c.c.	165 CV	208 Km/h.

LANCIA THEMA

La tecnología Lancia alcanza la perfección en el Lancia Thema.

Perfecta armonía de potencia, seguridad y confort en un automóvil que se sitúa al más alto nivel, con todo el estilo Lancia.

Thema 2.0 i.e.	1.995 c.c.	120 CV	195 Km/h.
Thema i.e. Turbo	1.995 c.c.	165 CV	218 Km/h.
Thema 6 V	2.849 c.c.	150 CV	208 Km/h.
Thema Turbo Diesel	2.445 c.c.	100 CV	185 Km/h.

La batalla d'Aquacity

L'argument d'aquesta pel·lícula ja és ben conegut. Tant que ha duit el nom de Lluçmajor a les primeres pàgines dels diaris:

Tot just constituït, el nou consistori llucmajorer troba dins els calaixos de la Casa de la Vila el primer mort dels qui ha deixat el seu predecessor. Tota una patata calenta de primera divisió: Aquacity: Milenars de milions de pessetes d'inversió. Una llicència d'obres condicionada a una llicència d'activitat fins ara inexistents (floritura legal per gentilesa dels de sempre). L'obra feta i la inauguració del parc anunciada amb dia i hora. Una col·lecció ben assortida d'informes tècnics negatius: situació legal, manca de projecte d'execució, inexistents solució per a la depuració de les aigües (Es cert que el Parc es nodreix del mateix aqüífer que la xerxa d'aigües de S'Arenal? Si es així, que pot passar en cas d'una sequera com la de fa un parell d'anys?)

D'aquesta manera, i amb retard, Aquacity obri les seves portes al públic. Per denunciar una situació tan il·legal, s'han pronunciat centristes comunistes i nacionalistes. Es l'informe d'aquests qui provoca la reunió del 31 d'Agost, on els representants d'una sèrie de partits que s'autodenominen

democràtics i estan disposats a envestir-te amb la constitució en la mà cada vegada que els donis excusa, votaren a favor de que es mantingués la situació d'il·legalitat.

A sengles parcs aquàtics de Castell d'Aro i Eivissa, moren un nin i una al·lota. A conseqüència d'aquestes notícies, el senyor Batle de Lluçmajor, Joan Monserrat, dona ordre de tancar Aquacity. Han estat necessaris dos accidents mortals per a decidir-lo. Just dos dies abans havia optat per tolerar l'antologia d'il·legalitats, però ara, el batle socialista de Lluçmajor

no vol assumir la responsabilitat de les possibles conseqüències.

Corregudes. L'empresa anuncia que tornarà a obrir. Una ordre judicial manté la clausura i un clar matí d'estiu, els treballadors del parc - voluntàriament i sense que la empresa els obligui, clar, però sense explicar-nos tampoc quin tipus de contractació és la seva, es llancen a defensar un lloc de treball: l'insult al batle és el mètode que escullen. Molt poc agraïment per a l'home que havia tolerat, fins llavors, que el parc funcionés sense permisos ni res, donant fins i tot un termini de garantia per

Fins aquí ha arribat de moment aquesta història. Fins un punt que exigeix una reflexió sobre la dimensió política d'aquest fet.

Una dimensió que creix pel fet que ha estat la primera actuació visible del primer consistori socialista (al manco, del PSOE) a la Casa de la Vila. I es tractava de un peix gros i un problema que requeria prendre decisions en poc temps. Com un "test" de principi d'etapa municipal, com qui passar un vehicle per un túnel de proves.

Aquacity estava condemnat, per això, a

funcionen sense condicions. Em deman com podrà l'Ajuntament -i els partits que han estat d'acord amb tot això- demanar als ciutadans d'apeu que acomplim les lleis. "Vol dir que Aquacity ho ha fet com li ha llegut i li ha anat tan bé, i jo ara he de pagar les taxes per a obrir una finestra al corral?"

La conclusió ha d'esser que per a aquest viatge no feien falta aquestes beaces. Vull dir que aquestes coses ja les feien molt bé les d'abans, no ens calia un batle socialista per això. Clar que aquí ens podem plantejar la trajectòria política

a solucionar unes deficiències que continuen existint.

Amb aquestes, la comissió de sanejament dona una benedicció a Aquacity, mentre el Govern Autònom dicta unes "normes de seguretat" que permeten a aquestes empreses respirar alleugerides de responsabilitat davant possibles accidents, i, amb una nova llicència provisional, Aquacity obri feliçment les seves portes inexistents i els herois del film lleneguen cap a la piscina, somrients i donant-se les manetes.

convertir-se en una mena de símbol del gravíssim desordre urbanístic del terme, del trenta per cent d'establiments comercials que, segons paraules del propi tinent batle d'urbanisme, funcionen fora de la llei a Lluçmajor.

La història és pública. Al manco fins allà on en sabem. El negoci, el capital invertit, la força d'uns fets, d'una política de fets acomplerts sense manies legals s'ha imposat novament a la legalitat.

Ara em deman que n'hem de fer amb tots els altres problemes urbanístics, amb aquests negocis que

del PSOE a l'Estat, a l'Autonomia, al municipi mateix, i, tal vegada, concloure que tampoc no hi ha per a que ens vengui tan de nou.

Així i tot, l'agre gust de la decepció ja és aquí. Un interrogant de 4 anys a la banda del futur que no s'hauria d'assemblar tant al passat. D'aquí en davant, però, si em posen una multa de circulació, o em requereixen l'impost del cotxe, no podré evitar pensar en Aquacity, senyor batle.

Miquel Cardell

L'Aquacity encara cueja

Redacció.

Al passat ple, ca tornar ser tema important l'assumpte d'Aquacity a causa de les preguntes que l'oposició (AP) va fer al Batlle, sobre quins eren els motius pels quals (després de reunió de caps de grup, per ells convocada, a la qual es va decidir no tancar, vot en contra del PSM) el dia 3 de setembre va decretar el tancament de l'Aquacity i per què si dia 11 la comissió de sanejament havia dit que les instal·lacions eren deficientes, dia 13 donava permís de nova obertura.

El Sr. Batlle, després d'agrair que els portaveus haguessin assistit a l'esmentada reunió, va contestar dient que els motius del tancament varen

ser que si es produïa qualche accident, com ja s'havia produït en altres llocs, ell en seria el màxim responsable i això no li feia gens de gràcia. Per ser més gràfics va dir (referint-se als que anaven al parc) que si n'hi ha que volen anar a excés de velocitat, i es volen matar, allà ells, però que seria injust que matàs a segones persones. L'obertura va ser deguda, després de l'informe favorable de la Comissió de Sanejament, només s'han de fer certes correccions, i es va voler subsanar el més aviat possible el tema d'Aquacity perquè es representaven uns interessos molt grans. Per això vaig donar el permís

condicionat amb que ho havien d'arranjar en un mes (això són paraules del Batlle).

L'INFORME FAVORABLE.

Vists els informes emesos pels consellers d'indústria, sanitat, Obres públiques i Ordenació del Territori i de la Conselleria Adjunta i Presidència, s'informà FAVORABLEMENT, condicionat a:

1.- Que es compleixi el que indica la memòria, annexes i mesures correctores i que estigui en possessió de l'autorització de la Direcció General d'Indústria.

2.- Realització de desinfecció diària del paviment o la necessària perquè existeixi l'acció residual.

3.- Les parets, sòtils i

elements estructurals no compleixen el que està prescrit.

4.- S'ha de nomenar personal de vigilància del que s'ha de comunicar les dades a autoritat governativa o municipal.

5.- Tot el personal de les piscines ha de tenir el "carnet sanitari".

6.- Falta certificat de fi d'obres subscrit per un tècnic competent.

7.- Les portes i entrades incumpleixen el que és prescrit en matèria de seguretat (cas d'incendi).

8.- Com a local de treball no compleix la norma referent a senyalització de seguretat.

9.- El sistema d'alimentació d'aigües residuals no compleix la llei.

L'INFORME DELS SERVEIS TECNICS

Tractar de Dictador al nostre Batlle, a més de ser una falta de respecte a tots els ciutadans llucmajorers que democràticament l'elegiren, només ho poden fer els qui no el coneixen o els qui intencionadament el volen ofendre.

La decisió que va prendre al tancar Aquacity no tan sols la poden prendre pel poder que li dona el seu càrrec (aconseguit en unes eleccions lliures) sinó que n'estava obligat, encara que això pogués anar en contra de la seva voluntat, ja que l'obertura no era legal.

Quant a aquests joves que comparen el nostre batlle amb en Pinochet, crec oportú aconsellar-los que mirin bé la classe de contracte que tenen, no fos cosa que a l'hora de l'adéu o de tornar ser admesos l'any que vé, es trobin amb el "dictador" assegut darrer el bufet del despatx del gerent de l'Aquacity.

FERRETERIA

DROGUERIA - ARMERIA

Can Jamer

TOT EN BRICOLAGE

EINES

P.L. ESPANYA N°47

Llucmajor

TEL. 66 04 43

ASSOCIAT A

FERRETERIA BALEAR
S. COOP. LTDA.

MUNICIPALS.

Data (11-IX-87).

-Falta xarxa hidrantant d'incendis als aparcaments.

-Falten les boques d'incendi reglamentàries previstes al projecte.

-La cuina no està en les degudes condicions de seguretat. A més falta el projecte format per un tècnic i visat pel Col·legi Oficial corresponent.

-Hi ha un local per a màquines recreatives que no té projecte presentat a la comissió provincial d'urbanisme tampoc no hi és.

-Com diu la Comissió Provincial d'Urbanisme, no compleix la normativa de protecció contra incendis dels edificis.

-No hi ha variació referents als anteriors informes de la depuració i evacuació d'aigües (els anteriors eren negatius).

Una vegada exposats els motius pels quals el batlle es va decidir a tancar i obrir Aquacity i quin era l'informe "FAVORABLE" de la comissió de Sanejament, creim necessari exposar una partida de punts de vista referents a aquests fets i a la transcendència que tenen pel condicionament que a partir d'ara es trobarà l'Ajuntament.

En primer lloc, creim que la comparança de l'automobilista que va a excés de velocitat seria vàlida si la fes un simple vianant però no si la fes un guàrdia civil de tràfic perquè la missió d'aquest (el mateix que la vostra, senyor Batlle) no és la d'aturar l'infractor només quan posa en perill, física o jurídicament, la integritat de l'autoritat sinó que ha de vetllar per la vida d'aquestes terceres persones i fins i tot per la de l'irresponsable que posa en perill la seva pròpia vida.

Dir que es va fer tot el possible per solucionar ràpidament el problema d'Aquacity perquè representava uns interessos molt grans, tampoc no ens pareix una resposta molt vàlida, ja que al moment de tancar tant els interessos com les deficiències del complexe eren els mateixos

que hi havia a l'hora de la reapertura. A més, pareix donar a entendre que si el negoci és gros li hem de tenir especials consideracions, si això fos així, tornarem rebre els de sempre i si no ho és tothom ho farà així com voldrà.

Pel que es refereix a l'informe FAVORABLE (condicionat a nou deficiències) de la comissió de Sanejament, ens ha fet recordar quan a les postimeries del franquisme hi havia l'explosió d'una bomba o d'una vaga, els nostres censurats diaris ens

parlaven d'un "artefacto" o d'un "paro". Aquí no passava res! Poques passes han fet des d'aquells temps a ara si exceptuam la manca actual de censura i que les coses -"els que volen"- les poden anomenar pel nom que tenen. Dir que l'informe és FAVORABLE tenint tantes deficiències no és més que un intent d'amagar la veritat camuflant-la; és un engany. Que això ho facin els que governen a Ciutat no ens estranya, econòmicament defensen el mateix que defensava la dreta establerta en el

Govern no democràtic de fa 12 anys. L'única cosa que s'ha canviat ha estat el collar. Però el que ens sorprèn i ens dol és el que, almanco en aquest cas, els governants de Lluçmajor, que no són ni defensen el mateix, ni tan sols econòmicament dels seus precedents, els hagi anat bé emprar el mateix collar que empren els de Ciutat, escudant-se en un informe FAVORABLE amb nou deficiències, a més d'altres degudament informades pels serveis tècnics municipals.

AUTO-ELECTRIC
Barceló

Ronda de Ponent, s/n - Pedro A. Mataró, 55

Teléfono 68 01 70

LLUCMAJOR (Mallorca)

Venta y asistencia técnica de los productos:

- BOSCH Automóvil
- BOSCH Herramientas
- BLAUPUNKT
- Calentadores JUNKERS

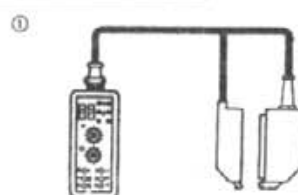
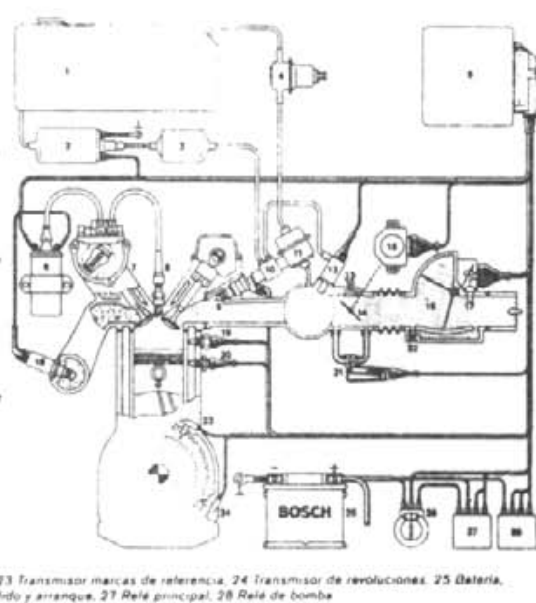
SERVEI D'INJECCIÓ DE BENZINA

Sistema

Esquema del sistema

Motronic

- 1 Depósito de combustible
- 2 Electrobomba de combustible
- 3 Filtro de combustible
- 4 Amortiguador de vibraciones
- 5 Unidad de mando
- 6 Bobina de encendido
- 7 Distribuidor de alta tensión
- 8 Buja de encendido
- 9 Válvula de inyección
- 10 Distribuidor de combustible
- 11 Regulador de presión
- 12 Válvula de arranque en frío
- 13 Tornillo de ajuste de las revoluciones de ralentí
- 14 Mariposa
- 15 Interruptor de mariposa
- 16 Sonda volumétrica de aire
- 17 Sonda térmica aire aspirado
- 18 Sonda lambda (sólo en combinación con regulación lambda)
- 19 Termointerruptor
- 20 Sonda térmica motor
- 21 Válvula de aire adicional
- 22 Tornillo de ajuste de la mezcla de ralentí
- 23 Transmisor marca de referencia
- 24 Transmisor de revoluciones
- 25 Batería
- 26 Interruptor de encendido y arranque
- 27 Relé principal
- 28 Relé de bomba

DISPOSAM D'UN COMPLET SERVEI ESPECIALITZAT

**Maderas
Ramon, s.a.**

ALMACEN Y OFICINAS:
Ctra. Lluçmajor-Porreras, Km. 1
Teléfono 66 08 37
LLUCMAJOR (MALLORCA)

ALMACEN:
Cardenal Pou, 9 - Tel. 55 28 05
MANACOR

FOTO CLAR
Perfumería

Reportatges, Fotos d'estudi
carnets. . .

OFERTES EN CAMERES FOTOGRAFQUES
VENDA DE CARRETES. . .

C/. Nou, 8 - Tel. 66 06 32 (LLUCMAJOR)

**BITLLETS DE VAIXELL
I D'AVIÓ**

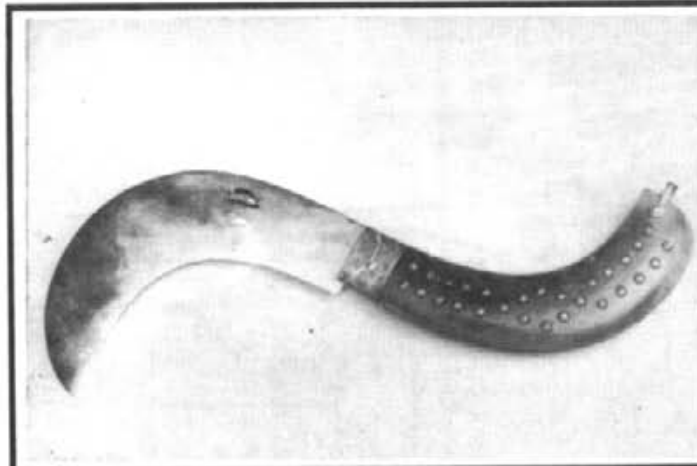
OFERTA ESPECIAL VAIXELL

**ANADA I TORNADA
4 PERSONES I EL COTXE
40.900 Ptes.**

TOTS AQUESTS SERVEIS ELS TROBAREU A
"VIATGES XALOKI", SENSE CAP TIPUS DE
SUPLEMENT SOBRE EL PREU OFICIAL

C/. Maria Antònia Salvà, 38
Tel. 26 74 50 - 54 - 58

S'ARENAL

**GANIVETERIA
ORDINAS**
FABRICACIO PROPIA
FERRETERIA

Carrer d'Es Vall, 128 - Tel. 66 05 80
LLUCMAJOR

La Palmera

DETERGENTS I DEPURACIONS D'AIGUA

Historiador Terrasa, 37

Teléfono 66 04 69

LLUCHMAYOR - Mallorca

Em sent discriminat. Una vegada més, una institució "democràtica" ha proclamat que som -jo com tants d'altres, com els meus compatriotes- un ciutadà de segona fila. L'Ajuntament de Lluçmajor ha decidit per majoria ratificar una vegada més, perpetuar un poc més una situació en la qual tenc uns deures que altres ciutadans d'aquest estat no tenen, i em veig privat d'un dret que aquests ciutadans veuen reconegut, aplicat i defensat, precisament amb l'excusa d'evitar la discriminació.

Reunit en sessió plenària, l'Ajuntament de Lluçmajor, amb els vots en contra de UM i PSM va acordar que no és una condició exigible a un candidat a funcionari municipal el que conegui el català, la meua llengua, l'idioma propi d'aquesta terra.

Naturalment, varen posar excuses. En aquest cas, la urgència de cobrir una certa plaça, i l'excusa de que hi ha jurisprudència en aquest sentit del tribunal constitucional.

Segueix amb interès totes les informacions que es publiquen sobre aquest tema, i si en tenc una impressió dominant és que la jurisprudència en aquest sentit és variada i, fins i tot, ambigua en conjunt. En qualsevol cas, si és o no anticonstitucional, ho pot decidir un tribunal.

En aquest cas, pareix que la jurisprudència i el tribunal Constitucional han estat utilitzats com una espècie d'amenaça: si no feis bonda, vendrà Na Maria Enganxa....

Pot ser és aquesta la imatge que en tenen, de tan alt tribunal? En aquest, sentit, és un senador independent del PSC-PSOE, Francesc Ferrer i Gironés qui afirma que, els darrers anys, un dels obstacles principals a la normalització lingüística han estat les sentències Judicials.

Si s'ha de prendre una resolució judicial, que algú presenti la demanda i dicti sentència qui n'hagi de dictar; però que no s'avanci

Discriminació

a aquestes feines el consistori llucmajorer. Perquè també és cert que hi ha una Llei de Normalització Lingüística vigent, i que una Llei Orgànica de l'Estat, l'Estatut d'Autonomia, consagra aquest principi de normalització.

Com es poden aplicar aquests principis dins l'àrea de feina d'un funcionari a qui no s'exigeix el coneixement de l'idioma?

Com podrà servir aquest

funcionari amb igualtat a tots els ciutadans que no en moven a plaer en una llengua forastera? Serà un més d'aquesta carrera d'obstacles que per al ciutadà ja és l'administració. Un obstacle afegit per als catalanoparlants, una nosa per a que la nostra llengua s'usi normalment.

Em sent discriminat pel meu ajuntament, per una decisió que han emparat amb la urgència, però que té

una clara significació política i social: els mallorquins seguim essent ciutadans de segona fila, amb la complicitat de les "nostres institucions democràtiques".

Jo no sé que hauria dit el Tribunal si s'hagués fet el que no s'ha fet. Però sé que no hi ha cap llei, cap tribunal, ni cap força que pugui robar-me o robar al meu poble la pròpia llengua. I és la Constitució espanyola qui prohibeix discriminació per qüestió d'idioma.

Miquel Cardell

**T'OFERIM LA COL·LECCIO HIVERN 88!
I ARA MES NOVETATS!**

MOTXILLES

PRIVATA

TEXANS I RELLOTGES

T'ESPERAM

**es moli
modes**

Carrer Convent, 130 - Lluçmajor (Mallorca)
Tel. 66 03 20

Les parets seques, un patrimoni cultural de Mallorca

Moltes vegades hem discutit, que no hem de quedar massa arrelats dins el passat, que no hem d'esser pessimistes, i patir d'aquest mal tan gros, que és la nostàlgia. Desgraciadament, hi ha molta gent, que actua d'una manera fanàtica i apassionada, respecte al passat. Són molts aquells, que fan una cosa, i ho expliquen en la simple raó, que sempre ho hem fet així, en la simple raó, que així ens ho ensenyaren, que així ho feien altre temps, però mai ens aturam a pensar: per què ho feim?, quin sentit li donam? Aquesta és una postura, tal volta, massa còmoda, que no ens exigeix iniciativa alguna, i que a més ens fa pensar poc.

Crec, que de vegades, ens aturam a pensar i a discutir coses ridícules, inclús insignificants, i passam de llis, de problemes més grans, qüestions, que en certa manera, ens haurien d'afectar molt més; però estam tan acostumats, a veure només les petites coses, que de les grans no en feim cas.

Avui sentirem per plaça, que les campanes no han anunciat Missa Solemne, sentirem a dir, que el Batle no ha ordenat, posar les catifes o banderes el dia de festa; i un llarg etcètera, ja que, podríem omplir un caramull de folis. No dic, que això no sigui important, crec que té un valor dins el poble, però tampoc no és la cosa més important, no és el problema que ens ha de preocupar més, que hem de valorar més; no és el fet que ens ha d'obsessionar i no deixar-nos dormir de vespre, pensant amb el gran desastre, ja que així, ho pareix.

Hi ha problemes més seriosos, que s'han de discutir, problemes dels quals ningú no en parla, fets que ningú no critica, per què aquest silenci? per què

ens obsessionam en fets ordinaris, i no ens oposam a altres, que ens passen per damunt, sense adornar-nos?

Per altra part, aquests dies, s'estant fent moltes carreteres noves, que ens permetran una millor comunicació, que evitaran molt d'accidents, i faran possible que, per anar a Ciutat, a s'Arenal, a Campos, etc. no perdrem tant de

temps pel camí, ja que, gràcies als grans avanços, l'estat de les carreteres millorarà, i podrem pitjar més l'accelerador. Ara bé, també hem de dir, que per fer totes aquestes millores, que no dubt que són molt favorables, han tomat, molts de quilòmetres de paret seca, que eren un patrimoni cultural de Mallorca, de les quals, cada vegada en

queden més poques; i arribarà un moment, que tot serà marès i reixada. Les nostres parets de pedra, que duraven anys i anys, se'n van per avall, i per tot veim pedres, escampades, que tan sols fan estorbar i no serveixen per res.

M'agrada molt la iniciativa de millorar les vies de comunicació, perquè també trob que hem de mirar per la nostra conveniència, ara bé,

segons la meua opinió, trob que se podria fer un esforç per tornar aixecar aquestes parets, que són per a mi, una excel·lent obra d'art, on s'hi pot veure un gran treball, en adobar molt lentament, la pedra i després, a poc a poc, anar componguent i alçant la paret.

Tot està en mans de la Conselleria d'Obres

Públiques i Urbanisme, la qual, a més de tomar unes parets, que són patrimoni cultural del nostre poble, i on els nostres padris hi feren molta feina, resulta que després, els doblers que paguen, basten només per tancar el tros, de reixada, la qual té una qualitat de resistència davant el temps, i una elegància molt inferior a la paret seca.

Amics, vull deixar ben clar, que no estic en contra de la construcció de carreteres, ara bé, crec que com a mínim, per simple delicadesa i sensibilitat, cap a una cultura, i cap a uns vertaders monuments, s'haurien de tornar aixecar aquestes parets, tan típiques del nostre terme.

Però això ho hem de dir, no hem de quedar aturats, no hem d'esperar que siguin els altres que ens treguin les castanyes del foc. Tal vegada no aconseguirem res, però al manco, ho haurem dit, els haurem fet veure, que nosaltres, com a poble, també volem dir la nostra, encara que no siguem escoltats...

Encara, hi som a temps!...
Antoni VADELL FERRER

IMPREMTA

Tota classe d'impresos, de luxe, comercials i de propaganda

PAPERERIA

Tot en material escolar i objectes d'escriptori

PERFUMERIA

Gran exposició d'objectes de regal

Moderna

Carrer de Sa Fira, 10

Tel 660310

LLUCMAJOR

Xerrades de cafè

-Ja som a ses Fires...!
 -Altra vegada.
 -Es pregó d'enguany, sobre sa meteorologia, va esser molt interessant.
 -Molt, perquè a més que el Sr. Climent Ramis va dir moltes de coses curioses de ses pluges i temperatures del terme llucmajorer, després de molts de mesos de sequedat i molta de calor, l'endemà va ploure i es va refrescar.

-Fins i tot es batle va expressar sa seva satisfacció d'escoltar un pregó que rompia sa tanda de pregons literaris i folklòrics.

-Sí, ja està bé de poesies i romanços...

-Lo que necessitam és que es pregoner o conferenciants diguin què hem de fer amb un terme molt gran, ple d'ametlers que es moren i una terra i agricultura cada dia més abandonada per manca de rendabilitat.

-També fou molt encertat l'homenatge a sa família Thomàs, d'es Teatre Recreatiu.

-Si l'amo en Bernat alças es cap...!

-I pogués escriure, altra vegada, en aquelles pissarres llargues i estretes, on hi ficava misteriosament tants de títols, noms i paraules relaciones amb so cinema.

-Són temps que ja notornaran.

-Això no, però es foners, pareix que sí.

-Bé, però és en caràcter de competició.

-Per sort, perquè si en es joves els pegàs per tirar pedres indiscriminadament, com fan córrer ses motos per fer renou, un altre problema per a ses autoritats.

-Això d'es foners, ha estat sa novetat de ses Fires d'enguany.

-També ho ha estat sa pintada a s'asfalt de sa Plaça Espanya.

-Mentre facin pintades a s'asfalt, i que no sien

polítiques...

-Però, què és lo que més agrada de ses Fires de Llucmajor?

-Jo diria, com diuen ara, per no comprometre-se, que hi ha moltes de coses interessants. Sa Mostra Llucmajorera, diuen que enguany serà més atractiva, perquè es podran vendre

molts d'articles exposats.

-Lo que tal vegada sia massa, és s'exposició de quadres de pintors llucmajorers, sempre es mateixos...

-S'ha de promocionar lo nostro.

-Però amb un poc més de mesura i poder veure quadres de pintors desconeguts i poder comparar.

-Es que si ses exposicions són de tots es llucmajorers, no en queden pes pintors forans.

-Idò mos n'anirem a Palma que està aprop, que

tammateix mos n'hi anam per qualsevol beneitura...

-Per cert, em diuen que es dinar de sa Darrera Fira, que organitza s'Ajuntament cada any, en aquests només hi aniran ses quatre autoritats més importants de fora.

-I ets altres?

-Si volen menjar de Fires, l'hauran de pagar.

-Ben fet, perquè allò ja pareixia un menjar de corder.

-Que li costava a s'Ajuntament més d'un milió de pessetes.

Un que escoltava.

Boutique

Marlu

VOS DESITJA QUE PASSEU UNES BONES FIRES

CONFECCIONES

tela S.A

JIM

ROPA, s/a.

ninis

CONTE

PRENDES JUVENILS
 (nins, senyora, senyor)

JR

Juan Ramis

pradsa
 TERRASSA

C/ D'Es Vall, 93 - Tel. 66 05 29 - Llucmajor.

Les cases actuals foren edificades a principis del segle XVIII

Son Noguera, testimoni de l'època d'esplendor dels frares Agustins

Fins poc abans de finalitzar el Segle XVII, fou coneguda aquesta possessió amb el nom de Son Noguera del Camí. El nom de Son Noguera provés dels Noguera, quan en 1538, Gabriel Noguera la va adquirir dels de la Universitat. Abans havia estat d'Antoni Seguí.

El sobrenom "del Camí" sembla provenir del camí del Palmer, segons cita documentalment.

En 1578 era de Pere Noguera, amb un valor de 3660 lliures mallorquines. En 1666 era de Gabriel Noguera, passant després a Pere Noguera, el qual la

Els dos cossos d'edificis foren aixecats a l'empar de la torre de defensa.

L'interior de les cases és senzill, destacant un arc de forma curiosa.

posseïa en 1685. Per aquest temps la possessió tenia idèntic valor al del cadastre de 1578.

Cap al darrer quinquenni del Segle XVII, Son Noguera es va vendre i fou adquirida pel Convent del Sicós canviant a partir de llavors el sobrenom "del Camí" pel "dels Frares".

En 1773 era majoral de la possessió, Matheu Ginard. La producció d'aquest any fou de 35 quarteres de blat, 6 qs. de xeixa, 25 qs. d'ordi, 15 qs. de civada i 1 q. de faves.

Els Frares del Socós engrandiren la seva

OPTICA MONSERRAT
(Optic Diplomat)

Taller Propi

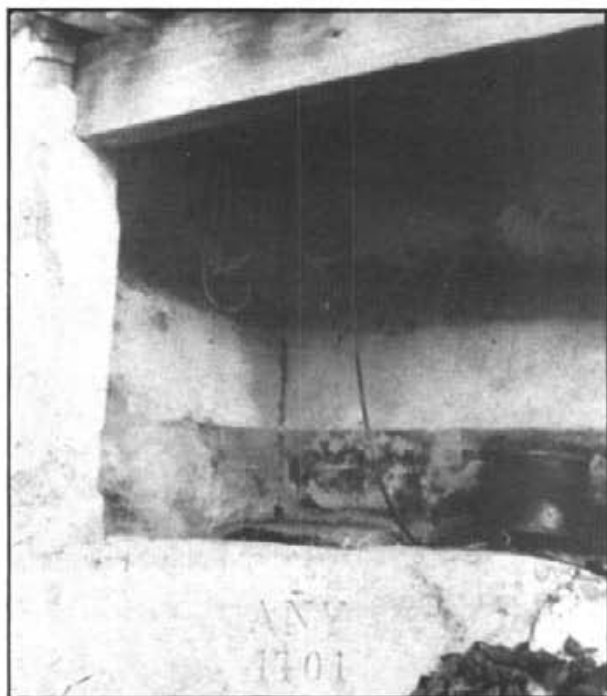
Plaza España, 4 Tel. 66 05 10

NOVETATS MONSERRAT

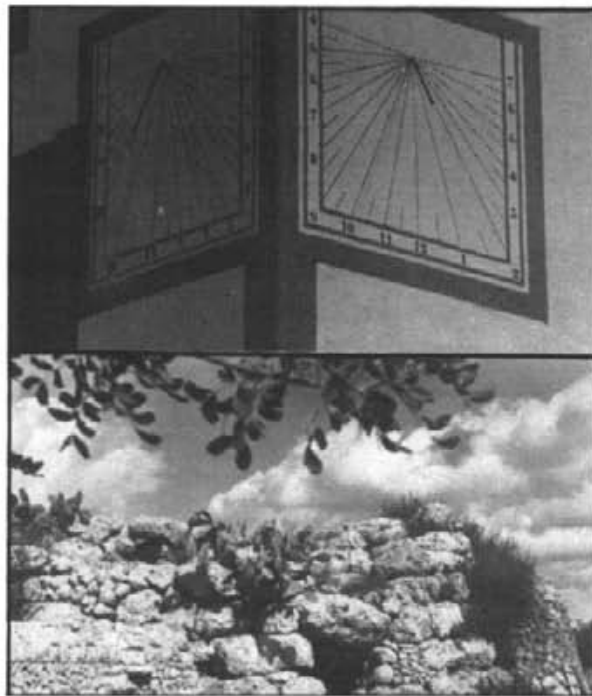
Confecció, gènere de punt
perfumeria, llenceria

Plaza España, 4 Tel. 66 05 10

Adquirida pel Convent del Socós canvià el sobrenom "del camí" pel "dels Frares"

En el coll de l'aljub hi figura la data de 1701

En un cantó de les cases hi ha un doble rellotge de sol i a "Sa Pleta d'es Camí", un magnífic talaïot de planta circular.

possessió de 138 quarterades d'extensió adquirint diverses sots veïnes. Els Pares Agustins posseïren la finca, fins a la famosa Desmortització de Mendizábal. Després d'aquests fou adquirida per Miquel Salvà.

En 1862, quan era de Miquel Salvà, comptava amb una extensió de 182 quarterades - 2 quartons i 12 destres, havent-hi aproximadament la meitat de l'extensió total, cultivada. La ramaderia estava formada per 60 ovelles, 7 muls, 2 ases, 2 egües i 2 porcs.

Les cases actuals, foren edificades durant els primers anys de domini dels Frares Agustins, coincidint amb l'època de màxim esplendor d'aquests, que foren les tres primeres dècades del Segle XVIII. Així ho demostren les dates que figuren en les façanes de l'edifici.

En la paret esquerra de la clastrita hi ha la data de 1711, i en la façana principal, la de 1729.

Per sobre del portal d'arc de mig punt, d'accés a l'interior de les cases, hi ha

Damunt el portal hi ha una estàtua de Sant Agustí i a l'entrada de la petita capella la imatge de Nostra Senyora del Socós.

situat dins una posella l'estàtua de Sant Agustí, Bisbe d'Hipona, guardant la clastra.

Els dos cossos d'edificis, foren aixecats a l'ampar de la torre de defensa situada en un angle de la clastra. La torre sensiblement deformada, és de data molt anterior a la resta de la construcció de les cases.

En un cantó de les cases hi ha un doble rellotge de sol.

L'interior de les cases de dos aiguavessos, és senzill, destacant un arc de forma curiosa a l'esquerra del portal d'entrada en el primer aiguavés. A la part oposta hi ha la cuina del més pur gust pagès. A l'esquerra del segon aiguavés hi ha el portal d'accés a la torre de defensa.

Fora de la clastra es troba una petita capella de volta d'aresta, actualment destinada a d'altres efectes.

Per sobre el portal d'entrada i també en una posella hi ha la imatge de Nostra Senyora del Socós, aguantant en un braç, el Nin Jesús, i en l'altre un bastí en actitud defensiva del dimoni situat als seus peus. En el coll de l'aljub de l'entrada del camí de les cases, hi figura la data de 1701 que sembla potser la primera obra dels Agustins.

En la part posterior de les cases, en l'indret conegut per "Sa Pleta d'es Camí", hi ha un magnífic talaïot de planta circular en bon estat de conservació, de 13'90 x 14'20 mts. diàmetre exterior, i de 6.70 mts. de diàmetre interior, una altària màxima de 5'60 mts. El portal és de 1'20 x 1'00 mts. a l'exterior i 1'80 x 1'20 mts. a l'interior.

En la "Pleta d'es Forn de Calç" hi ha una habitació rectangular amb altres habitacions afegides en estat ruïnós.

Joan Clar
Francesc Verdera
Fotos: Antoni Monserrat
Antoni Oliver.

Entrevista a Miquel Bezares

-Quan i per què comences a escriure?

-Hi ha moltíssima gent que, als quinze o setze anys, escriu o intenta escriure. Però la immensa majoria ho fa moguda per motivacions que fugen d'allò que podríem considerar estrictament literari (tal vegada escriuen exclusivament per contar-se els seus problemes més íntims, o per auto-compadir-se, oblidant per complet la recerca d'una expressió elaborada literariament). Només alguns travessen aquesta edat i no deixen d'escriure. Jo vaig escriure el meu primer conte als tretze o catorze anys, i el primer poema, devers els quinze. Eren textos en llengua castellana, textos excessivament ingenus que ara amag, però que arribaren a tenir, a més de la quotidiana veu punyent de l'adolescència que guaitava darrera cada mot, una motivació literària, una motivació lúdica. Quan descobreixes allò que té de

Miquel Bezares neix a Lluçmajor l'any seixanta-vuit. Es aquari. Dia setze d'octubre es presentarà, a l'edifici Colón de la plaça Espanya del nostre poble, el primer llibre de poemes que publica, COS DE CALITJA, editat per les EDICIONS ATAVIQUES.

El llibre compta amb les col.laboracions plàstiques de quatre llucmajorers i de dos anglesos, i se'n fa una tirada de cinc-cents exemplars. Després de la carpeta BALEIGS i d'aquest llibre que publiquen ara, els joves components de les ED. ATAVIQUES esperen començar a fer feina en una altra activitat que aplegui els seus mots, les seves imatges, les seves expressions.

joc, de joc perillós, la literatura, és quan comences a escriure, és quan comences a destriar en allò que fas els límits de dues realitats: la teva realitat i la realitat creada.

-Però, per què i per a què escriu Miquel Bezares?

-Jo no escriu amb una finalitat, i escriu perquè m'agrada. Jo sé que el poema és un crim, però el

mòbil se m'escapa. Ara bé, potser el plaer i l'angoixa de l'acte de creació esdevenen necessitat. Però el text és també elaboració, investigació, feina. El vers és fill sempre de molts versos; la paraula, sempre llavor d'altres paraules. El poema pot néixer d'un instant, però és sempre un món que ha estat pensat i que pot excitar el pensament sobre el text mateix, i això suposa un

temps indefinit.

-Em parles d'elaboració; hi dediques molt de temps, a escriure?

-Bé, escrius quan vols. Pots escriure cada dia, i pots estar una setmana sense agafar el bolígraf. Però és inevitable que hi dediquis molt de temps; un temps que no dediques a fer altres coses. Això sí, poques vegades et sent segregat pel vici d'escriure, perquè et saps tan víctima com segregador.

-Ara, publiques un llibre de poemes; però, escrius només poesia?

-Fins ara només he escrit poesia i narrativa curta, però això no vol dir que un dia no pugui escriure novel·la, o teatre. Ara per ara m'agrada treballar aquestes dues dimensions del text literari, m'hi sent molt bé.

-I quin d'aquests dos gèneres t'agrada més?

-No t'ho puc dir; un conte i un poema no només són textos, diguem-ne diferents, sinó que també responen a

Jo sé que el poema és un crim, però el mòbil se m'escapa.

dues maneres de tractar el llenguatge i de dir les coses ben distintes. Tot i això, aquestes maneres de crear sovint s'interfereixen, i de vegades fins i tot es complementen; pots escriure allò que anomenem una prosa poètica, o un poema narratiu. Ara bé, a l'hora de crear no es poden aixecar fronteres. Si vull dir que un determinat text és un poema, o és una prosa poètica, o és una cosa que t'acabes d'inventar i encara no té nom, més m'estim fer-ho després, quan ja està escrit, quan ja és un cos; i, evidentment, no hi ha ningú millor que jo per a batiar el meu text. Tanmateix, no crec que tenguí gaire importància el nom del text; interessin més la pell, el tacte, els ulls, la mirada, les sensacions; i sobretot, allò que realment importa és el plaer, el plaer de llegir, i el plaer perillós d'escriure.

-Per què "perillós"?
Suposa la creació literària un patiment?

-Per a mi, la creació en si

és un acte del qual es gaudeix. Però, hi ha sempre alguns fantasmes que neixen de la reflexió, que neixen de vegades dels mots ja escrits; són els fantasmes de la interrogació, de la interrogació sobre el text i sobre la teva vida. A més, les paraules ens diuen moltes més coses de les que volem sentir, i el text, un cop creat, ens fuig de les mans; deixes d'esser déu, et despertes, i ets un mortal. Així és com ho veig jo. I aquí rau, per a mi, el perill, com hi rauen l'angoixa i el plaer de la creació.

-Sovint la teva és una poesia eròtica. Ets un obsés?

-Sí, sóc un obsés; m'obsessiona el llenguatge dels cossos en la dimensió poètica (literària) del llenguatge natural humà. Però són també les meves obsessions els gestos, la memòria del cos, el son, el

desig, la por. En definitiva, m'obsessionen els rituals de l'amor i de la mort.

-Ara, publiques a les EDICIONS ATAVIQUES, COS DE CALITJA. Ens pots parlar una mica d'aquest primer llibre?

-Del llibre COS DE CALITJA se n'ha de parlar, per una banda, en tant que poemari, i per l'altra, en tant que llibre amb col.laboracions plàstiques. Es un recull de vint-i-set poemes, escrits entre l'estiu del vuitanta cinc i el del vuitanta set. Està dividit en dues parts: GOLA I ESPILL i COS DE CALITJA. Es un poemari "marí" embromat per la sal i per la calor dels cossos. Hi són també totes les meves obsessions, però sempre sota la disfressa de l'artifici, a través del qual esdevenen les obsessions dels folls que habiten el text, i, potser, també les

obsessions dels possibles i sempre pocs-lectors.

Però, com ja he dit abans, també s'ha de parlar de COS DE CALITJA com a llibre que recull poemari i una mostra d'obra plàstica. Així, col.laborem amb il.lustracions impreses en serigrafia PATRICK ASQUITH, ANTONI GARAU, MARIA GINARD, MIQUEL MASCARO, BIEL THOMAS i EMMA WATERS.

El llibre, el publicam un ramat de joves que formen les EDICIONS ATAVIQUES, i que ja presentarem, fa uns mesos, la carpeta de dibuixos i poemes BALEIGS. Vull agrair l'ajut en la correcció lingüística dels textos de D. Sebastià Cardell, i per acabar, vull també remarcar que el llibre està prologat pel poeta santanyiner BLAI BONET.

DOS POEMES

LA FINESTRA I LA MAR

La mà refà el camí de la calitja i l'oratge.
En la finestra t'esperen el desig i el paisatge.
Ara, la mar és una tèrbola vènova blanca,
i cossos tibents suen sota la roba mullada.
Les ones i l'escuma tresquen les ales de l'aire,
desanssonc de carn i erupció de pedra tibada.
El vent rapinya dues gotes d'aigua a les besades,
i els fuets apaiwaguen les nafres i les ànsies.
Després, el mar és un jaç de ganivets i espases;
una lluita de cavalls fells amb potes de marbre.
Sempre hi ha finestres, i besades de vinagre;
però recorda que fou la mar qui ens digué
que algun dia morirem, sense vidre ni alenada.

(poema del llibre COS DE CALITJA)

DEL RIDÍCUL I DE LA MORT

Arrosseg temptatives de somiar-te.
En un clam, t'imagín desperta, aquí,
on les aloses vagabundegen el no-res
i llurs cants demoren el darrer alè.

(poema inèdit i potser ja inexistent)

CENTRE OPTIC
EXPOLENT

LENTS DE CONTACTE
CONTROL VISIÓ
M. Paloma Garí
Optica Optometrista
Contactòloga

C. Berga, 26 - Tel. 26 33 74 S'ARENAL

RESTAURANT
GRAN VIA

NOCES - BANQUETS - COMUNIONS
I BATEJOS

Informació: 66 03 17

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Educació i Cultura

PREMSA
FORANA

ASSOCIACIÓ PREMSA FORANA

Les campanes de l'església de Sant Miquel

Càndida Gamundí

"Congregats y ajuntats ab so de campana ut moris est, en lo archiu de la nostra parrochial iglesia de la vila de Lluçmajor" Lier Determinationum, 2. any 1.662

El so d'una campana ens remet necessàriament a algun acte si no religiós, al manco públic; actualment ja no és freqüent sentir aquest llenguatge universal dels diferents tocs de campana que, durant segles, ha anat lligat a la vida quotidiana dels habitants de tots els pobles de Mallorca.

-Història

La primera església de la vila de Lluçmajor pareix que s'erigí després de la conquesta, cap al 1.248. Durant el segle XIV el progressiu augment de la població fa que els jurats de la vila decideixin engrandir l'església existent; la reforma de la fàbrica pareix que es

donà per acabada a principis del segle XV i perdurà fins que, a finals del segle XVIII es demolí i s'aixecà l'actual.

La primitiva església no tenia campanar, sols tenim notícies de l'existència d'una petita campana o "esquella", però era desig dels feligresos tenir un campanar amb dues campanes, una grossa i una petita, per aconseguir tal fi es començà una col·lecta pro "cloquer" o campanar.

El 1.423 Bonanat Saguardia, mestre constructor de campanes acordà, amb els jurats de Lluçmajor, fabricar una campana; el 1.424 les campanes estaven col·locades en un lloc provisional ja que fins al 1.473 no es començà el campanar.

El 1.513 a causa del mal estat en què es trobaven les campanes es proposà, als jurats, la vinguda d'un mestre campaner de Girona per tal de refer la campana major, l'altra campana fou arreglada per Francesc Pontot.

Des del 1.535 fins al 1.647 pareix que les campanes es referen una sèrie de vegades, i fins i tot se'n construí una de nova. Aquesta nova campana estava col·locada l'any 1.562

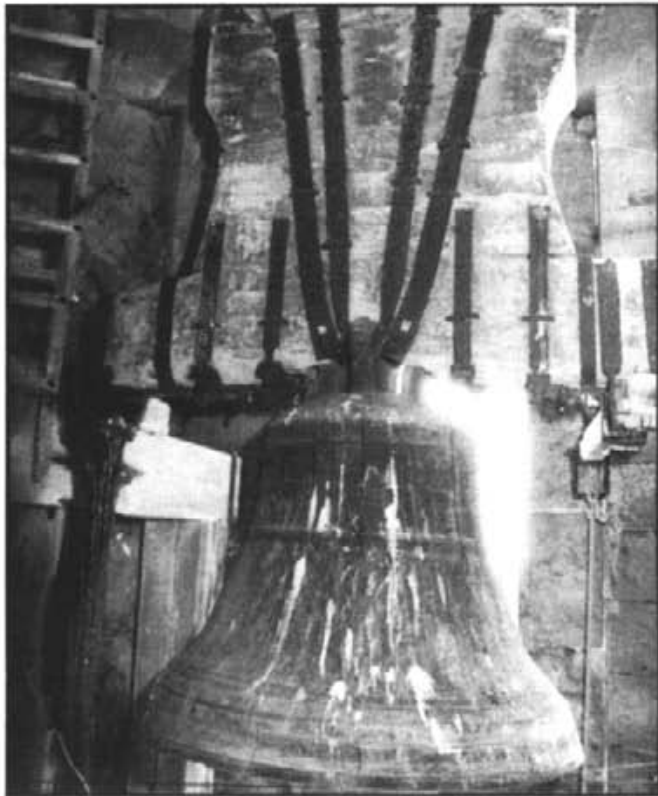
quan el Bisbe Arnedo féu una visita pastoral i ens constata l'existència de tres campanes anomenades Miquela, Angelina i Antònia.

-Les campanes actuals.

Referent a les campanes que encara avui es troben al campanar, la mitjana és la més antiga; segons la inscripció que hi consta es refé per darrera vegada l'any 1.647 pel mestre Pere Bonnin "ASENT RECTOR EL DOCTOR PERA ONOFRE TAULER CLAVARI MICHEL FERRER PREVERE". Hi ha una altra inscripció que fa referència a Nostra Senyora del Roser, per tant es possible que aquesta es fes en honor d'aquesta verge.

Pel que fa a la campana grossa i la petita pareix que són més recents; a la grossa hi resa la següent inscripció: "DR DN ANTONI EVINENT OLIM RECTOR DE LLUMMAYOR I DESPUES CANONGE PENITENCIER HEM RENOVA EN LO ANI 1818". També hi trobam els noms "IESUS MARIA IOSE" així com el nom del mestre que la fabricà: Toni Dols.

A la campana petita no hi consta la data, però és quasi segur que és de la mateixa època que la grossa ja que la fàbrica de les dues és molt

semblant; totes dues tenen trams de decoració vegetal, una creu i figures de Sants amb relleu; el sant que hi ha a la grossa és possible que faci referència a Sant Miquel; això ens confirma el fet que aquesta campana està dedicada al Patró de l'església.

-Noms de les campanes.

A part dels noms que fan referència al tamany de la campana, la grossa, la mitjana i la petita també s'anomenaven tenint en compte la seva col·locació al campanar, així tenim la primera, la segona i la tercera.

Tenim notícies d'una campana anomenada "la vella" que s'espenyà ja ben entrat el present segle i per aquesta raó es llevà del campanar.

Però tal volta els noms més curiosos són els de persona; ja des d'antic trobam documentats noms femenins: na Maria, na Magdalena, n'Angelina, n'Antònia i na Miquela, aquest darrer pareix que sempre s'ha donat a la campana més grossa que possiblement es feia sempre en honor de Sant Miquel.

-Tocs i Sons. Ocasions de tocar.

Cada dia se solien tocar diverses vegades les campanes, el matí ben prest es feia tocar de batall a la campana grossa, es tocaven tres vegades tres cops en senyal de les tres Ave Maries i després batallades seguides en senyal de Missa. El migdia també era

tocar de batall, tres vegades tres cops a la grossa. A les tres de l'horabaixa es feia voltar la campana grossa en senyal del Credo. A posta de sol es tocaven "vespres", també era so de batall i tres cops de tres vegades.

Pel tocar de mort es feien voltar o ventar les tres campanes començant per la petita i després la grossa, es tocaven tres vegades les tres campanes; si hi havia missa cos present es tocaven 10 o 12 batallades seguides. Si moria un infant es tocava un Albat, es feia voltar la mitjancera.

Per avisar del rosari de mort, un quart abans del rosari es donaven dues batallades a la campana petita i un cop a la grossa.

Per avisar d'ofici major es tocaven tres vegades repicant, un pic ventant la campana grossa i després es feien ventar totes tres.

Les maçoles només es tocaven el Divendres Sant; cal dir que aquestes maçoles encara es conserven al campanar.

Pel que fa a la diferència de simbologia entre voltar o ventar campanes i repicar, podem dir que mentre repicar significava alegria, ventar era un so més seriós, no debades s'emprava en el tocar de mort. Una cançó popular ens il·lustra aquest fet.

El dia que em moriré,
les campanes ventaran,
tocaran i tocaran,
i jo no les sentiré.

Per contra una breu anècdota ens trasllada a moments alegres: quan el vuit de Maig de 1.789 acabaren el primer arc del creuer de la part oest de la rectoria, el senyor Rector féu repicar les campanes al temps que posaven la clau de l'arc.

Això no són més que dues petites mostres del fet que el so d'una campana no era un luxe ni un acte estrany, sinó un aspecte totalment integrat a la vida i al sentir d'un poble.

Fonts consultades.

Arxiu Parroquial de Lluçmajor

FONT OBRADOR, B.: Historia de Lluçmajor. 5 vols. Palma de Mallorca. Gráficas Miramar. 1.972.

Rafel Fiol, el darrer campaner de la Parròquia

Rafel Fiol Julià de 59 anys, ha estat el darrer campaner que, de manera habitual i durant molts d'anys, ha fet sonar les campanes de l'església parroquial de Sant Miquel.

-Quan vàreu començar a fer de campaner?

-Dels deu als catorze anys vaig fer d'escolanet al Convent dels franciscans i després vaig passar a l'església, de llavors ençà sempre he ajudat i voldria poder-ho fer molts d'anys més.

Ave Maries i el Credo.

El voltar o ventar campanes i el repicar s'ha de fer al campanar. Per repicar campanes han de ser tres persones, sinó es mesclen els sons; jo quasi sempre les he fetes repicar tot sol, per això vaig haver de fer un enginy: vaig creuar tres ganxos i els movia amb la mà. El voltar o ventar campanes és molt arriscat ja que els bastiments són antics i quan la campana dona la volta sencera hi ha perill que el batall se'n vagi cap al carrer.

-Ara ja no es toquen les campanes, per què?

-Jo he tornat vell i no puc fer tot el que feia abans i no hi ha ningú que ho vulgui fer. Quan jo era al.lot ens barallàvem per ser escolanets i avui dia no n'hi ha, tot ha canviat.

-Quantes vegades cada dia es tocaven les campanes?

-El matí es tocaven les Ave Maries i a posta de sol es tocaven una altra vegada; el migdia també es feia senya i l'horabaixa es tocava el Credo. També es tocaven els oficis de mort i els oficis majors.

-Quin tipus de tocs se solen fer?

-El tocar de batall es fa des de baix; a l'escombreta hi ha dues cordes, una de la campana grossa i una altra de la petita. De dins l'escombreta es tocaven les

Així i tot jo he vist escolans d'abans de mi que feien voltar la grossa.

-Hi ha d'altres campanes que no estiguin al campanar?

-Hi ha una campana que està al campanar i que es pot tocar dedins la Sagristia, s'usava per les misses dels dies feiners o bé per cridar a algun capellà.

Al campanar hi havia una altra campana, la tercera o la vella; aquesta s'escardà i ja no l'arreglaren. També hi ha les maçoles, que només es tocaven el Divendres Sant.

-Cada poble té una manera distinta de tocar o es toca per tot igual?

-Per tots els pobles solen tocar el mateix, les normes vénen d'antic: funerals, festes majors, Credo, Ave Maria... etc, pot variar la forma de tocar però no les normes.

CLASSES D'INFORMATICA

*LOGO
*COBOL
*BASIC

*PASCAL
*INFORMATICA
GENERAL

CLASSES DE CONTABILITAT

IDIOMES

REPAS DE BUP i EGB

Anglès
Francès
Català

SE REALITZEN PROGRAMES A MESURA

Assessoria informàtica

*Hotels
*Restaurants
*Supermercats
*Empreses construcció
*Botigues
etc.

INFORMACIO: C. Antoni Garcias nº 1-1r. Cantonada C. Bisbe
Taixaquet

Damunt Ca's Notari
Llucmajor

Dimarts i divendres de 6 a 9 de l'horabaixa

Tel. 66 22 82

Demanau per Margalida Albertí

Algunes cançonetes de Lluçmajor del segle XIX

Per Miquel Sbert.

Lluçmajor ha estat tradicionalment un poble amb abundor de glosadors, de bons glosadors. L'afecció a la cançó popular entre nosaltres és antiga i persistent, com ho demostren nombrosos testimonis orals i escrits. Però, endemés, Lluçmajor com a tema, directe o indirecte, té una presència força significativa al cançoner tradicional mallorquí. Són considerables els exemples de cançons dedicades a la nostra vila, als seus carrers (recordem, com a mostra, la "Codolada de Plaça", arrellegada i publicada per M. Monserrat Pastor: "Primerament ve Can Mut/ que cullen xeixa i ordi;/ i llavors ve l'amo En Jordi/ que és bastant bon botlguer/ i, a veïnat, Es Canyomer/ que es diumenges no va a missa..."), a la seva gent, a les seves possessions (pensem que a l'apartat a elles dedicat del "Cançoner Popular de Mallorca" del P. Rafel Ginard, gairebé un 11% es refereixen a finques del nostre terme), a incidents diversos ("... Dia vint de maig va anar/ la mort espasa tirada/ a un qui no l'esperava/ a sa vora de la mar..."; de les "Cançons fetes en mallorquí d'en Miquel Mutet, qui morí a ses penyes de Lluçmajor l'any 1883"), etc.

Seria una tasca àrdua ressenyar i analitzar la presència del nostre poble a la cançó popular de Mallorca. Una tasca que, ben segur, ens donaria com a resultat un retrat (parcial, naturalment) d'un món avui desaparegut, però ben nostre i peculiar. No és ara el moment ni ací el lloc de considerar el tema. Només volia deixar constància d'aquesta reflexió per a remarcar la curiositat que tot seguit comentaré, perquè d'una simple curiositat sense major transcendència que la d'una anècdota simpàtica tractarem a continuació.

L'any 1896 Antoni M^a

Peña (1863-1948), escriptor, fill del poeta mallorquí Pere d'Alcàntara Peña, publicava, sota el títol "Cançons populars mallorquines recollides per Antoni Mª Peña (sic), un llibre-recull de les cançonetes tradicionals que havia anat divulgant al periòdic "El Ancora" de Mallorca. El volum, presentat com a fulletó de l'esmentat periòdic, conté un milenar de cançons curtes arrellegades per l'autor o bé extretes de col·leccions ofertes per amics o col·legues seus. Un d'aquests col·laboradors, a qui ret homenatge Peña en uns breus paraules del pròleg, no és altre que la poetessa Maria A. Salvà. Sols aquest fet bastaria per a indicar com alguna cosa de Lluçmajor deu haver-hi a aquesta obreta. Deim obreta quant al gruix, perquè si en considerem la qualitat hauríem de qualificar-la de treball interessant des del punt de vista de la cançonística (efectivament, moltes de les cançons del recull, datat el 1896, serien reproduïdes, obtingudes de fonts orals directes, pel P. Ginard i publicades a partir de 1966, és el cas de les assenyalades CPM més avall). La curiositat esmentada és, naturalment, la quinzena de cançonetes referides a Lluçmajor, a les nostres terres i a la nostra gent que apareixen al llibre de Peña. Com que algunes d'elles són introbables a d'altres reculls moderns aquí les transcriurem (només he adequat l'ortografia pre-normativa a l'actual. La grafia Lluçmajor al llibre és sempre "Luchmajó").

Vegeu per començar quin paneret de fruita més bufarell:

Sa tonada de sa son l'havien arreconada, a Lluçmajor l'han trobada i ara la canta tothom. (CPM, tom III, p. 64, n. 550)

No devia ésser gaire amic del nostre poble el glosador autor de l'anterior composició. A fi i efecte d'endolcir una mica el

paladar després d'aquest mal glop vegem la següent, de tema amorós, on d'alguna manera hom fa l'elogi de l'enginy de les fadrines nostrades (adulació, que, volem creure-ho, es fa sense ironies, tot i que...):

"Tant pot ser com no pot ser".

tu sempre les endevines, a Lluçmajor ses fadrines ja se treuen ses espines

"antes" d'aficar-les-se.

(CPM, t.III, p.65, n.557)

El tema amorós sol ésser el més freqüent a la poesia popular. En el cas del recull de 1896 es confirma plenament el costum:

En Joan devers Maó deu passar la vida trista

perquè ha molt que no ha

vista

la vila de Lluçmajor

Al.lota de sa barraca des camí de Lluçmajor, tu m'has robada s'amor i la dus dins sa butxaca.

Si tu deixes Lluçmajor per anar a horta, estimada, no et veuràs associada de pa de munició.

En Joan que a Maó, tot trist, patia per veure Lluçmajor, o alguna donzella llucmajorera (bella sinèdoque, que diria un crític literari lletraferit) no sofria tot sol. Aquí, a la vila, els carrers esdevenien front de patiment:

Es carrer des Llevant era qui em donava un poc de

pler,

i ara per no passar-ne fas (faig) una hora de voltera

els carrers fins i tot

malmenaven aquells enamorats que quan es duen la mà al pit no hi senten el batec del cor sinó l'embalum de la cartera: Oh carrer de Sant Miquel, que ets de llarg i de mal pla! Me vols pagar ses sabates que m'has fetes esquinçar?

Podríem reproduir les cançons que Peña arrellegà referides a possessions de Lluçmajor però totes elles són incloses a l'apartat corresponent del "Cançoner Popular de Mallorca" (tom III) i són de fàcil consulta. Clourem el nostre record d'aquesta menudència amb dues cançons. La primera és una composició que la tradició oral a Lluçmajor atribueix a mestre Antoni "Lleó"

(només podem considerar plausible que aquesta glosa sia original del llucmajorer, no podem demostrar-ho).

Es tracta d'una resposta de Lleó a la burla d'un oponent: Que et penses que es

mocador el duga per fantasia? El duc perquè a sa camia des col m'hi manca un botó.

Com hem vist, Lluçmajor protagonitza una minúscula anècdota en un vell paper ple d'antigues cançons. Vegem per acabar una glosa plena de gust llucmajorer, incisiva com un guinavat amb dos talls, molt escaient en temps de Fires:

Jo sé un fadrí que té una fermança comprada per donar a s'enamorada, si festeja, l'any qui ve.

Sant Jordi, octubre 1987.

PENTA
ASESORES

Centre de càlcul

AL SEU SERVEI

Comptabilitats

Serveis administratius

Assessoria fiscal i laboral

Plaça d'Espanya, 53- Tel. 66 21 33

Lluçmajor

Sagues i llegendes del Rin

Versió catalana de Sebastià Cardell i Tomàs dedicada al Sr. Mateu Monserrat i Pastor en el 65è aniversari de la naixença d'aquest (10.5.87)

LES CAMPANES DE LA CATEDRAL.

L'emperador Enric IV va ésser molt desgraciat durant la seva vida. Fou castigat pel Papa amb l'excomunió i combatut pel seu propi fill. El major dels seus dos fills, certament, morí, però el sogon, que també es deia Enric, obligà el seu pare a abdicar i a viure exilat a Lieja.

Morí aleshores el pobre emperador destronat i, com encara no li havia estat aixecada l'excomunió, fou sepultat en terra no sagrada. Durant cinc anys el seu cadàver reposà en terra estrangera, fins que, finalment, li aixecaren l'excomunió.

Ara, primerament, les despulles del vell emperador foren traslladades a Espira on foren inhumades sense cap classe de solemnitat. Però en aquell moment, sens esperar-ho, començaren a tocar les

campanes de la catedral sens que cap home les fes moure.

Anys més tard morí el fill, l'emperador Enric V, el qui havia tractat tan malament son pare. Però, quan la seva ànima deixà el cos, llavors sonà, sens queningú sapigués com, cap avall de la catedral, el seny dels condemnats que tan sols toca quan un criminal es duit a la mort.

Les campanes de la catedral havien pronunciat la sentència sobre ambdós emperadors.

EL MONJO DE HEISTERBACH.

Dins una vall del coster de Siebengebirgue es troben encara les ruïnes del monestir de Heisterbach.

En temps de l'emperador Conrad de Saxònia, vivia en el monestir el germà Maure, un monjo jove i erudit. Tota la seva pietat no li bastava per a superar certs dubtes quan volia esbrinar amb la seva intel·ligència la Sagrada Escritura.

Un dia va llegir, en la segona carta de l'apòstol Pere, en el capítol tercer, que "per al

Senyor un dia és com mil anys, i mil anys com un dia". Una altra vegada trobà als Salm: "...Cert, mil anys són als vostres ulls com el dia d'ahir, que ja ha passat, igual que una vetlla nocturna" (90,4)

Meditava el germà Maure com això podia ésser així. Mil anys són i romanen mil anys. No poden ésser com un dia ni davant Déu, nostre Senyor. Dubtava cada vegada més en la paraula de la Bíblia i es posava en perill de perdre tota la seva fe.

"Mil anys són davant el Senyor com un dia" es deia interiorment i pensava i cavil·lava dins la seva cel·la i durant els seus passeigs solitaris.

"Mil anys són davant el Senyor com un dia". Dubtava i deixava el jardí del monestir sens quasi mirar-lo. "Mil anys són davant el Senyor com un dia", reflexionava, es desesperava; cansat, sobre la molsa del bosc, s'hi adormissava i somniava en la majestuositat del cel. "Mil anys són als vostres ulls com el dia d'ahir, que ja ha passat, igual que la vetlla nocturna", considerava,

detingudament, quan fou despertat per la campana del monestir. Ajudau la meua incredulitat, Senyor, murmurava i es dirigia altra volta cap al monestir per prendre part a l'oració de la tarda.

Tranquil, es dirigí cap al seu lloc, però hi havia un altre monjo que ell no coneixia. Mirà el seu voltant... res més que cares estranyes, sols monjos desconeguts. Aleshores es dirí a ell el prior del monestir, un home que ell no sabé qui era.

-Qui sou vos, germà? demanà el prior a l'escòptic.

-Som el germà Maure. Fa poques hores que vaig deixar el monestir per meditar dins el bosc.

-Fa tres-cents anys i res més, continuà el prior parlant, ha tres-cents anys -així ho notifica la crònica del monestir- un monjo de nom Maure en desaparegué i ja no hi tornà.

Maure, llavors, caigué de cara en terra. Immediatament el seus cabells es tornaren blancs com la neu, arrugues solcaren el seu front i les seves galtes i amb veu dèbil balbucejava:

SERVEI D'AIGUA A DOMICILI
CISTERNES DE VARIES CAPACITATS
MOTOR ELEVADOR D'AIGUA
AIGUA PROPIA DE SON EIXIDA
CAMIONS GRUA

TRANSPORTS MAURESA

Carrt. Campos, s/n - TALLERS BERTON - Tel. 66 08 92
Particular: La Estrella, 13 - Telèfon 66 06 40
LLUCMAJOR

S'ARENAL C/. Platja Telèfon 26 65 95

PERRUQUERIA

FINA

C/. D'es Vall, 49

FERROS ARTÍSTICS I
FORJATS
ESPECIALITAT EN
TREBALLS D'ALUMINI

CERRAJERIA

Jaime Maimó

Villa de Madrid, 4
Avd. Carles V, s/n - Tel. 66 06 82

LLUCMAJOR (MALLORCA)

-Creieu, germans, creieu. Fins i tot el que la vostra intel·ligència no pot capir, és veritat per la revelació. Pensau en mi. Avui he experimentat amb mi mateix com és ben ver que l'apòstol Pere ha dit: "I mil anys són davant el Senyor com un dia".

Maure, després, va caure mort en terra.

LA DEIXA.

A la parròquia de la vila de Prüm hi ha dos quadres molt antic. Un d'ells representa un cavaller que es troba damunt un cingle a punt de disparar una sageta. L'altre, un prevere davant l'altar i un àngel li porta una sageta.

El cavaller era el senyor Nithard de Guisa. Va viure al segle IX a la França del Nord, molt lluny de Prüm. No tenia fills a qui pogués llegar la seva herència. Per això es decidí a deixar els seus béns a un monestir.

Però de cap de les maneres es podia resoldre a quin monestir dels molts que hi havia calia llegar la seva valuosa hisenda. Un provere molt piatós li donà el consell de deixar que el bon Déu ho determinés.

El senyor Nithard obeí aquest consell. Enrotllà

l'escriptura de la de la deixa al voltant d'una sageta, es dirigí amb el seu seguici cap al camp i pujà damunt un espadat i engegà la sageta cap al territori interior. A l'escriptura del seu regal havia consignat que tots els seus béns, després de mort, haurien de pertànyer al territori damunt el qual cauria la sageta.

La sageta, però, fou agafada al vol per un àngel. Ningú no va veure on va caure en terra.

A moltes jornades de camí, resava un abat d'un monestir a l'altar, quan va veure de sobte, una sageta desplomar-se als seus peus. Admirat, la prengué l'home piatós d'en terra i llegí l'escriptura que hi estava enrotllada al voltant.

Es decidí a acceptar, agrair, la donació. Va escriure el succés admirable al cavaller Nithard que ara en el seu testament instituïa hereu el monestir a Prüm.

DE COM FOU FUNDADA KARLSRUHE.

El marquès Carles de Baden volia tenir la seva capital, Durlach, més gran i més bella. Però no trobà entre els beneïts veïns cap comprensió per al seu intent. No sabia encara ni tan sols on hauria de fer-la.

Un dia va anar a caçar al gran Hartwalt als voltants de Durlach.

Molt aviat perdé de vista els seus companys. Després d'una delerosa cacera, es cansà, s'ajagué sota un roure i es va adormir.

Llavors va veure en somnis una corona de príncep suspesa al cel. Sota aquesta corona, però, creixia cap amunt una ciutat, els carrers de la qual, en forma de ventall, anaven a parar a la torre d'un gran i bonic castell.

Quan es despertà, els seus companys de caçada l'havien trobat i estaven drets a l'entorn seu. Aleshores ell els contà el

seu somni i ell mateix ordenà que aquí, en aquest lloc, un dia hi volia ésser enterrat. I que aquí calia construir la nova capital, en forma de ventall, tal com ho havia somniat i "Karl's Ruhe" (descans de Carles) - Karlsruhe havia de tenir per nom la ciutat.

I així va succeir. La ciutat fou edificada de tal manera que tots els carrers desemboquen a la torre del castell. I allà on Carles un dia va tenir el somni, hi ha col·locada una petita piràmide on ell ha trobat el repòs etern.

EL SALO DE PERRUQUERIA I BELLESA DE LES

GERMANES
PUIGSERVER

ELS OFEREIX EL SEU HORARI:
De dimarts a divendres
de 9 a 12 i de 15 a 19
i els dissabtes de 9 a 19
C/ Orient, 8
Tels. 66 20 08 - 66 11 12
LLUCMAJOR.

INTURAS
ACHECO
NAVARRA 2 - TL 660426
LLUCHMAJOR

Sports

CA'N SALOM

CORDELERIA
I
ESPADENYERIA

ARTICLES DE PESCA
C/ Músic Joan Xamena, 12 - Tel. 66 14 84
LLUCMAJOR

Dojo Kodokan de Lluçmajor

ELS OFEREIX: JIU-JITSU, JUDO, GIMNASTICA DE MANTENIMENT I GIMNASTICA DE MUSCULACIO.

S'Informi al carrer Major, 39
LLUCMAJOR
Dimarts, Dijous i Divendres
des de les 17 hores

GIMNASTICA I RELAX

JIU-JITSU

Els cuiners del Rei

En aquest número de fires, els Cuiners del Rei, estan obligats a parlar de la III Setmana de Gastronomia, acte organitzat per l'Obra Cultural Balear-Delegació de Lluçmajor. Aquesta tercera edició ha estat tan bé com les dues anteriors; han comptat amb na Margalida Alemany que ens va explicar un caramull de receptes que es poden fer amb ous i verdures. El tema fou molt interessant i ens demostrà una altra vegada que no necessàriament els bons plats són aquells que es fan amb ingredients cars -carn, peix, marisc etc.- sinó que lo important és el fer les coses amb gust i imaginació.

La part més teòrica de la Setmana la protagonitzaren el Doctor Dn. Joan Miralles i Monserrat, amb el tema "Cuina Mallorquina del Segle XVIII" i el director de "Taula Parada" n'Andreu Manresa, que parlà de "La llet i els seus derivats". Les dues conferències foren prou entretengudes i ens ajudaren a saber un poc més de gastronomia que en definitiva equival a dir saber moure'ns dins la cuina.

I finalment participà a la Setmana Madò Andrevà de Pula, antiga cuinera del

Madò Andrevà de Pula ens va cuinar plats de la Cuina Mallorquina tradicional

restaurant "S'Era de Pula" i una autèntica mestra de Cuina Mallorquina que ens deixà a tots bocabadats al veure la facilitat, la senzillesa i la naturalitat amb que es movia dins la cuina. Les receptes que ens donà Madò Andrevà, són una mostra de Cultura Popular, una part de la història del nostre Poble que encara -gràcies a Déu i que sigui per molts d'anys- té plena vigència.

Amb elles acabam l'article tot desitjant-vos amics lectors una bona fermança. Bones Fires!

RECEPTES DE MADO ANDREVA DE PULA A LA III SETMANA DE GASTRONOMIA

LLOM DOLÇ (es menja per Nadal)

INGREDIENTS:

2 quilos de llom en tallades primes
4 quilos de moniatos petits. Es bullen primer amb peladura.

1 quilo i mig de sucre

PREPARACIO:

Es posa dins una greixonera el llom i damunt, els moniatos pelats. Per

ajudar a coure, es posa un poquet d'aigua. Totd'una s'hi tira el sucre i un poquet de canyella, el preparat ha de coure molt a poc a poc (quant més millor). S'ha de tenir esment que no faci massa brou. Si així fos, es treu el brou que sobri però se li afegeix sucre per compensar el sucre perdut quan hem llevat el brou. S'ha de procurar no remanar massa per no espenyar els moniatos. Procurar saxar la greixonera en lloc de remanar l'interior.

.....

SALMI (menjar que ja es feia en el segle devut)

INGREDIENTS:

2 conills de camp (es poden posar cegues, perdius o altra casta de caça).

Un tassó de vi de Madeira (pot substituir-se per Bandeira)

3 quilos i mig de ceba tallada molt petita (quasi capolada)

Oli, sal i pebre bo

PREPARACIO:

Es posa a fregir amb oli abundant el conill. Quan és cuit, es treu l'oli i s'hi tira la ceba. Quan està sofregida s'hi afegeix el Madeira. Així es deixa coure a foc molt lent perquè la ceba es mescli amb els altres sabors.

Per acompanyar aquest plat, es fregeixen triangles de pa i es posen voltant la palangana on es serveix el Salmi.

.....

ESCALDUMS AMB LLIT DE PATATA

INGREDIENTS:

grafimut

**OFFSET - TIPOGRAFIA -
PAPERERIA**

Bisbe Taixaquet, 60 - Telèfon 66 00 69

LLUCMAJOR

- 2 pollastres
- 2 cabeces d'allis.
- Mig quilo de ceba
- 1 tomàtiga
- Oli, sal i pebre bo
- 2 brots de moradux i un de farigola (cast. tomillo)

INGREDIENTS PEL LLIT DE PATATA

- 6 quilos de patata
- 1 tassonet de llet
- 6 ous

Sal, pebre bo i canyella

PREPARACIO:

Els pollastres trossejats, es posen a fregir amb les cabeces d'allis. Quan estan quasi dorats, s'hi tira la ceba i la tomàtiga. Un poquet abans que el preparat sigui cuit, es posa la sal, el pebre bo, les herbes, el vi sec i els dos fetges dels pollastres torrats i capolats. Una vegada fet això, s'hi posa aigua i es deixa a foc lent fins que tot sigui ben cuit.

Per fer el llet de patates, aquestes es bullen sense res i es passen pel passapurés. A això s'hi mesclen els sis ous batuts, la llet i la sal, pebre bo i bastanta canyella. Es remena ben remenat i es passa per la pella com si haguessim de fer truites (es fa per tandes).

Amb aquesta patata, es fa el llet dins una rostidora i damunt s'hi tiren els escaldums, perquè la patata begui el suc.

*****

ANFOS AMB CARN CAPOLADA

INGREDIENTS:

- 1 anfós o altre peix gros
- Carn capolada preparada com si haguessim de fer pilotes.

N'Andreu Manresa ens parlà de formatges i demés derivats de la llet

Un tros de carn de porc, (falda o altre part del porc no massa elegant).

Una grapateta de panses i pinyons (al gust)

PREPARACIO:

Es treu l'espina del peix i es farceix amb la carn de pilotes juntament amb les panses i pinyons. Es posa dins una rostidora amb un poc d'oli i es col·loca al forn a la part de baix. Damunt, es col·loquen uns esgrellats amb el tros de carn perquè degoti el suc que faci damunt el peix. Es treu quan el peix sigui cuit.

*****

COSTELLES DE PORC AMB SALSA DE MAGRANES AGRES

INGREDIENTS:

- 2 quilos de costelles de porc (no sols l'os) primetes.
- Oli sal, pebre bo i llimona.
- Salsa de magranes agres (un tassó)

PREPARACIO

Cinc o sis hores abans de fer-ho, es posen les costelles amb adob. Després es fregeixen les

costelles amb bastant d'oli i una vegada cuites s'hi tira per damunt la salsa de magranes. Aquest plat es pot servir així, tot-sol, perquè així es pot notar més les diferències del dolç i el salat. Si es vol però, es pot acompanyar d'un puré de patata o poma.

INGREDIENTS DE LA SALSA DE MAGRANES AGRES

1 litre de suc de magranes agres ben colat (han d'esser magranes molt madures).

3/4 de quilo de sucre
PREPARACIO:

Es posa a bullir el suc de les magranes i quan quasi comença a bullir s'hi tira el sucre. Es deixa al foc i anam remenant fins que vegem que comença a espessir. Es molt important no deixar-ho massa temps al foc perquè després espessiria massa i pareixeria confitura.

***

PETITONS

ARTICLES INFANTILS

LLISTES DE NAIXEMENT

***

***

**Plaça Espanya, 46 Tel. 66 18 59
Llucmajor**

Jaime Llull Rodríguez

- Instal·lacions elèctriques
- Enllumenat
- Instal·lacions d'energia solar
- Montatge de quadres elèctrics
- Antenes TV
- Instal·lació de comptadors
- Canvis de tensió
- Contractació de comptadors
- Pressupost gratuït

C. Gómez Ulla nº 45 Tel. 66 17 92 (Llucmajor)

**CICLOMOTORES - MOTOCICLETAS - BICICLETAS
TALLER DE REPARACIONES**

Ciclos Pou

C/. Music Joan Xamena, 16

LLUCMAJOR

Entitats de Lluçmajor

El. C.D. Espanya (i V)

UNA MALA
TEMPORADA AMB UN
BON FINAL.

Un any més el C.D. Espanya es disposa a afrontar el campionat de la desvaluada I Regional amb un nou tècnic, Josep Pau Roldán, vengut d'Eivissa i que el darrer equip que havia dirigit havia estat el Portmany. Va continuar a la presidència l'industrial Pep Mòjer i quant a la plantilla, pocs canvis respecte de la temporada anterior: Fernández Otero, Joan Sorell, Magí Ferrer, Jeroni Mas, Joan Jaume, Jaume Vich, Bartomeu López, Perfecte Paniza, Eusebi Alvarez, Sebastià Morell, Olegari Vega, Jeroni Tomàs, Joan A. Garcia, Miquel A. Salom, Matias Terrasa, Miquel Monserrat, Cosme Tomàs, Leonidas Gil, Joan Fuentes, Joan A. Agulló i Bartomeu Salvà, aquests dos darrers en edat juvenil.

Quant a la lliga 1986-87 va ser exactament igual a l'anterior, pel que es refereix a la classificació general, els primers llocs varen ser sempre per a Cala d'Or,

C.D. Espanya 1986-87: A. Vidal (segon entrenador), J. Vich, J. Sorell, L. Gil, J. Mas, O. Vega, M. Ferrer, J.P. Roldán (primer entrenador), M.A. Salom, J.A. Agulló, J.A. Garcia, M. Monserrat, M. Terrasa, J.C. Jaume, C. Tomàs i J.L. Fernández.

Ferriolenc i Petra, i l'Espanya s'hagué de conformar amb una quarta plaça. Això va posar una mica nerviosos als directius i dia 26 de març l'entrenador Roldan era

cessar quan només faltaven set jornades per acabar el campionat, i l'equip ocupava el quart lloc.

Durant aquests darrers set encontres l'equip va ser

dirigit pel tàndem Miquel Jaume - Joan Oller i encara que no es va aconseguir sortir de la plaça, varen aconseguir, això sí, que l'equip disputés l'ascens a Preferent. Tot això a causa d'una gran reestructuració que va sofrir el Futbol Nacional, la qual també va afectar les divisions inferiors de regional, el C.D. Espanya, amb una classificació que en les temporades anteriors no li hagués servit de res, va aconseguir disputar la promoció a la següent categoria superior.

El rival que li va tocar va ser el Cultural i es va jugar el primer partit a Lluçmajor i el segon en el Port de Pollença.

El primer partit va ser guanyat pel C.D. Espanya per 3-0 i el segon, també tengué com a guanyador al combinat de Lluçmajor per 1-2.

Així acabava una temporada que no va ser

TALLER DE JOIERIA

Olegario

Treballam el seu or i
argent.

Gravats i compostures.
Trofeus esportius

Carrer Born, 7
LLUCMAJOR.

bona però que va tenir un bon acabament amb la consecució de l'ascens a Preferent.

Quant al resum de la temporada 1986-87 a continuació detallarem els resultats dels partits oficials del Campionat de Lliga i de la promoció per a l'ascens perquè quedi un poc més clar allò que diguérem al principi "Una mala temporada amb un bon final".

I VOLTA:

Atc. Rafal, 2-ESPANYA, 2
 ESPANYA, 3 - Independent, 1
 Ferriolenc, 2 - ESPANYA, 1
 ESPANYA, 2 - Juve, 0
 Marratxí, 0 - ESPANYA, 1
 ESPANYA, 1 - Son Roca, 0
 Alqueria, 0 - ESPANYA, 0
 ESPANYA, 2 - J. Sallista, 0
 J. Bunyola, 2 - ESPANYA, 3
 ESPANYA, 1 - V. de Lluc, 1
 Sant Jordi, 1 - ESPANYA, 0
 ESPANYA, 1 - Petra, 2
 Xilvar, 1 - ESPANYA, 2
 ESPANYA, 1 - Cafetín, 0
 Cala d'Or, 2 - ESPANYA, 2

Soledat, 0 - ESPANYA, 2
 ESPANYA, 2 - Algaida, 1

II VOLTA:

ESPANYA, 2 - Atc. Rafal, 1
 Independent, 2 - ESPANYA, 3
 ESPANYA, 0 - Ferriolenc, 1
 Juve, 2 - ESPANYA, 3
 ESPANYA, 2 - Marratxí, 1
 Son Roca, 1 - ESPANYA, 1
 ESPANYA, 2 - Alqueria, 0
 J. Sallista, 0 - ESPANYA, 0
 ESPANYA, 3 - J. Bunyola, 2
 V. de Lluc, 4 - ESPANYA, 1
 ESPANYA, 1 - Sant Jordi, 0
 Petra, 6 - ESPANYA, 0
 ESPANYA, 1 - Xilvar, 0
 Cafetín, 0 - ESPANYA, 4
 ESPANYA, 2 - Cala d'Or, 2
 ESPANYA, 2 - Soledat, 2
 Algaida, 2 - ESPANYA, 0

FASE D'ASCENS:

ESPANYA, 3 - Cultural, 0
 Cultural, 1 - ESPANYA, 2

PUNT I FINAL.

Ho diguérem al

començament. No pretenim haver escrit la història del C.D. Espanya perquè per això necessitaríem un espai més ampli del que disposam. Només hem tractat de fer un resum del club de futbol amb més solera de la nostra ciutat perquè no podia passar desapercebut dins l'espai dedicat a "Entitats de Llucmajor".

Demanam disculpes pels possibles errors o omissions que hagin pogut aparèixer durant aquests mesos. En aquest i en els números passats hem intentat reflectir quelcom de la història d'aquest Club. Si s'ha produït alguna errada ha estat contrària a la nostra voluntat. I per a posar punt i final, únicament resta repetir aquelles paraules que vaig dir per devers el mes de maig i que venien a ser la dedicatòria personal: "Als jugadors que visitaren i defensaren amb tot honor la camiseta blava. A aquells quarts, tercers i reserves de totes les èpoques i als filials,

juvenils, infantils, alevins, i penyes els quals per diverses raons no arribaren al primer equip i el seu nom no és inscrit a les planes d'aquest resum.

A tots vosaltres que lluireu l'escut del C.D. Espanya al pit, devora el cor, i que vos vàreu entregar sense reserva a la pràctica de l'esport del futbol, el nostre record sincer i emotiu, perquè la vostra actuació encara que hagi estat ignorada per alguns, va ser encruia on es forjaren els principals futbolistes que han fet possible aquesta realitat anomenada C.D. Espanya".

Joan Quintana Castell.

**BAR
 TABU**

**VOS OFEREIX ELS SEUS
 SERVICIS**

**TAPES VARIADES
 AMBIENT AGRADABLE**

*Plaça Espanya, 26 - Tel. 66 00 45
 LLUCMAJOR*

**També a Llucmajor li oferim
 servei 24 hores amb
 la tarja "SA NOSTRA"
 del Caixer Automàtic.
 SOL.LICITAU-LA**

**CAIXA DE BALEARS
 "SA NOSTRA"**

Ca'n Pau Salvà

- *EQUIPAMENTS DOMESTICS I COMERCIALS
- *INSTAL·LACIONS - REPARACIONS

AIRE ACONDICIONAT PER A L'ESTIU I L'HIVERN. FIXE I PORTATIL

- *TV COLOR-VIDEO-HIFI
- *FRIGORIFICS ELECTRICS I A BUTA
- *GENERADORS I PLAQUES SOLARS

QUALITAT
PREUS
SERVEI

 deville

- *FOGANYES
- *ESTUFES I CUINES
PER A LLENYA I CARBO

7862
con campana 7807
A. 2.40 x 2.50 m.
L. 1.30 / P. 0.90 al suroh.
L. 1.20 / P. 0.87 al carbó.

7851
L. 65 / P. 39 / A. 49
P. tanca 0.5 kW/h - Trocan de fufa 30 cm.
ventilador opcional (+ 7 cm de altura).

BOTIGA: C. Bisbe Taixaquet, 24 TALLER: C. Weyler, 1
Tel. 66 01 04 Tel. 66 02 55

LLUCMAJOR

"No hi ha notícia més antiquada que l'apareguda als diaris del dia abans?"

Concepció Domènech.

Un professor d'Universitat ha plantejat l'esdeveniment de les vagues d'estudiants d'aquest curs que acabem de finalitzar amb els següents termes: "Hi ha defensors i detractors de la història recent de l'educació. Per exemple M. Seaborne retreu que, segons es diu, no hi ha notícia més antiquada que l'apareguda als diaris del dia abans, i, òbviament, cal considerar fins a quin punt cal que sigui l'actualitat l'objectiu de qualsevol curs d'història de l'educació. En base a aquestes premisses, com creus que podem historiar i interpretar la greu i poc productiva crisi acadèmica que ha patit la nostra Universitat durant tot el segon trimestre?"

Fins aquí el plantejament de la pregunta d'un professor de les Ciències de l'Educació, un orientador de futurs pedagogs, plantejament que ens col·loca en una alternativa de la qual estic completament en contra.

Sembla que tots plegats estem ingressant després d'una cursa vivencial feta de pressa i per la pressa en e que hom anomena un "cul-de-sac", per això el present i la seva puntual facticitat és el més òptim a què som capaços d'atendre. Som en el lloc que anomenem, per allò que cal nominar per entendre'ns, "post-modernitat" o "grau zero" de la cosa social o "ull negre" per on s'escapa la vida impossible en societat. Alternativa aquesta que respon a l'ansia de molts sectors pertanyents al món denunciat per Hoxley o Orwell: el de sortir-se de la història, esborrar-la i així tranquil·litzar consciències. Però sortir-se de la història és també sortir-se del sentit. Si davant dels actes només

ens quedem amb la interpretació a nivell de pura acció, "actualitat", abandonem el nivell de la significació. L'ara té les seves arrels en qualsevol lloc del passat i si aquest ara ha estat acadèmicament improductiu, cal esbrinar-hi el sentit globalment. La improductivitat pot venir per part dels promotors de la protesta o bé per part dels qui pertocava fer productiva la resposta i quan una mobilització, en aquest cas d'estudiants, és general a tot l'Estat (aquests eren els titulars que llegíem als diaris), aleshores una resposta silenciada i improductiva ens està donant el pols d'una societat que està en mans dels qui mesuren el sentit segons productivitats crematístiques i en valors d'acceleració, que no "poden perdre el temps" en aturar-se davant els símptomes humanístics que provenen del sentir i el patir dels éssers humans, en aquest cas els joves. I ho poden fer, perquè, precisament, la finalitat no és pas l'ésser humà, sinó unes coordenades de poder al servei d'unes èlites dominants i equipades amb la llei del més fort i el més fort (no ens enganyèssim pas) és aquell qui té l'armament més poderós i ja està, la resta és la vulgar i sempre "pobra" humanística. No és casual que, precisament, hagin estat, sobretot, les facultats especialitzades (m'agrada més "dedicades") en aquestes branques (les humanístiques) on es donés major descontentament i protesta. Les facultats de "ciència", les "tècniques" han estat les més "panxa-contentes" del moment, perquè el món va cap aquí, per ara. Es parla, fins i tot, d'eliminar de l'educació les "humanitats"...

etc. Això és l'última moda. Es confon el nou amb allò que és millor. Hom pensa que és el mateix. Avui és difícil mantenir postures evolucionistes. Els esdeveniments de l'últim segle ens forcen a sotmetre a revisió la fe en el progrés expressada pels nostres decimonònics antecessors.

Així i tot, podem detectar una marcada insistència en donar per suposada la igualtat entre el nou (l'actual) i el bo: nou=bo. Es a dir, bo (per a alguns) = bo (per a tots). Lluny de coincidir amb el bé comú, només beneficiaria una minoria. Actualment, donats els paràmetres socials d'acceleració en què vivim, cada fet, cada esdeveniment esdevé atomitzat, nuclear i prossegueix la seva trajectòria en el buit. Velocitat de no-retorn, que s'allunya definitivament de la història. Cada esdeveniment s'ha convertit en alguna cosa sense conseqüència, és atrapat pels circuits de l'acceleració, no tornarà per a donar testimoni de si mateix, ni del seu sentit. Cada conjunt cultural ha de ser fragmentat, desarticulat, per entrar en els circuits, cada llenguatge ha de resoldre's per a circular no ja en les nostres ments, sinó en la memòria electrònica dels ordinadors.

A tot això els humanistes no tenim res més que l'objecció ètica i aquesta és la que vull no perdre i molt especialment com educadora. No vull perdre'm en l'acceleració que ha trencat l'òrbita referencial de les coses.

L'home no va al pas i al ritme de la vida, de les exigències del seu cicle. L'home no té temps. No té temps d'esperar tot el temps que cal esmercir per la vida.

Se n'aprofita d'ella, del seu poder propulsor, però sense dedicar-li el temps que exigeix. La rep, però no la dóna i nodóna vida en quasibé res del que fa. Parla d'objectivitat com un valor primordial i està desposseït de l'objectivitat més autèntica, que és la de ser capaç de veure el que l'altre veu, de sentir el que l'altre sent. La projecció i la identificació són procediments vius d'experimentar la vida d'un altre. Són familiars al psicòleg. Poden crear una assimilació (posant-nos dins la pell de l'altre) Poden ajudar-nos a reconstruir la motivació, els sentiments, els impulsos dels altres. Són un mètode de comprensió.

Aquí, doncs, no es tracta de renunciar al ritme que exigeix la vida perquè les noves tecnologies així pot ser que ho imposin. Cal assumir el ritme, la temporalitat que li correspon a l'existència. Cal que la notícia apareguda als diaris del dia abans informi i sigui l'arrel continuativa de la trajectòria vital globalitzadora, no atomitzada. Volem ciència i tècnica integrades i integradores. Estem tips d'anatomies.

L'home s'ha d'aturar, no perquè ens espanti el progrés, sinó perquè el que creiem progrés no és altra cosa que un tren accelerat mancat de carburants apropiats i és aquesta migradesa el quepot fer que el tren descarrili.

Volem, (els qui ho volem, és clar) un canvi d'horari en aquest moviment autòmat, mecànicista, anacrònic respecte del ritme vital. Abans marginats conscientment i en rebel·lia que incorporats al món que detestem. Es allò de "si no vius com penses, acabaràs pensant com vius".

HAMBURGUESES
"PERROS"
"PINCHOS"
"PEPITOS"

★ ★

NOVA DECORACIO
TERRASSA

Provin la
nostra
CUINA RAPIDA
ÉS TROPI !. . .

OBERT TOTS ELS DIES

SERVEI DE BEGUDES I MENJARS
DE QUALITAT A PREUS RAONABLES

★ ★ ★

Avinguda Carles V (Tel. 66 11 17) LLUCMAJÖR

PASTISSERIA

Ca'n Lluc

Sant Llorenç, 78 - A - Tel. 660669
LLUCMAJOR (Mallorca)

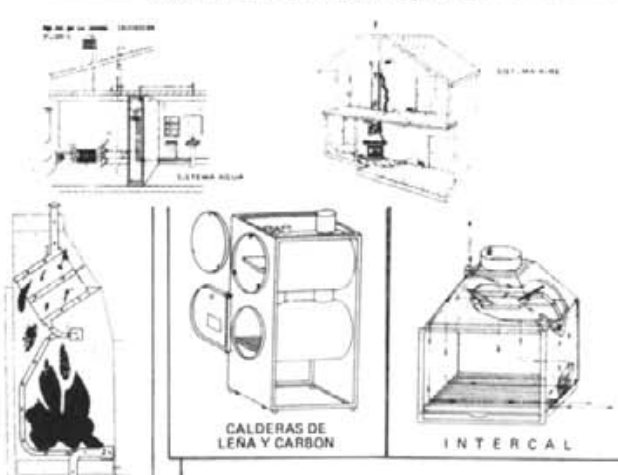
▼ ▼ ▼

**FABRICACIO PROPIA
PREPARAM BUFETS
PER A TOT TIPUS DE FESTES**

▲ ▲ ▲

FUGAR 25 AÑOS DE EXPERIENCIA
Más de 30.000 Chimeneas-Hogar funcionando

CHIMENEAS - BARBACOAS - HIERRO FORJADO - ESTUFAS
SUS SISTEMAS DE CALEFACCION

SERPENTIN Y RECUPERADOR

ALDERAS DE LEÑA Y CARBON

INTERCAL

DISTRIBUIDOR
Can Janer
EINES
TOT EN BRICOLAGE
PL. ESPAÑA Nº 47
Llucmajor

1.ª Garantía de funcionamiento.
2.ª Aprovechamiento del calor.
3.ª Calefacción central.
4.ª Fácil montaje.
5.ª Adaptable a cualquier tipo de decoración.

INSTALADORES
Guillermo Amer
Sebastián Pullana
Enno, García
Fontaneria Martí
Gabriel Oliver
Antonio Puig
Francisco Vadell.
Jesús García Vicent

AIRE FORZADO

MOTOSERRES

Agrícola
José Manresa

C/. Tarragona s/n - Tel. 66 01 62 - LLUCMAJOR

D. SEBASTIAN ADROVER BARCELO.

INGENIERO TECNICO INDUSTRIAL. (col, 461).

CERTIFICADOS, DIRECCIONES DE OBRA, PROYECTOS :

CENTROS TRANSFORMADORES.	INDUSTRIALES.
ELECTRIFICACION RURAL.	ACTIVIDADES.
AIRE ACONDICIONADO.	ELECTRICOS.
CLIMATIZACION, ACS.	ASCENSORES.
CONTRA INCENDIOS.	GARAJES.

PARA SU INFORMACION :

De 9 h a 14 h al teléfono : 754849, 750779.
De 18 h a 21 h al teléfono : 660127, (c/ Gracia, 16).

Es alentador pes mallorquins que es representant d'es partit del senyor Albertí, Miquel Clar, regidor d'Esports es manifestàs juntament amb es regidor de Cultura, Maties Garcias, partidari d'incloure entre es requisits per a s'ingrés a s'Ajuntament en qualitat de funcionaris fos indispensable es coneixement de ses dues llengües oficials en es nostro país.

Joaquim Rabasco, regidor del CDS, després d'una introducció dient que, com a peninsular, que vivia a

Mallorca, entenia que s'havia de respectar i fins i tot fonamentar sa cultura i sa llengua pròpies de ses Balears però va votar en contra perquè es requisit era inconstitucional. Vorem com serà de respectuós quan es parli de normalització lingüística i no sigui inconstitucional.

.....

Es grup municipal d'Aliança Popular, a través d'es seu portaveu, Mateu Monserrat, en es passat Ple, en es capítol de pres i

preguntes, en va fer moltes. A totes, es grup de govern hi va donar resposta adequada que es d'AP acceptaren. El que no sap es mussol és si eren país de cec o el que pretenien era que s'informàs públicament de tot allò que havien fet i perquè ets actuals governants.

I per cert, en Mateu Monserrat (no sé si preparava s'informació esmentada) però estava un poc despistat i a s'hora de votar no va anar molt sincronitzat amb so cap de s'oposició, en Joan Miquel.

.....

Es mes passat, es falcò, s'òliba i es mussolet convidaren an es seu parent es xoric a un gran sopar per celebrar es fet que, per primera vegada, ses places d'es treballadors contractats per s'Ajuntament han estat convocades públicament i s'ha fet un concurs de mèrits on es qui jutjaven eren entesos en sa matèria i no polítics.

Mira que bé en pegaren de picades i arpades an es passat consistori i res de res, com si els fregassin una esponja per s'esquena. Allò que primava era es dit. Ara pareix que això s'haurà acabat.

.....

I que me'n direu de sa sortida "trionfal" d'es regidor d'es CDS, després de s'enfrontament que va tenir amb so batle. Va parèixer es pastor de Ses Rotes, va prendre portal i ses ovelles darrera, darrera.

Per cert s'espantada d'es plenari que va esser sa gota que va fer vessar es tassó i es batle (que no té gens de rampa en es dits a s'hora de firmar decrets) ha enviat a en Joaquim Rabasco a "fer punyetes". Es a dir de primer tinent de batle, es regidor d'es CDS ha passat a soldat ras. Fora cap competència i amb so mateix sou que es regidors d'oposició conservadora

P'es forat d'es moix

Sa zona més verda de Llucmajor és sa vorera des carreró de Ca'n Pola. L'any passat hi va nèixer una figuera i enguany una domatiguera ha fet domàtiques i tot, sense comptar sa gran varietat d'herbes de tota casta... I això que encara no havia plogut!

ORDCOBYT

INFORMATICA

SOMOS COMPATIBLES
NUEVO
INVES

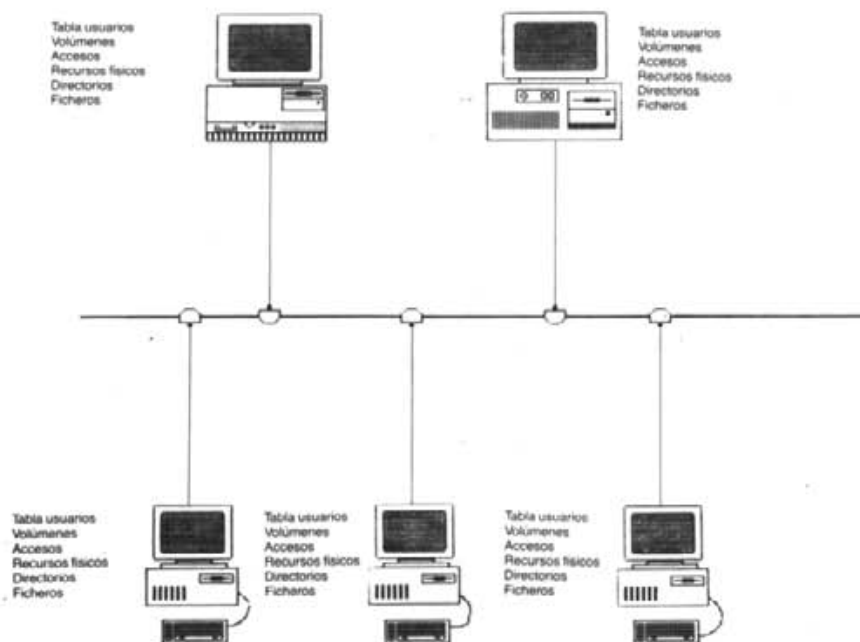
PC-640.X.TURBO...

PRESENTACION DIAS. 17, 18 Y 19
de Octubre en las
FERIAS DE LLUCMAJOR

(En el recinto de las escuelas)
VENGA A CONOCER NUESTROS NUEVOS
PRODUCTOS

REDES LOCALES. PC/NOS y OMNINET. (CORUUS)

**ORDENADORES PERSONALES, PROFESIONALES
Y PROGRAMAS A MEDIDA**

C/Antonio Maura, 57 07620 LLUCMAJOR
Teléfonos 66 23 32 - 66 01 70 MALLORCA

C.D. Espanya I Preferent

Amb la tardor han arribat els negatius

Joa.Quin.

Encara és molt prest per endevinar què passarà però la màquina de la cantera no acaba de funcionar a la perfecció, pel que es refereix al C.D. Espanya després de militar dos anys en la descafeïnada I Regional.

La veritat és que l'afició espera més d'aquest equip que en un temps no gaire llunyà es va fer amb els millors de la III Divisió Balear i que enguany figura a l'espera d'aquesta categoria amb el desig de retornar-hi, encara que fins a la data els resultats ho posen bastant difícil.

UN EQUIP D'ANAR PER CASA

I la veritat és que, malgrat el perdre, es va començar amb il·lusió aquell 30 d'agost en el camp A. Roses de S'Arenal amb un resultat (4-5) que va poder acabar molt bé en empat quan es va

veure el que es va esdevenir en el terreny de joc. Però, de totes maneres, s'entreveia un bon pervenir després de veure els tres bells gols aconseguits per Magaña, Garau i Leo.

Es varen aconseguir els dos primers punts contra el Cardessar gràcies a un gol de Magaña en el minut 80 quan va transformar una falta directa que va batre irreversiblement a Seminario i va fer que el triomf quedàs en casa.

Set dies després, l'equip que entrena el tandem Manresa-Vidal es va desplaçar a Pollença per jugar amb el titular del mateix nom i li posaren, en un principi les coses molt difícils, ja que l'Espanya aconseguia passar per davant del marcadore quan encara no s'havia complert el primer quart d'hora, amb un gol del joce Bonet, i el compte hagués pogut augmentar abans d'acabar la primera part. Però no va ser així. Durant els segons 45

Marc Vidal i Jaume Manresa, entrenadors del C.D. Espanya

minuts les coses canviaren de color i els visitants passaren a dominar doblegant finalment a l'equip de Llucmajor. El següent partit, en el Municipal llucmajorer, l'Espanya ja començà a veure que només tenia un equip "d'anar per casa" i va tornar guanyar per la mínima, aquesta vegada a l'Artà el qual marcaria dos gols que serien superats pels de Terrassa (2) i Leo.

Una setmana més tard, l'equip espanyista visitava el sempre difícil feu de Petra, el qual en el minut 12, marcaria el primer gol, però sis minuts més tard empataria Terrassa. I encara que l'Espanya no va sortir golejat com en altres ocasions, es veuria vençut per un gol marcat de penalti pel mateix autor del primer, quan s'acabava la primera part.

AMB LES PRIMERES PLUGES HAN ARRIBAT ELS PRIMERS NEGATIUS

primeres pluges també, i també els primers negatius han fet aparició pel Camp Municipal d'Esports. Com hem vist, es puntuava defora i es guanyava justet justet a casa per la qual cosa semblava que algun resultat perillava, tal i com va passar contra el Margalidà. L'equip visitant pogué passar davant al marcadore, en el m. 20, mitjançant el centre davanter Payeras però només davant en Sorell va deixar que aquest desviàs l'esfèric. L'Espanya volia i no podia i fins al m. 85 no va arribar el primer tir a porta, després d'un error en cadena del Margalidà, Monserrat va xutar i el remat va anar al pal, però si parlem d'oportunitats aquestes no foren poques, tampoc, per part del visitant, el qual en va tenir algunes de ben clares però que en va transformar una quan es complia el temps reglamentari, mitjançant en Dani la qual va significar que els dos primers punts volassin de Llucmajor i que apareguessin, com he dit abans, els primers negatius.

La tardor ha arribat i les

TALLER MECANICO

J. TOMAS

REPARACION AUTOMOVILES

C/ Antonio Maura, 50
Tel. 66 14 72
LLUCMAJOR

Juvenils I Regional

Bé per començar

J. Quintana

Es pot considerar bona la campanya realitzada la passada temporada pels juvenils del C.D. Espanya. Després de tants d'anys de

quedar a les portes de la I Regional, aconseguiren aquest desig i això els ha portat a disputar, enguany, la categoria precedent a la I Div. Nacional.

Fins a la data, s'han disputat cinc jornades amb els següents resultats:

ESPANYA, 3-Rtiu. La Victòria, 1. Partit inaugural en el Municipi Lluçmajorer que va ser guanyat amplament pels de casa, i deim amplament perquè el 3-1 final hagués pogut augmentar si s'hagués tengut una mica més de sort. Els de casa aconseguiren els gols per obra de Mòjer, Cardell i Jiménez.

Sant Francesc, 1-ESPANYA, 1. Curiosa confrontació per començar, un equip recentment baixat com el Sant Francesc i un altre recentment pujat com el C.D. Espanya. Al final el resultat va quedar en taules gràcies a una bona defensa visitant i al gol d'Antoni Salom el qual va valer el primer positiu de la temporada.

ESPANYA, 2-Mallorca B, 3. Encara que aquest partit es va mentalitzar i es va preparar, per l'entrenador local, no va bastar aquesta "estratègia" per guanyar ni tan sols per empatar i els dos punts varen volar finalment a Ca'n Mallorca, malgrat els gols marcats per L. Mòjer i M. Martí.

Poblenc Atc., 1-ESPANYA, 1. Segon positiu de la temporada guanyat amb tota justícia contra l'equip blaugrana de Sa Pobra en un altre encontre molt ben jugat defensivament pel quadre visitant que en honor a la veritat va estar molt conjuntat en llurs línies a pesar del resultat final. El gol visitant va ser aconseguit pel davanter Llorenç Mòjer.

Atc. Balears A., 4-ESPANYA, 1. Varen canviar les coses només en set dies i aquest cop l'equip blau, el qual tornava repetir com a visitant va sortir golejat del terreny blanc i blau. El gol visitant, marcat per Llorenç Mòjer i s'ha de dir que aquest jugador ja es comença a preveure que serà un dels golejadors

SERVICIO

**Rubí Automóviles
Lluçmajor, S.A.**

Carretera Arenal, s/n. - Tel. 66 02 34
Lluçmajor
(EDIFICIO SEAT)

Se complace en ofrecer sus servicios de venta, reparación y recambios de:

MOTOCICLETAS: Yamaha - Vespa - Derbi - Sachs - Vespino - Puch Mobilette - Rieju

BICICLETAS: G.A.C. - Derbi - BH - Orbea

MOTOSIERRAS: Stihl - Homelite

MOTOCULTORES: Mollon

MOTOBOMBAS Y GUARDIANES ELECTRICOS

¡Gran Novedad!
EL PATINETE MECANICO

SEAT VOS DESITJA UNES BONES FIRES I UNA MILLOR FERMANÇA

Rubí Automóviles Lluçmajor, s.a.

Cra. s'Arenal, s/n - Tel. 66 02 34 - LLUCMAJOR

C/. Terral, 4 - S'ARENAL

Infantils C.D. Espanya / I Regional

En plena competició

Quintana Castell.

Una vegada recuperat de l'operació d'esquena, Bernat Sacares torna a entrenar els equips inferiors del C.D. Espanya, enguany als infantils, una missió que comparteix amb Julià Ferragut. Aquest darrer va ser jugador del S. Javier (J), Balears (J), Consell, Porreres, Espanya, Collerenc i Campos, entre d'altres; és natural de Consell i afincant a Lluçmajor des de fa molts anys, entrenador al qual encara no podem jutjar en aquest caire però sí podem apuntar que és amable i obert a aquest mitjà de comunicació i ha hagut de ser ell mateix, i no l'entitat que representa, el que ens donà la relació de jugadors que aquesta temporada 1986-87 conformen la plantilla d'Infantils del C.D. Espanya. Són els següents:

PORTERS: Joan Mesquida Font i Fco. Josep Garcia Munar.

DEFENSES: Joan Amengual, Sebastià Puig, Antoni Segura, Antoni Clar, Gori Salvà, Joan Amengual Servera, Antoni Adrover, Jaume Bonet i Lluç Tomàs.

DAVANTERS: Sebastià Salvà, Josep Fco. Entrena, Antoni Ruiz, Sebastià Ferrer.

RESULTATS: Fins a la data (3-10-87) aquest equip ha obtingut els següents resultats: JUV. DEP. INCA, 3

Ferragut i B. Sacares, Infantils C.D. Espanya.

- ESPANYA, 0.

En aquest partit inaugural del campionat celebrat el 5 de setembre a la ciutat del cor de Mallorca, els nostres representants perderen per un net resultat encara que el marcador va indicar més diferència que la que es va donar realment en el joc.

ESPANYA, 6 - ALCUDIA, 0. Com hem dit altres vegades, i ho repetim ara, el resultat ho diu tot. Només afegirem que els gols varen ser aconseguits per Amengual, R. Ruiz, Salvà M., Bonet i Ferrer.

ESPANYA, 2 - PETRA, 2. Des de fa estona el Petra ha estat per al C.D. Espanya, una espècie de "bèstia negra" i amb els infantils no ha estat cap excepció

perquè al final del temps reglamentari aconseguiren endur-se'n un punt del Municipal llucmajorer. El més destacat d'aquest encontre foren els gols marcats per Ferrer i sobretot el que va significar l'empat a dos aconseguït de penalti indirecte amb centre a Amengual R. el qual va enviar a la xarxa davant la sorpresa de la majoria dels presents.

ATC. ALARÓ, 4 - ESPANYA, 0. Si contra el Petra i l'Alcúdia es va jugar molt bé, sobretot contra aquest darrer, aquests infantils nostres no semblaven els mateixos en aquesta confrontació contra l'Atc. Alaró.

Es va canviar el decorat de set i quinze dies enrera i aquest cop es va perdre amb tota justícia en un tantejador que no ofereix cap alternativa.

ESPANYA, 1 - ESCOLAR, 2. Més negatius per als espanyistes, i sumen tres, quan es va arribar a aquest primer dissabte d'octubre. Aquesta vegada el "botxí" de Capdepera i Cala Ratjada es va mostrar, a Lluçmajor, com un equip amb molt ofici guanyant la partida als locals que sense jugar malament no varen ser capaços d'empatar, malgrat el gol d'Amengual R., el qual es va fer de penalti indirecte. En resum, triomf just de l'Escolar malgrat la bona segona part dels espanyistes.

FOTO D'ESTUDI
REPÒRTATGES
FOTOGRAFIA INDUSTRIAL
I PUBLICITARIA

Carrer d'Es Vall, 21
Tel. 66 00 29

SANEAMIENTO
CALEFACCION

Gabriel Oliver

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES
CALEFACCIO
ENERGIA SOLAR

Exposició i Vendes: C/. Born, 2 - Tel. 66 06 52
Taller: Melià, 26 - Tel. 66 16 37 - LLUCMAJOR

TINTORERIA

Beyro

Lavado en seco

C/. Príncipe, 22
Tel. 662108

LLUCMAJOR
(Mallorca)

**ESTAMOS A SU
SERVICIO**

FORN Ca'n Paco

LLUCMAJOR
C/. Major, 79 - Telèf. 66 09 45

*Para su
Bautizo o Primeras Comuniones,
Cumpleaños, Santos, Aniversarios, Bodas
y todas las Fiestas*

CA'N PACO II

Cardenal Rossell, 48 - Tel. 661252
LLUCMAJOR

---

* PIDA PRESUPUESTO *

ULTIMAS NOVEDADES EN NUESTROS ESTABLECIMIENTOS:
Croissant de Sobrasada - Croissant de Queso - Croissant de
Crema - Cañas de Crema - Tarta de Coco - Trufas Heladas
Cañas de Nata - Cañas de Trufa - Petifus de Nata
y Trufa Helada

□ □ □ □

**EL FORN CA'N PACO
DESITJA UNES
BONES FIRES A TOTS
ELS SEUS CLIENTS I
AMICS**

□ □ □ □

Alevins C.D. Espanya/ II Regional

Comença el Campionat

Quintana

Les proves hauran quedat endarrera, quan aquestes línies surtin a la llum, s'haurà començat ja el campionat dels Alevins del C.D. Espanya, per ara els

més joves del nostre futbol local, que enguany estaran preparats per aquests dos excel·lents entrenadors que són en Llorenç Sastre i en Jaume Paniza, tants d'anys al front d'equips base de la nostra ciutat.

En el proper número esperam poder-vos oferir la llista de jugadors perquè fins ara no hem rebut cap document oficial del C.D. Espanya per tenir la plantilla dels més petits, però això ja sembla habitual en aquests

darrers temps ja que tampoc no n'hem rebut dels altres equips (C.D. Espanya, Juvenils, i Infantils).

***

Ll. Sastre i J. Paniza, entrenadors del Alevins C.D. Espanya

**ESPORTS
LLOMPART**

Espardenyeria

GRAN VARIETAT
D'ESPARDANYES,
PRENDES ESPORTIVES
I ARTICLES DE PESCA

C/. S'Estrella, 21
Tel. 66 05 78
LLUCMAJOR

**PEDRO
CANTALLOPS
LLADO**

PINTURAS AUTOMOVILES

Ronda Migjorn, 164 - Teléfono 66 08 89
LLUCMAJOR (MALLORCA)

PEGASO

← TALLER AUTORITZAT →

**ANTONIO ROSSELLO
RAMIS**

••

**SERVEI DE "PARCHES"
I PNEUMATICS**

•C. Navarra, 4-6-Tel. 66 09 28•

(Llucmajor)

Pinzellades esportives.

Han dit que diuen que deien...

-Que els tres primers entrenadors del C.D. Espanya, Jaume Manresa, Marc Vidal i Joan Pérez, cobraran aquesta temporada 600.000 "cuques" per tenir esment del primer equip i dels juvenils. Manresa, del quadre de Preferent, i Pérez, dels més joves, i Marc Vidal figuren com a coordinador dels dos conjunts i, segons sembla, recabdador de les sis centes mil pessetes que, segurament, repartirà amb els companys de promoció.

I què no és guapo això...!

-Que el "flash" de les nostres càmeres fotogràfiques desconcentra l'equip juvenil. O així ho deu entendre l'entrenador Joan Pérez quan va prohibir, mitja hora abans del començament del partit, que la nostra fotògrafa realitzàs el seu treball.

-Que no hi ha cap col·laborador d'aquesta revista que guanyi cap sou i no entenem que si venim d'hora no poguem retratar aquests jugadors, ja que han de ser notícia i mereixen sortir, encara que només sigui per la llibertat de premsa.

-Que en aquest número no hi ha fotos de l'equip entrenat per Joan Pérez i que si n'hi ha d'haver, les mos haurien de dur, perquè la nostra revista, com que es diu "de Pinte en Ample", té les portes obertes a tothom que vulgui intervenir, i també per donar suport a l'esport base.

Curset de gimnàstica femenina.

A partir del 21 d'octubre es començaran les classes de gimnàstica femenina de manteniment al Camp Municipal d'Esports i a càrrec del monitor Julià Mascaró. Les classes es realitzaran tots els dilluns, dimecres i dijous de 8 a 9 del vespre. Totes les interessades podeu fer les inscripcions a l'Ajuntament, a les hores d'oficina.

Judo, esport base.

L'única art marcial integrada dins l'esport escolar

J.Q.

El Judo és, de moment, l'única art marcial amb tres aspectes ben definits: formació, defensa i esport.

Única Art Marcial que com a assignatura obligatòria forma part dels tres cursos primers de I.N.E.F.

Únic Esport de Competició que desaconsella la pràctica de la

mateixa a nivell infantil.

Única Art Marcial amb una clara distinció entre el programa d'ensenyament infantil i d'adults.

Única Art Marcial que contempla la pràctica de sòl (actuant com massatge muscular i activador del reguiu sanguini).

"La UNESCO, pel seu valor pedagògic ha promulgat

Futbol d'empreses.

El Restaurant Tropical, un començament regular

Un any més, el Restaurant Tropical participa al Campionat de Mallorca a la categoria empresarial.

L'equip ha sofert algunes modificacions pel que respecta al capítol d'altres i de baixes. Mentre que Magaña i Cano han fixat pel primer equip del C.D. Espanya, Joan Mulet, Mateu Morro, Antoni Piña, Joan Oñer i algun altre s'han incorporat al nou club del Bar Pou. També en Julià Ferragut ha deixat de practicar l'esport per passar a entrenar un equip del C.D. Espanya.

Totes aquestes absències es compensen amb les incorporacions de Vicens, T. Miralles, Biel Miralles, Cosme Mayol, Andreu Ginart, Martínez, Santos i Rigo.

Aleshores, passat quatre encontres, el "Tropical" fa un paper més bé discret, comparat amb el mateix període d'altres anys.

Té actualment tres punts, suma aconseguida a causa de la victòria del primer partit jugat contra el Mae, al camp del Rafal, amb el resultat de 2-3, gols marcats per M. Jaume, Villena i M. Roig.

El segon encontre, al Municipal de Llucmajor, després d'anar guanyant per 1-0, a poc temps del final, l'equip adversari Jotul Bar Mercat va aconseguir l'empat a un gol. El gol llucmajorer fou aconseguït per Miquel Jaume.

En la tercera confrontació, jugada també al municipal llucmajorer, contra l'equip Ciclos Marín, tal vegada va ser on el partit es mostrà més dolent per als locals, si bé el Tropical va avantajar-se al marcador amb un gol, també de M. Jaume, poc a poc, l'equip contrari va anar dominant fins arribar al resultat final de golejada (1-4)

El darrer encontre, jugat fins a la data, al Camp de son Malferit, contra Portes Sans, acabà amb la derrota de l'equip llucmajorer per 1-0.

L'arbitratge va ser funest, d'un total partidisme cap a l'equip ciutadà i va arribar a assenyalar un penalti que el porter B. Miralles va aturar. Situació similar es va donar a l'àrea contrària, però en aquest cas, l'àrbitre no va pitjar res de res, i fins als deu minuts darrers l'empat era a 0 gols.

Jaume.

que el Judo és l'esport més aconsellable per a nins i nines de 6 a 14 anys".

El Judo, com que es practica descalç i pel tipus de moviments que requereix és de per si un eficaç preventiu de malformacions posturals.

Com que és un esport eminentment pedagògic és sobretot formació i disciplina, per això és de

gran interès per als nins.

Com que es practica en un local cobert garanteix la continuïtat de les classes.

Com que es practica sobre sòl blanc, evita llessions i permet una gran llibertat de moviments.

Es la tercera Federació en nombre d'afiliats i no obstant això és les darreres en nombre de llessions.

Colombòfila

"Primera reunió de la temporada 87/88"

El dia 17 de setembre de 1.987 se celebrà al Bar Espanya, local social del Club Colombòfil Lluçmajorer, la primera junta general ordinària de la temporada 1.987/88.

Com sempre per no faltar a la tradició se començà amb una hora de retràs sobre el programa previst.

La participació no fou molt nombrosa, si bé s'havien avisat a tots els colomistes, assistint-hi quasi només els qui viatjaran aquesta temporada, hi assistiren 15 o 16 colomistes; esperem que la participació al concurs d'enguany sia més nombrosa.

L'ordre del dia de la reunió era el següent:

1. Lectura de l'acta anterior.
2. Estat de comptes.
3. Amollades amb altres societats.
4. Equips.
5. Concurs Madrid.
6. Precs i preguntes.

-Respecte al primer punt, no hi va haver cap problema, quedant acceptada l'acta anterior després d'esser llegida pel Secretari.

-El segon punt, gràcies a Déu o més bé a la gestió de la junta directiva, fou bo, donant el tesorero un estat de comptes favorable a la societat.

-Se va xerrar de demanar a la Federació Balear a veure si durant les Penínsules els coloms se podrien amollar

per grups, això significa amollar els coloms de Campos, Felanitx, Porreres, Santanyí i Lluçmajor tots plegats, sense coloms d'altres societats, així com s'amolla a les Eivisses i a la 1ª Península. Per evitar així la

massificació de coloms i al mateix temps que se formin molts de grups de coloms que lo únic que fan es embullar-se a si mateixos.

-Un punt que va alegrar als colomistes fou el retorn del concurs d'equips o de Nadal, que feina un any que no se celebrava.

Però pels no iniciats en el món de la colombòfila, no farem tanta via i explicarem una mica què és el concurs dels equips.

Els equips són amollades que se fan dins Mallorca i que són organitzades per la pròpia societat, per tal d'entrenar una sèrie de coloms que després se voran enfrontats a les llargues amollades d'Eivissa i les Penínsules.

El colomista selecciona del seu colomer una sèrie de coloms, els que més li agraden per aquesta prova, ja que són proves de velocitat, i n'engabia un màxim de 5 i un mínim de 2 a cada amollada.

Si bé enguany va quedar acordat que el colomista podria comptar amb tots els coloms del seu colomer i no com altres anys que n'havia d'inscriure un nombre determinat, poguent-hi

concurrir només els coloms inscrits.

El dia acordat per fer les amollades fou el Diumenge i els llocs d'amollada són: Sa Colònia, Manacor, P. D'Alcúdia, Sa Pobla, Bunyola, i el Toro.

-Un premi que va començar fa dos anys, però que només se va celebrar el primer, torna a néixer entre nosaltres, és l'amollada des de Madrid "Gran Premi Ciutat de Lluçmajor".

Una amollada que degut a les seves característiques és molt atractiva per tots els colomistes de les illes i que molts varen trobar a faltar l'any passat.

Com ja hem dit se va acordar que se faria el concurs de Madrid, fent-se les passes necessàries per dur-lo a terme, confiant amb els magnífics ajuts dels

organismes oficials, ja que sense ells una amollada d'aquesta magnitud no seria possible.

-El darrer punt que se va tractar, encara que no fos dins al programa va ésser el començament dels entrenaments dels coloms dins Mallorca. S'amollarà en dimecres i els punts d'amollada se faran d'allà on teòricament ha de venir el colom de les Eivisses i Penínsules, cap a ponent, allargant-se a poc a poc els Kmts. d'amollada.

S'acabà la reunió sense prec ni preguntes, però sí amb l'emoció d'una nova temporada que acaba de començar.

Joan Contestí Puigserver

AUTO ESCUELA

Rafael Fiol

LLUCMAJOR: Pescadors, 19 - Tel. 66 02 46
S'ARENAL: Pl. dels Nins, 3 - Tel. 26 43 51
PISTA DE PRACTIQUES: Telèfon 66 17 25

CENTRE DE PREPARACIÓ MATERNAL

Gimnàstica, projecció d'audiovisuals i xerrades
Tot per al benestar psíquic
i físic de l'embarassada

C. Rigo núm. 73 (Lluçmajor)
Tel. 66 24 90 (dimarts i dijous horabaixa)
66 17 98 (particular)

CARNISSERIA XARCUTERIA

ZANOQUERA
-
GARCÍAS

Plaza España, 62 Teléfono 66 13 02
LLUCMAJOR (Mallorca)

**almacenes
femenias s.a.**

materiales de construcción

LLUCMAJOR: Magatzem i exposició
Ronda de Migjorn, s/n - Tel. 66 07 01

PALMA. Magatzem
C. Aragó, 139 -
Tels. 27 23 56 - 27 23 64

S'ARENAL. Oficines, magatzem i exposició
Historiador Diego Zaforteza, 3
Tels. 26 37 72 - 26 00 87

Magatzem i exposició
Pol. Son Castelló (La Victòria)
Gran Via Asima, 1
Tels. 20 47 02 - 20 47 62

Entre noltros

Naixements:

- Antoni Colomar Cantallops, fill de Bernat i M^a del Pilar, nasqué el 1/9
- Miquel Toni Clar Sureda, fill de Guillem i Sebastiana, nasqué el 4/9.
- Sabina Gómez Nadal, filla de Josep i Magdalena, nasqué el 18/9.
- Rafel Cano Morcillo, fill de Rafel i M^a del Senyor, nasqué el 18/9.
- Vicenç Joan Girón, fill de Vicenç i Esperança, nasqué el 21/9.
- Bernat Fiol Boscana, fill de Rafel i Jerònia, nasqué el 20/9.
- Joan Cervantes Panisa, fill d'Andreu i Catalina, nasqué el 22/9.

Matrimonis:

- Josep Solaz Prats i Manuela Besalduch Vidal, es casaren al Jutjat de Pau el 4/9.
- Josep Gelabert Horrach i Catalina Coll Chumillas, es casaren al Santuari de Gràcia el 8/8.
- Fernando Saiz Pérez i Aina Maria Montoro Ocaña, es casaren a l'església de la Lactància el 5/9.
- Enric Arjona Romero i Mª Isabel Noguera Pascual, es casaren al Jutjat de Pau el 10/9.
- Francesc Martorell Verdera i Margalida Lliteras Ripoll, es casaren al Santuari de Gràcia el 4/9.

- Mariano Torres Borràs i M^a del Carme Gracia Delgado, es casaren al Santuari de Gràcia el 4/9.
- Josep Manuel Gómez Rodríguez i Mª Lluïsa Arrebola Villa, es casaren a l'església de la Lactància el 20/9.
- Jaume Maria Martorell Vaquer i Antònia Pol Salom, es casaren al Santuari de Gràcia el 12/9.
- Ramon Garcia González i Apolònia Pou Amer, es casaren al Santuari de Gràcia el 20/9.
- Jaume Nadal Rigo i Catalina Caro Capellà, es casaren a l'església de Sant Bonaventura el 12/9.
- Josep Antoni Guerrero Sánchez i Angels Cortès Santanton, es casaren a l'església de la Lactància el 3/10.

Defuncions:

- Antoni Vicens Torres, morí el 4/8 als 80 anys.
- Catalina Coll Lladó, morí el 31/8 als 73 anys.
- Margalida Janer Juan, morí el 27/8 als 91 anys.
- Francisca Puigserver Llompart, morí el 31/8 als 75 anys.
- Joan Burguera Bonet, morí el 8/9 als 51 anys.
- Francisca Aina Tomàs Oliver, morí el 13/9 als 93 anys.
- Joan Vidal Mulet, morí el 2/9 als 71 anys.
- Martí Serra Mas, morí el 21/9 als 76 anys.
- Llúcia Vicens Sbert, morí el 23/9 als 74 anys.
- Catalina Porcel Vidal, morí el 24/9 als 83 anys.
- Antoni Salvà Monserrat, morí el 28/9 als 73 anys.
- Damià Servera Oliver, morí el 30/9 als 91 anys.

Válido hasta el 31 de Octubre.

**Compre ahora
su Ford Diesel
y ahórrese
100.000 ptas.**

Ahora tiene una oportunidad única de poder comprarse su Ford Fiesta, Escort u Orion Diesel, a un precio fuera de serie. Venga hoy a su Concesionario Ford y se ahorrará 100.000 ptas. al comprar su Ford Diesel. Como lo lee. Cien mil pesetas. No se lo pierda. Es una oportunidad única.

Diseño y Calidad

Ven y compréalo en tu Concesionario Ford.

MIQUEL MAS

Servei Oficial

Carrer Ciutat s/n - Tel. 66 01 25 - LLUCMAJOR

SES AGULLES DES REBOSILLO

PER DAVANT...

I PER DARRERA

ELECTRICA
Calafat

CRISTOBAL CALAFAT JUAN

**VOS DESITJA
MOLT BONES FIRES**

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES · SERVEI TECNIC
SISTEMES D'ALARMA I SEURETAT ANTI-ROBO
INSTAL·LACIONS D'ENERGIA SOLAR FOTOVOLTAICA
ELECTRODOMESTICS. TV. HIFI
ARTICLES D'ELECTRICITAT EN GENERAL
OBJECTES DE REGAL
LLISTES DE NOCES

DISTRIBUIDOR EXCLUSIU
corcho

electrodomesticos
corcho

EL CORAZON DE SU COCINA

SOM EL PRIMER VIDEOCLUB DE LLUCMAJOR EN QUALITAT I NOVETATS

TOT VHS

Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01 - LLUCMAJOR

AUTO-ELECTRIC Barceló

Ronda de Ponent, s/n - Pedro A. Mataró, 55
Tel. 66 01 70
LLUCMAJOR (Mallorca)

Venta y asistencia
técnica de los productos:

BOSCH
Automóvil

BOSCH
Herramientas

Calentadores
JUNKERS.

**- MONTATGE D'AIRE ACONDICIONAT PER A AUTOMOBILS
I FRIGORIFICS PER A FURGONETES DE REPARTICIÓ -
-GRAN GAMMA DE MERCAT MONTATGE I REPARACIÓ PRÒPIA-**

**EQUIPOS ACCIONADOS POR EL MOTOR DEL VEHICULO POR MEDIO DE UN COMPRESOR
Y SIN/CON MOTOR ELECTRICO AUXILIAR**

ZEPHYR-200-SE
(Monobloque)
Para instalación
sobre cabina.
Con motor eléctrico
bi-tensión automática
a 380 y 220/3/50.
Para 14 m³ a -20°C
20 m³ a 0°C
Peso: 130 Kgs.

ZEPHYR-180-H y SE
(De dos piezas)
Con varias versiones de
instalación.

Sin y con motor eléctrico
a 380 ó 220/3/50.

Para 12 m³ a -20°C
17 m³ a 0°C

Peso: 48 Kg. (Sin elec.).
102 Kg. (Con elec.).

BRISA-540-H
(De dos piezas)

Con varias versiones de
instalación.

Sin motor eléctrico.

Para 5 m³ a 0°C.

Peso: 32 Kgs.

Estos modelos llevan un
mando en cabina, para
que el conductor pueda
efectuar desde su
asiento, todas las
operaciones de control.

DISPONEMOS DE UNA
GAMA IMPORTANTE DE
ADAPTADORES.

ADAPTACIONES: Las indicadas dependerán del modelo del camión al que se le pueda acoplar un compresor York para temperaturas negativas y positivas o un compresor Sankyo sólo para temperaturas positivas.

SEAT

**AGENT A LLUCMAJOR I COMARCA
RUBI AUTOMOBILS LLUCMAJOR S.A.**

**VOS DESITJAM UNES BONES FIRES I AL MATEIX TEMPS
VOS CONVIDAM A VISITAR EL NOSTRE "STAND" EN EL
PASSEIG JAUME III PERQUE CONTEMPLEU ELS DARRERS
MODELS-88**

ELS PODREU VEURE A

Rubí Automóviles Lluçmajor, S.A.
Cra. s'Arenal, s/n - Tel. 660234 - 6616 18 (Lluçmajor)